

**የሐዋርያው የጳውሎስ መልእክት ወደ ዕብራውያን
ትርጓሜ**

ዳ. እ.

ገንደር

መቅድም

የሐዋርያው የጳውሎስ _____

_____ መልእክት _____

_____ ወደ ዕብራውያን።

1፤ ስለ ደራሲው።

በእውነት የሐዋርያው የጳውሎስ መልእክት ነውን? አርእስቱ እንደዚህ ይላል፡ አርእስቱን ግን ጳውሎስ አልጻፈውም፤ በመጀመሪያ ግልባጮችም ላይ ስሙ አልተጠራም። ስሙ በአርእስት ላይ የተጻፈው ቀይተው በወጡት በግሪክ ግልባጮች ላይ ነው፤ ከእነርሱም ቫልጌት ወደ ተባለ ወደ ላቲን ትርጉም ገባ፤ ከእነርሱም ደግሞ ወደ ሌሎች ብዙዎች ግልባጮች ገባ። ይሁን እንጂ ብዙዎች ሰዎች መልእክቱ የጳውሎስ አይደለም ይላሉ። ምክንያቱም፤ 1ኛ በመልእክቱ ላይ ስሙ በፍጹም አልተጻፈም። የሐዋርያው የጳውሎስ ቢሆን ኖሮ ስሙ በመጀመሪያ ላይ በተጻፈ (ሮሜ 1:1፤ 1ቀሮ. 1:1፤ 2ቀሮ. 1:1፤ ገላ. 1:1፤ በቀሩትም በጳውሎስ መልእክቶች ሁሉ)፤ ፈርማውም በመጨረሻ ላይ በተገኘ ነበር። (2ተሰ. 3:17፤ 1ቀሮ. 16:21፤ ቆላ. 4:18።) 2ኛ በብዙ ቦታዎች ላይ ቃሉና አነጋገሩ የጳውሎስን አይመስልም። 3ኛ ጳውሎስ የአሕዛብ ሐዋርያ ነበረ እንጂ የዕብራውያን አልነበረምና ወደ ዕብራውያን ባልጻፈም ነበር። 4ኛ በም. 2:3 ላይ ደራሲው «የሰሙትም ለእኛ አጽኑት» ብሎአል፤ ጳውሎስ ግን እርሱ ራሱ ወንጌልን ከሰው ዘንድ አለመቀበሉን አረጋግጦአል። (ገላ. 1:11፤ 12)

ከመጀመሪያ ጀምሮ በደራሲው ስም ላይ ጥርጥር ወድቆአል፤ በዚህም ምክንያት መጽሐፉ ወደ ካናኑ ከመግባት በአንዳንድ አገሮች ቆይቶአል። በአበው ዘንድ ስለ ደራሲው ስም ስምምነት አልተገኘም፤ የላሬውም መምህራን አልተስማሙበትም። ብቻ፤ ጳውሎስን ያወቀና ንግግሩንና አሳቡን የለመደ ሰው እንደ ሆነ ሁሉም ያምናሉ። ከአበው አንዱ «በርናባስ ጽፎታል» ይላል። አንዱም ደግሞ «ሉቃስ» ይላል፤ አንዱም «አድሎስ» ይላል፤ አንዱም ደግሞ «ቀሌምንጦስ» ይላል። እጅግ ስሙ ጥር የሆነ አንዱም «የጻፈው ማን እንደሆነ በእውነት የሚያውቅ እግዚአብሔር ብቻ ነው» ይላል። አንዳንዶችም መምህራን «ጳውሎስ ራሱ ባይጽፈው እንኳ ጳውሎስ አስቀድሞ የተናገረውን የጳውሎስ ንደኛ የሆነ አንድ ሰው በኋላ ጽፎት ይሆናልና መልእክቱ ምንም ቢሆን የጳውሎስ ነው» ይላሉ።

ጳውሎስም ጽፎት ይሆናል። ምነው? ቢሉ፤ ዕብራውያን እንደ ጠሉት ተረድቶ (ሐዋ. 21:20-22፤ 22:22) ስሙን ከመልእክቱ አውቆ አስቀርቶት ይሆናል። ሁለተኛ ደግሞ፤ «ጳውሎስ የአሕዛብ ሐዋርያ ነበረ እንጂ የዕብራውያን አልነበረምና ወደ ዕብራውያን ባልጻፈም ነበር» ቢባል፤ የአሕዛብ ሐዋርያ ይሁን እንጂ በአይሁድ ሥርዓት ልዩ ማስተዋል እንደ ነበረውና ለዕብራውያን ዘመዶቹም ታላቅ ናፍቆት እንዳደረገበት ታውቆአል። (ገላ. 1:14፤ ሮሜ 9:1-3፤ 10:1፤ 11:13-14።) ሦስተኛም፤ በመጀመሪያ መልእክቱ ወደ ተበተኑት ወደ ዕብራውያን መጻተኞች የጻፈው ቅዱስ ጴጥሮስ በሁለተኛ መልእክቱ ላይ ጳውሎስ ጽፎላቸው እንደ ነበር ያረጋግጣል። (2ጴጥ. 3:15-16) ብዙም መምህራን ጴጥሮስ እንዲህ ብሎ

የጠቀሰው የጳውሎስን መልእክት ወደ ዕብራውያን ነው ይላሉ። በብዙ ቦታዎች ላይ ቃሉና እነጋገሩ የጳውሎስን ባይመስል ቅሉ በሌሎች ብዙ ቦታዎች ላይ ፈጽሞ የእርሱን ይመስላል፤ የዚህም መልእክት አሳብ ከሌሎች የጳውሎስ መልእክቶች ልዩ ነውና ቃሉና እነጋገሩ ልዩ ቢሆን አያስገርም።

የሆነ ሆኖ መልእክቱ በማን እጅ እንደተጻፈ በእውነት ባናውቅም እውነተኛ ደራሲው መንፈስ ቅዱስ እንደሆነ አይጠራጠርም። የጳውሎስ ወይም የሌላ ሰው ፊርማ ባይገኝበት እንኳ በተጻፈው ነገር ሁሉ ላይ የእግዚአብሔር ፊርማ አለበትና ከጥንት ጀምሮ ሰው ሁሉ እንደ እግዚአብሔር ቃል እድርጉ ተቀብሎታል፤ እኛም እንደዚሁ ልንቀበለው እንችላለን።

2፡ ስለ መልእክቱ

ሀ) ሐሳቡ

ሰ) አከፋፈሉ

ከ) መተንተኑ

መ) ለዛሬ ጥቅሙ

ሀ) ሐሳቡ፡- መልእክቱ ኢየሱስን ይሥላል። (ገላ. 3፡1) እነኚህ ዕብራውያን ክርስቲያኖች ሆነው ነበር፤ አሁን ግን ደክመዋል ወደ አይሁድም ሃይማኖት ለመመለስ ከጅለዋል። በሃይማኖታቸው ምክንያት የካህናት አለቆች ከምኩራብ አውጥተዋቸው መብታቸውን ሁሉ አስቀርተውባቸው ነበርና አዝነዋል (ዮሐ. 16፡1-2)፤ ከወንድሞቻቸውም የሚበዙቱ ክርስቶስን አልተቀበሉም ነበርና ምንው? እያሉ ተጨንቀዋል። በሁሉም ዘንድ ተናቁ ተጽዮሩም። ክርስቶስ በቅርቡ ተመልሶ መንግሥቱን የሚያቆም መስሎአቸው ነበር (ማቴ. 20፡21፤ ሐዋ. 1፡6)፤ ነገር ግን ዘመኑ አሁን ረዝሞአል፤ መከራም እየበዛ ሄዶአል እንጂ ክርስቶስ አልተመለሰም። ስለዚህ ተስፋ ወደ መቁረጥ ደርሰዋል። ደክመዋል፤ ወደ አይሁድም ሃይማኖት ለመመለስ በብርቱ ተፈትነዋል። ደራሲው ይህን ተረድቶ ለድካማቸው ሁሉ መድኃኒት የሚሆን ኢየሱስን በፊታቸው ይሥላል።

ደራሲው በጥንት ዘመን ከተናገሩት ነቢያት ኢየሱስ እንዲበልጥ አስቀድሞ ያሳያል። (ምዕ. 1፡1-3።) እግዚአብሔር በእነዚያ ነቢያት ከጊዜ ወደ ጊዜ ተናግሮ ነበር፤ በተናገረም ጊዜ ከእውነት አንዳንድ ቁራጭ ብቻ ገልጦ ነበር፤ ኢየሱስ ግን መጨረሻና ፍጹም የሆነ ቃሉ ነው። ደራሲው በመቀጠል፤ ኢየሱስ ከመላእክት ይልቅ እጅግ የሚበልጠውን ስም እንደ ወረሰ ስለዚህም በእርሱ የተነገረው ቃል በመላእክት ከተነገረው ከብሉይ ኪዳን ቃል እጅግ እንደሚበልጥ ያሳይና (ምዕ. 1፡4-14) «ስለዚህ» ብሎ ማስጠንቀቂያ ከሆኑት ክፍሎች መጀመሪያውን ይጽፋል። (ምዕ. 2፡1-4።) (* እነዚህን ማስጠንቀቂያ የሆኑትን ክፍሎች በመልእክቱ ውስጥ በልዩ ልዩ ጠኑል እናገኛቸዋለን፡- ም. 2፡1-4፤ 1-4፤ ም. 3፡7 እስከ ም. 5፡11 እስከ ም. 6 መጨረሻ ም. 10፡26-39፤ ም. 12፡25-29።) ቀጥሎም የቀሩት አይሁድ በኢየሱስ ያላመኑበት ምክንያት መሢሕ መከራን ይቀበላል ዘንድ በፍጹም የማይቻል ነገር መስሎአቸው ስለ ነበር ደራሲው የኢየሱስ ሐሳብ በሞት ፍርሃት ባርነት የተያዘውን ሰው ነፃ አውጥቶ እግዚአብሔር አስቀድሞ ወደ መደበለት ክብርና ምስጋና መግዛትም ለመመለስ ስለ

ሆነ ሥጋ ለብሶ መከራን ተቀብሎ እንዲሞት የገደታ ነገር መሆኑን ያስረዳል። (ም. 2:5-13; ሉቃ. 24:26)። ኢየሱስም ከሰው ጋር በሥጋና በደም ተካፍሎ መከራን ስለ ተቀበለ እጅግ የተገባ ሊቀ ካህናት ለሰው ሊሆን ይችላል። (ም. 2:14-18) ስለዚህ፣ ይህም ሁለተኛ የማስጠንቀቂያ ክፍል ነው፣ ዕብራውያን ኢየሱስ ክርስቶስን እየተመለከቱ ባለግመን ጠንቅ ለባቸውን እልክኛ እንዳያደርጉ ይጠንቀቁ፤ እግዚአብሔር በኢየሱስ ወደ ተናገረው ዕረፍትም እንዲገቡ ይትጉ። (ም. 3 እና ም. 4)

አሁንም በም. 5 ላይ ወደ ሁለተኛ ክፍል፣ ወደ ኢየሱስ ሊቀ ካህንነት ክፍል እንገባለን። ኢየሱስ የእግዚአብሔርን ቃል ወደ ሰው ያደረሰ መልእክተኛ ብቻ ሳይሆን ሰውንም ወደ እግዚአብሔር የሚያቀርብ ሊቀ ካህናት ነው፤ በዚህም ክፍል ውስጥ መጀመሪያ ስለ ክህነቱ፣ ሁለተኛም ስለ አገልግሎቱ፣ እናነብና በእነዚህ ሁለት ነገሮች ከጥንቶቹ የኢየሱስ እንደሚሻሉ እናገኛለን። ካህን ሰውን ወደ እግዚአብሔር የሚያቀርብና ከእግዚአብሔር ጋር ነጥራ ሕብረትን የሚያስገኝ ነው። የሃይማኖት ሁሉ ዓይነተኛ ዓላማው ይህ ነው። ሰው ሁሉ ከአምላኩ ጋር ኅብረትን ይፈልጋል። አይሁድ (ዕብራውያን) የመቅደስና የካህናት የመሥዋዕቶችም ሥርዓት ዝብራቸው፣ በእነዚህም ወደ እግዚአብሔር የሚቀርቡ መሰላቸው፤ ነገር ግን በእውነቱ አልችላሉም። እነዚህ ነገሮች ሁሉ ምሳሌዎችና ሥዕሎች ብቻ ነበሩ፤ ካህናትም ቢሆኑ መሥዋዕቶችም ኃጢአትን ለማስወገድና ሰውን ወደ እግዚአብሔር ለማትረብ አልበቁም። ኢየሱስ ግን የተሾመው ይህንኑ ያልቻሉትን ለማድረግ ነው (ም. 5:1-10; 1ኢጥ. 3:18)። ስለዚህ፣ ይህም 3ኛ የማስጠንቀቂያ ክፍል ነው፣ የእግዚአብሔርን ፍጻሜ ቃል የቀመሱት ሰዎች ተመልሰው እንዳይከዱት ይጠንቀቁ። (ም. 6።)

ኢየሱስ በሁሉ በኩል ከእነዚያ ምሳሌዎችና ሥዕሎች ይሻላል። በመሐላ ተሾሞአልና፣ ክህነቱም እንደ መልክ ጸደቅ ክህነት ነውና፣ ክህነቱ ከሌጂ ክህነት የተሻለ ነው (ም. 7)። በሚሻል ተስፋ ቃል ላይ የተመሠረተ የሚሻል ኪዳን መካከለኛ ነውና (ም. 8)፣ የሚያገልግልበቱ መቅደስ የምትበልጥና የምትሻል ናትና፣ የእርሱም ደም ሕሊናን ያገዳልና (ም. 9)፣ አንድ ጊዜ ያቀረበውም መሥዋዕት የሚቀደሱትን የዘላለም ፍሡማን አድርጎአልና (ም. 10:1-18)፣ አገልግሎቱ ደግሞ ከሌዋውያን ካህናት አገልግሎት የተሻለ ነው። እንግዲህ ወደ ቅድስት፣ እግዚአብሔር ወዳለበቱ ዘንድ እንቅረብና የተስፋችንን ምስክርነት እንጠብቅ (ም. 10:19-25)። በከፍሎም መጨረሻ ላይ «ይህን ሁሉ ከተገነዘብን በኋላ ክርስቶስን ብንክድ ውጤቱ በእውነት የሚያስፈራ ይሆናል» የሚል ብርቱና እጅግ የሚያስደነግጥ 4ኛ ማስጠንቀቂያ ተጽፎአል። (ም. 10:26-39)

በም. 10 መጨረሻ ላይ ደራሲው «ጻድቅ በእምነት ይኖራል» ተብሎ እንደ ተጻፈና እኛም ወደ ኋላ የማናፈገፍግ ነገር ግን ነፍሳችንን ልናድን የምናምን መሆናችንን ጽፎ ነበርና አሁን በም. 11 ላይ ጥንት የኖሩት የእግዚአብሔር ሰዎች ሁሉ በዚሁ እምነት እንደ ኖሩ ያስረዳል። እነርሱ በእምነት እየጸኑ በዓይናቸው ምንም ባያዩት እንኳ የተሰማቸውን የተስፋ ቃል እውነት እንደ ሆነ ቆጥረው ኖሩ። በእነርሱ ዘንድ የማፈገፈግ ነገር አልነበረም። ስለዚህ ዕብራውያን ደግሞ በአሁኑ መከራ ምክንያት ዝለው አይድከሙ፤ የሚመጣውን ክብር እያዩ በተስፋ ይታገሡ እንጂ ተስፋቸውን አይቆረጡ፣ አያፈገፍጉም። ከብሉይ ኪዳን (ክሲና ተራራ) እጅግ ወደ ከጠረና ወደ ተሻለ (ወደ ጽዮን ተራራ) ዘንድ ደርሰዋልና ለሚናገረው ለእግዚአብሔር ፍጻሜ ቃል እንቢ አይበሉ። (ም. 12:1-24)። አንድ ጊዜ ብቻ ደግሞ እግዚአብሔር ይናገራል፣ የሚታየው ሁሉ ተናውጦ ያልፋል። ስለዚህ፣ የግድናወጥን መንግሥት ይቀበላሉና ዕብራውያን ሳያፈገፍጉ የሚያመልኩበትን ጸጋ ይያዙ ብሎ ደራሲው መጨረሻ የሆነውን የማስጠንቀቂያን ክፍል

ይጽፋል። (ም. 12:25-29)። መዕራፍ 13 መጨረሻው ነው። በእርሱም ላይ ደራሲው ለአማኞች አመላለስ የሚሆነውን ልዩ ልዩ ምክር ይሰጣል። ገንዘብን ሳይወዱ ክርስቲያን ወንድሞቻቸውን፣ እንግዶችንም፣ የእግዚአብሔር ቃል የነገሩአቸውንም እንዲወዱ፣ ነቀፈታውን እየተሸከሙ ለክርስቶስ እንዲለዩ፣ መልካም ማድረግና ለሌሎች ማከፈልን እንዳይረሱ ይመክራቸዋል። በፍጻሜውም ላይ የሰላም አምላክ ፈቃዱን ያደርጉ ዘንድ ፍጹማን እንዲያደርጋቸው ይጻፋል። በሰላምታም መእከቱን ያቆማል።

ለ) አከፋፈሉ፣ መልእክቱ በሦስት ክፍል ይከፈላል፡-

1ኛ ክፍል፡- ም. 1 - ም. 4። ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጻሜ የሆነውን የእግዚአብሔርን ቃል ወደ ሰው ያደረሰ የእግዚአብሔር ሐዋርያ ነው።

(እንግዲህ ባለማመን ጠንቅ እንዳንወድቅ እንጠንቀቅ።)

2ኛ ክፍል፡- ም. 5 - ም. 10። ኢየሱስ ክርስቶስ ሰውን ወደ እግዚአብሔር የሚያቀርብ ሊቀ ካህናት ነው።

(እንግዲህ ወደ ቅድስት እንድንገባ ድፍረት ስላለን እንቅረብ።)

3ኛ ክፍል፡- ም. 11 - ም. 13. የአማኞች አመላለስ

ሐ) መተንተኑ

1ኛ ክፍል፡- ኢየሱስ፣ የሃይማኖታችን ሐዋርያ

መቅድም፣ መሾሙ፡- (ም. 1:1፣2)

ም. 1፤ የእግዚአብሔር ልጅ ሆኖ መልእክት ይበልጣል።

ም. 2፤ የሰው ልጅ ሆኖ የክብርና የምስጋናን ዘውድ ተቀናክሏል።

ም. 3፤ እስራኤላውያን የተነገረውን ቃል አላመኑምና ወደ ተሰጣቸው ዕረፍት አልገቡም።

ም. 4፤ እኛ በተስፋ ወደ ተሰጠን ዕረፍት ለመግባት እንትጋ።

2ኛ ክፍል፡- ኢየሱስ፣ የሃይማኖታችን ሊቀ ካህናት

የኢየሱስ ክህነት የተሻለ ነው።

ም. 5፤ መሾሙ

ም. 6፤ ሳንጠራጠር ወደ ፍጻሜ እንሂድ

ም. 7፤ ክህነቱ እንደ መልክ ጸደቅ ሹመት በመሆኑ

የኢየሱስ አገልግሎት የተሻለ ነው

ም. 8፤ የሚሻል ኪዳን መካከለኛ ስለ ሆነ

ም. 9፤ በሚሻል መቅደስ ውስጥና በሚሻል ደም ስለሚያገለግል

መቅድም፤

3ኛ ክፍል የአማኞች አመላለስ

ም. 11፤ አማኝ በእምነት ይኖራል

ም. 12፤ አማኝ በተስፋ ይታገሣል

ም. 13፤ አማኝ በፍቅር ይመላለሳል

መ) ለዛሬ ጥቅሙ፡- ይህ መልእክት ለዛሬ ምን ጥቅም ይሰጠናል? ቢሉ፤ መልሱ በሁለት ይከፈላል፡-

1ኛ፤ ለዕብራውያን (ለእስራኤላውያን ለአይሁድ)፤

2ኛ፤ ለክርስቲያኖች

1ኛ፤ ለዕብራውያን፡- ይህ መልእክት በኢየሩሳሌም የነበረው መቅደስና እዚያ የተገኙት ካህናትና መሥዋዕቶች የቀሩበት ምክንያቱ ቲቶ የሚባል የርማ ጄኔራል መጥቶ ኢየሩሳሌምን በ70 ዕ.ም ስላፈረሰ ሳይሆን ኢየሱስ ክርስቶስ እነዚያን ለጊዜው ብቻ የነበሩትን ምሳሌዎችና ሥዕሎች ስለ ፈጸመና እነዚያ ነገሮች ከእንግዲህ ወዲህ ስለማይጠቅሙ መሆኑን ያሳያቸዋል። ምሳሌዎቹ በእውነተኛ ነገሮች ተፈጽመዋልና በእግዚአብሔር ፈቃድ ተወገዱ።

የዛሬ ዕብራውያን (እስራኤላውያን፤ አይሁድ) ይህን መልእክት እያነበቡ ነገሩን ያስተውሉ። የዱር ምሳሌ አልፎአል፤ የተሻለም ፍጻሜ መጥቶአል። እግዚአብሔር የተናገረውን ቃል ሰምተው ልባቸውን እልክኛ ሳያደርጉ ወደ እግዚአብሔር ዕረፍት ለመግባት ይትጉ። መልእክቱ ለዕብራውያን ዛሬ ባለ ብዙ ጥቅም ነው።

2ኛ፤ ለክርስቲያኖች፡- ደራሲው የሚጽፈው ለዕብራውያን ነው፤ ቢሆንም መንፈስ ቅዱስ የተጓፈውን ቃል አንሥቶ ክርስቲያኖችን ደግሞ ያስተምርበታል። ከሰሙት ነገር የሚወስዱት፤ ጀምረውም በኋላ የሚክዱ፤ የማይበቁ መስለው የሚታዩ፤ ወደ ኋላም የሚያፈገፍጉ ዛሬ ሰንቶች ክርስቲያኖች አሉ! (ም. 2፡1፤ 3፡12፤ 4፡1፤ 10፡38) ዝለው ደክመው አሁን በሰም ብቻ ክርስቲያኖች ሆነዋል። (ም. 12፡3) ከሚበዙትም አማኞች ዘንድ በሕይወታቸው ውስጥ የሚታየው ኃይል ምንኛ ጥቂት ነው! በመንፈስ ጀምረው ጸድቀዋል፤ አሁን ግን በሥጋ (በኦሪት ሥራዎች) ለመፈጸም ያስባሉ (ገላ. 3፡3) ይህስ ሁሉ ስለምንድን ነው? ክርስቲያኖች ጸንተው ለምን አይቆሙም? ይጀምራሉ፤ ነገር ግን ወደ ፊት ሙሉአን እስኪሆኑ ድረስ ሳይሄዱ ሕገኛት ሆነው ይቀራሉ፤ ብዙዎችም ወደ ኋላ ያፈገፍጋሉ። የሚደዛቸው ኃይል ያለ አይመስልም። በዘረው ምሳሌ ላይ የሚገኙትን ዘሮች ይመስላሉ። ጥቂቶች በጭንጫ ላይ የወደቀውን ዘር ይመስላሉ። ቃሉን ሰምተው በደስታ ይቀበሉታል፤ ነገር ግን ሥር የላቸውምና ለጊዜው ነው እንጂ በኋላ ይደርቃሉ። (ማቴ. 13፡6፤21)። ጥቂቶችም በእጮህ መካከል የወደቀውን ይመስላሉ። ቃሉን ይሰማሉ፤ ነገር ግን በኋላ ይታነቁና የማያፈሩ ይሆናሉ፤ (ማቴ. 13፡7፤22)። ብዙዎች ይጀምራሉ፤ በኋላ ግን ወደ ዓለማዊነትና ወደ ገድ የለሽነት ይመለሳሉ። ምክንያቱስ? በእኛ በመምህራን ትምህርት ውስጥ፤ ስለዚህም

በእነርሱ በክርስቲያኖች ሕይወት ውስጥ፤ የጎደለ ነገር ያለ ይመስላል፤ አለም። ይህ ጉድለት ምንድን ነው? ጸንተው ይቆሙ ዘንድ ጤናና ኃይልን የሚሰጣቸው ምንድን ነው? መልሱ እንደሚከተለው ነው፡-

ስለ ጌታችን ስለ ኢየሱስ በመጀመሪያ ላይ ያገኙት እውቀት ዳግመኛ ይወለዱ ዘንድ በቅቶ ይሆናል፤ ነገር ግን ሊያሳድጋቸውና ወደ ፍጻሜ ሊያደርሳቸው አልበቃም። በሃይማኖታቸው ይጸኑ ዘንድ ስለ ኢየሱስ የበለጠ እውቀት ያስፈልጋቸዋል፤ ይህም እውቀት ለዕብራውያን በተጻፈው መልእክት ውስጥ ይገኛል። የክርስቲያኖችን ድካም ወደ ኋላ ማፈገፈጋቸውንም ሁሉ የሚያስወግድ ይኸው እውቀት ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ አሁን ዛሬ የሚሠራልንን ሥራ ማወቅ ያስፈልጋቸዋል። እርሱ ሊቀ ካህናታችን ሆኖ በሰማያዊው መቅደስ የሚሠራልንን ሥራ ሲያውቁ ይበረታሉ፤ ይጎለምሳሉ፤ ጸንተውም እስከ መጨረሻ ድረስ ይሄዳሉ። ኢየሱስ በዚያ ሰማያዊ መቅደስ ሆኖ ያን የሚያስፈልገንን ኃይልና ሕይወት ያድላል። ይህን ስናስተውልና ወደ ቅድስት የሚያደርሰውን መንገድ ስናገኝ በዚህ ዓለም ውስጥ፤ ከነችግሩና ከነፈተናው ሁሉ፤ ወደ አዲሲቱ ኢየሩሳሌም አሁን እንደ ደረሱት ሰዎች ሆነን ለመኖር እንችላለን። በዚያ መቅደስ ውስጥ ገብተን ሰማያዊውን ሕይወት እንቀበላለን፤ በዚያችም ሕይወት ተመልተን በዓለም ውስጥ በማይቋረጥ ድል እንኖራለን።

ለድካማችንና ለውድቀታችን ሁሉ የሚሆን መድኃኒት ሊቀ ካህናታችን የሆነውን ሕያውን ኢየሱስን ማወቅና እርሱ ወደሚያገለግልበቱ ወደ ሰማያዊው መቅደስ ገብተን ሊሰጠን የሚጠብቀውን ሰማያዊውን ሕይወት ዛሬውኑ ከእጁ መቀበል ነው። ስለዚህም ነገር የሚያስተምረን ይኸው ወደ ዕብራውያን የተጻፈው መልእክት ብቻ ነውና ጥቅሙ ለዛሬ ክርስቲያኖች በእውነት ታላቅ ነው።

3፤ ስለ ዕብራውያን

መልእክቱ የተጻፈ ለዕብራውያን ነው። ዕብራውያን የተባሉት እናማን ናቸው? ቢሉ፤ ዕብራውያን የዕብራዊው የአብርሃም ልጆች ናቸው። (ዘፍ. 14:13) አብርሃም ይስሐቅን ወለደ፤ ይስሐቅም ያዕቆብን ወለደ፤ ያዕቆብም ከእግዚአብሔር ጋር ከተገናኘ በኋላ እስራኤል ተባለ (ዘፍ. 32:28)፤ ልጆቹም እስከ ዛሬ ድረስ እስራኤላውያን ይባላሉ፤ አንዳንድ ጊዜም አይሁድ እንላቸዋለን። እንግዲያውስ ይህ መልእክት የተጻፈ የአብርሃምና የያዕቆብ ወገኖች ለሆኑት ለዕብራውያን ወይም ለእስራኤላውያን ወይም ለአይሁድ ነው። ሦስቱም ስም እንድ ነው።

ሆኖም መልእክቱ የተጻፈላቸው ሰዎች ክርስቲያኖች ናቸው። (ሞ. 3:11 6:12-14፤ 4:14፤ 5:12፤ 6:9፤ 10፤ 12:1፤ 2)። ቤተ ክርስቲያን የተጀመረው በእስራኤል አገር እንደ ሆነና ብዙዎች ዕብራውያን በክርስቶስ እንዳመኑ እናውቃለን። (ሐዋ. 2:5፤ 14፤ 22፤ 41፤ 4:4) ስለዚህ መልእክቱ የተጻፈ ለዕብራውያን ክርስቲያኖች ነው።

ይሁን እንጂ እነኚህ ዕብራውያን የት ነበሩ? መልእክቱ አይነግረንም። የቀሩት መልእክቶች ሁሉ አድራሻ አድራሻ ሲኖራቸው (ሮሜ 1:7፤ 1ቆሮ. 1:2፤ 2ቆሮ. 1:1፤ ኤፌ. 1:1፤ እንደዚሁም ሌሎቹ)፤ የዕብራውያን መልእክት አድራሻ የለውም፤ ስለዚህ ከተጻፈው ነገር ብቻ እነዚህ ዕብራውያን የት እንደነበሩ መገመት ያስፈልገናል። ስለ እነርሱም አንዳንድ ነገር እናውቃለን፡-

ሀ) ክርስቲያኖች ከሆኑ ብዙ ጊዜአቸው ነው (ም. 5:12) ከቀደሙት መሪዎቻቸውም አንዳንዶች አሁን ሞተዋል። (ም. 13:7)

ለ) በመልእክቱ ዘመን የኖሩ ክርስቲያኖች ገና ደምን እስከ ማፍሰስ ድረስ አልተቃወሙም ነበር (ም. 12:4)፤ ሆኖም የሰደትን ነገር አውቀዋል። (ም. 10:32-34።)

ሐ) ጢሞቴዎስን አውቀዋል። (ም. 13:23)።

መ) ከኢጣሊያ የሆኑትን አውቀዋል። (ም. 13:24)

ሠ) ደራሲው ታውቆላቸዋል ቀድሞውንም በመካከላቸው ተቀምጦ ነበር። (ም. 13:18:19)

ረ) በእስክንድርያ የወጣውን፣ ሰብዓ ሊቃናት የተረጎሙትን የብሉይ ኪዳንን ትርጉም ደገና አድርገው አውቀዋል፤ በዕብራይስጥም ከተጻፈው መጽሐፍ ይልቅ በዚህ ትርጉም ይሠሩ ነበር። ይህን የምናውቅበት የተጠቀሰው ጥቅስ ሁሉ ከዚያ ትርጉም በመሆኑ ነው።

ሰ) ቅዱሳንን ልታገልግል የቻላች ቤተ ክርስቲያን ነበረች። (ም. 6:10)

ሸ) የመልእክቱ የትምህርት ሥነ ሥርዓት የእስክንድርያ ዓይነት ነውና እነኝህ ዕብራውያን የእስክንድርያን ዓይነት ክርክርና የትምህርት ሥነ ሥርዓት የለመዱ ናቸው።

ብዙዎች መምህራን እነኝህ ዕብራውያን የነበሩት በኢየሩሳሌም ነው ይላሉ፤ ነገር ግን ከዚህ ሐሳብ ጋር የማይስማሙ ብዙ ነገሮች አሉ። ለምሳሌ፤ የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ከሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ ምጽዋትን ተቀባይ እንጂ ሰዋ እንዳልነበረች ታውቆአል። (ሮሜ 15:25-27) ሁለተኛም፤ መልእክቱ ወደ ኢየሩሳሌም የሚጻፍ ከሆነ ደራሲው የሰብዓ ሊቃናትን ትርጉም እየጠቀሰ በእስክንድርያ ዓይነት ትምህርት ባልጻፈም ነበር። ሦስተኛ ደግሞ፤ የኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ደምን እስከ ማፍሰስ ድረስ ተቃውሞ እንደ ነበረች እናውቃለን። (ሐዋ. 7:59 - ም. 8:2፤ 12:2)

ስለዚህ ሌሎች መምህራን «የለም መልእክቱ የተሣረው ለእስክንድርያ ነው» ይላሉ። ይህም የሚቻል ነገር ነው። ስለምን? ቢሉ፤ በእስክንድርያ ከተማ ውስጥ ታላቅ የዕብራውያን ቀበሌ እንደ ነበረ ታውቆአል እነዚህም ዕብራውያን ከአገራቸው ተለይተው ስለ ኖሩ ዕብራይስጥን እየረሱ በገሪክ ቋንቋ ይናገሩ ነበር፤ ይሠሩበትም የነበረው መጽሐፍ የሰብዓ ሊቃናት ትርጉም ነበረ።

ሌሎች መምህራን ግን በም. 13:22 ላይ የተጻፈውን ከኢጣሊያ የሆኑትን ሰዎች ሰላምታ አይተው «ከእነዚህ ከኢጣሊያ ከነበሩት ሰዎች ዘንድ ሰላምታን መቀበል የሚወዱት የሮም ሰዎች አይደሉምን?» ብለው መልእክቱ የተጻፈላቸው ዕብራውያን በሮም የተገኙ ናቸው ይላሉ። ይህም ደግሞ ይቻላል። በሮም ከተማ ብዙ አይሁድ ይገኙ እንደ ነበር እናውቃለንና

የሆነ ሆኖ እርግቱን ለማወቅ ሳንችል፤ እነኝህ ዕብራውያን ወይም በኢየሩሳሌም ወይም በእስክንድርያ ወይም ደግሞ በሮም ነበሩ እንላለን።

መልእክቱስ መቼ ተጻፈ? ቢሉ፤ ጢሞቴዎስ በወንጌል ሥራው ምክንያት ከታሰረ በኋላ፤ ነገር ግን ሳይሞት መሆኑን እናውቃለን፤ (ም. 13:23) ስለመታሠሩ በሐዋርያት ሥራም ላይ ሆነ በጳውሎስ መልእክት ላይ የተጻፈ ነገር የለምና መታሰሩ ቆይቶ ይሆናል። ምናልባት ጳውሎስን ለመጠየቅ ወደ ሮም በመጣ ጊዜ ይሆናል። (2ኛ ጢሞ. 4:9:21)። ስለዚህ መልእክቱ ከ66

ዓ.ም በፊት የተጻፈ አይመስልም። እንደዚሁም በ95 ዓ.ም. ሮማዊው ተሌምንጦስ መልእክቱን ጥቅሶአልና ከዚያ በፊት እንደ ተጻፈ ታውቆአል። ስለዚህ የተጻፈበት ዘመን ከ66 ዓ.ም. እና ከ95 ዓ.ም መካከል ይሆናል። እንዳንዶቹ መምህራን ደራሲው በ70 ዓ.ም. ስለ ሆነው ስለ ኢየሩሳሌም መፍረስ አለመጻፉን ተረድተው «መቅደስና ካህናት መሣዋዕቶችም ለጊዜው ብቻ ነበሩ የሚል ደራሲ እነዚያን ሁሉ ያስቀረውን የኢየሩሳሌም መፍረስ ቢያይ ኖሮ የገድ «ይኸውላችሁ!» ብሎ በጻፈ ነበር፤ አልጻፈምና ያየው አይመስልም» ይላሉ። በተጨማሪ ደግሞ «በም. 7:8:23 እና በም. 13:10:11 ላይ የዱሮ ሥርዓት ገና ደራሲው በጻፈ ጊዜ የሚፈጸም ይመስላልና መልእክቱ ከ70 ዓ.ም. በፊት ተጽፎአል» ይላሉ። ይህም ከሆነ መልእክቱ በ66 ዓ.ም. እና በ70 ዓ.ም. መካከል ተጽፎ ይሆናል።

1ኛ ክፍል፡ - ኢየሱስ፡ የሃይማኖታችን ሐዋርያ፤ (ም. 1 - ም. 4)

ምዕራፍ አንድ

ም. 1፡1፡2፤ መሾሙ

ም. 1፡3-14፤ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ ሆኖ ከመላእክት ይበልጣል።

የመልእክቱ ዓይነተኛ ሐሳብ «እግዚአብሔር በአዲሱ ኪዳን የተናገረው ቃል በአሮጌው ኪዳን ከተናገረው ስለሚበልጥና ስለሚሻል አሮጌውንም ስለሚተካ ለምን ብላችሁ ወደ አሮጌው ትመለሳላችሁ?» የሚል ነውና በዚህ በመጀመሪያ ምዕራፍ ላይ ደራሲው 1ኛ፡ የተነገረውን የቃሉን ታላቅነት (ቁ. 1-4)፤ 2ኛ፡ ቃሉ የመጣበትን የመከላከያውን ታላቅነት ያስረዳል፤ (ቁ. 5-14)። ይህንም ሲያስረዳ ኢየሱስ ፍጹም አምላክ እንደሆነ ይገልጣል።

ቁ. 1-4

¹ ከጥንት ጀምሮ እግዚአብሔር በብዙ ዓይነትና በብዙ ² ጎዳና ለአባቶቻችን በነቢያት ተናግሮ ሁሉን ወራሽ ባደረገው ደግሞም ዓለማትን በፈጠረበት በልጁ በዚህ ዘመን ³ መጨረሻ ለእኛ ተናገረን፤ እርሱም የክብሩ መንጸባረቅና የባሕርዩ ምሳሌ ሆኖ፡ ሁሉን በሥልጣኑ ቃል እየደገፈ፡ ኃጢአታችንን በራሱ ካነጻ በኋላ በሰማያት በግርማው ቀኝ ⁴ ተቀመጠ፤ ከመላእክት ይልቅ እጅግ የሚበልጥ ስምን በወረሰ መጠን እንዲሁ ከእነርሱ አብዝቶ ይበልጣል።

እግዚአብሔር ለሰው ልጆች የሚድነበትን መንገድ ሊገልጥ በወደደ ጊዜ በሁለት ቃል፡ ማለት በብሉይ ኪዳንና በአዲስ ኪዳን ተናገራቸው። ፊተኛው ቃል፡ እርሱም ብሉይ ኪዳን፡ ከቶ ሙሉ ሳይሆን በከፊል በከፊል ነበረ፤ በአንድም ጎዳና ብቻ ስያሰጥ በልዩ ልዩ ጎዳና፡ ማለት በሕግ በታሪክ በመዝሙር በምሳሌ በራእይ በትንቢትም ተሰጥቶአል። ሁለተኛው ቃል ግን ወዲያውኑ ፍጹምና ለምን ጊዜም በቂ ነበረ። እግዚአብሔር በብሉይ ዘመን ፊተኛውን ቃል ሲናገር ነቢይን በየጊዜው አስነሰቶ በእርሱ ተናገረ፤ በዚያ ዘመን መጨረሻ ግን በነቢይ ሳይሆን ልጅ በሆነ ተናግሮአል። ይህም ልጅ የእግዚአብሔርን ቃል ተናጋሪ ብቻ ሳይሆን ራሱ የእግዚአብሔር ቃል ነበረ፤ (ዮሐ. 1፡1)። የተናገረውም በአንደበቁ ብቻ አልነበረም፤ የነበረውም ሁሉ እግዚአብሔርን ገለጠ፤ (ዮሐ. 14፡9)።

ስለዚሁ ልጅ 7 ነገሮች ተነገሩ፡-

1፤ እግዚአብሔር ሁሉን ወራሽ አድርጎታል። (መዝ. 2፡8፤ ማቴ. 28፡18)። «ወራሽ» ሲል ሰው ከሞተ በኋላ የሚወርሰው ዓይነት ወራሽ ማለቱ ሳይሆን ገዢ ማለቱ ነውና እግዚአብሔር ለእርሱ ሁሉ አስገዝቶአል ማለት ነው፤ (መዝ. 109፡1፤ 1ቆሮ. 15፡25)። ይህ ልጅ የጌታዎች ጌታና የነገሥታት ንጉሥ ነው (ራእ. 17፡14)።

2፤ እግዚአብሔር ዓለማትን በእርሱ ፈጥሮአል። (ቁ. 10፤ ም. 11፡3፤ ዮሐ. 1፡3፤ 10፤ ቆላ. 1፡16፤ 17) የተፈጠረው ሁሉ በእርሱ ተፈጥሮአልና ልጁ ከማናቸውም ፍጥረት ሁሉ በላይ ነው።

2፡ እግዚአብሔር ዓለማትን በእርሱ ፈጥሮአል። (ቁ. 10፡ ፶፡ 11፡ 3፤ ዮሐ. 1፡ 3፤ 10፤ ቆላ. 1፡ 16፤ 17) የተፈጠረው ሁሉ በእርሱ ተፈጥሮአልና ልጁ ከማናቸውም ፍጥረት ሁሉ በላይ ነው።

3፡ የእግዚአብሔር የክብሩ መንጸባረቅ ነው። የክብሩ መንጸባረቅ ነውና ራሱ እግዚአብሔር ነው። ስለምን? ቢሉ፤ ጮራ ከጸሐይ ብርሃንም ከመብራት እንደሚሠርፅ እንደዚሁም ልጁ የእግዚአብሔር የክብሩ መንጸባረቅ ነው። ጮራ ከፀሐይ ብርሃንም ከመብራት አይለይም። ፀሐይ ከኖረ ጀምሮ ጮራ አብሮ ኖሮአል፤ መብራትም ሊኖር ብርሃን አብሮ አለ። የግዴታ ነገር ነው። እንደዚሁም ልጁ የእግዚአብሔር የክብሩ መንጸባረቅ ሆኖ ከአብ አይለይምና ከዘላለም ነው፤ (ዮሐ. 8፡ 58)። እንደዚህም የጮራው ባሕርይ የፀሐይ ባሕርይ ነውና፤ የብርሃኑም ባሕርይ የመብራቱ ነውና፤ የእግዚአብሔር የክብሩ መንጸባረቅ የሆነ ልጅ ባሕርይ የእግዚአብሔር ባሕርይ ነው። ልጅም በመለኮቱ ከአብ ጋር አንድ ነው (ዮሐ. 10፡ 30)።

4፡ የእግዚአብሔር የባሕርይ ምሳሌ ነው። በሰም ላይ እንደሚታየው የማኅተም ምልክት ማኅተሙን እንደሚመስል እንደዚሁም «እኔን ያየ አብን አይቶአል» እስኪል ድረስ (ዮሐ. 12፡ 45፤ 14፡ 9፤ 2ቆሮ. 4፡ 4)። ልጁ በኅላዌ በእርሱም እግዚአብሔርን መስሎአል። የማኅተሙ ምልክት የተመለከተው ሰው ምልክቱን ያደረገው ማኅተም እንዴት እንደሆነ እንደሚያይ እንዲሁም ኢየሱስን የተመለከተው ሰው እግዚአብሔር እንዴት እንደሆነ ያያል።

5፡ ሁሉን በሥልጣኑ ቃል ይደግፋል። ዓለማት በእርሱ ተፈጥረው ነበር አሁንም እርሱ በሥልጣኑ ቃል ሁሉን ይደግፋል ያካሄድማል። ከኸብብን በአካሄዳቸው፤ ባሕርቸን በስፍራቸው ዘመናትንም በተራቸው የሚጠብቅ፤ ኮከብና ኮከብም እንዳይጋጭ፤ የሚያደርግ እርሱ ነው።

የሰውነቱን ክብር አይተናል፤ አሁንም የሥራውን ክብር እናያለን። ይህም ሥራው በሁለት ክፍል ነው። አንዱ በምድር ላይ የሚሠራው አንዱም በሰማያት፤ እኛም ሁለቱንም ክፍሎች ግወቅ ያስፈልገናል።

6፡ ኃጢአታችንን አነጻ። ይህ በምድር ላይ የሠራው ሥራ ነው። በሰውና በእግዚአብሔር መካከል የነበረው ታላቁ መሰናክል የሰው የኃጢአቱ እድፍ ነበረና (እንባ. 1፡ 13) እግዚአብሔር ሰውን ከመታረቁ በፊት ሰው ከኃጢአቱ እንዲነጻ አስፈለገ። ሰው ከኃጢአቱ ካልነጻ ከእግዚአብሔር ጋር ግንኙነትን ለማድረግ በፍጹም የማይቻል ነገር ነውና ልጁ መጥቶ ኃጢአታችንን አነጻ። (ራእ. 1፡ 5) ኃጢአታችንንም በማንጸት ከኩነኔ አዳነን።

7፡ በሰማያት በግርማው ቀኝ ተቀመጠ። በምድር ላይ ኃጢአታችንን ካነጻ በኋላ ወደ ሰማይ ዐረገ በእግዚአብሔርም ቀኝ ተቀመጠ፤ (ማር. 16፡ 19)። ይህም በሰማይ የሚሠራውን ሥራ ያመለክታል። ከኩነኔ ሊያድነን የሠራው ሥራ ባያልቅ ኖሮ ገና እየሠራ በቆመ ነበርና መቀመጡ ሥራው መፈጸሙንና ከሥራ ማረፉን ያስረዳናል። (ም. 10፡ 11-14)። ሆኖም መቀመጡ በሰልፍና በሥነ ሥርዓት ነበረና በሰማያት ደግሞ ሥራ ለመሥራት ሥልጣን እንደ ተሰጠው እንረዳለን። ዛሬ ምን ሥራ አነሣ? ቢባል፤ ይኸው ይህ መልእክት እንደሚያመለክተን የሊቀ ካህናትን ሥራ አንሥቶአል። ዛሬ ደግሞ ከሚጣበቅብን ኃጢአት ከነእድፉ እያነጻን በፈተናና በዓለም ላይ አሸናፊዎች እንሆን ዘንድ ኃይል እየላከልን ወደ

እግዚአብሔር ዙፋን ያቀርበናል። (ም. 4፡14-16፤ 9፡24)። በምድር ላይ በመምቱ ከኃጢአት ኩነቷ እንዳያነን እንዲሁም ዛሬ በሰማያት በግርማው ቀኝ በመቀመጡ ከኃጢአት ኃይል ያድነናል። ሁለቱን ሥራዎች ማወቅ ያስፈልገናል።

እነዚህ 7 ነገሮች እግዚአብሔር ሁለተኛውን ቃል (አዲሱ ኪዳን) ስለ ተናገረበት ሰው ተነግረዋል። እንግዲያውስ በነቢያት የተነገረው ቃል ማለት ፊተኛው ኪዳን፣ ታላቅ ከሆነ በልጁ የተነገረው፣ ማለት አዲሱ ኪዳን፣ ምንኛ ይበልጥ ይሆን! ፊተኛውንስ ከሰማን አዲሱን እንደት አብዝተን መስማት ይገባናል!

ማስገንዘቢያ፡- ከዚህ በላይ ስለ ልጁ የተነገረው ሁሉ ስለ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንደተነገረ ልብ እናድርግ። መልካም ሥራ መሥራቱን እናውቃለን እንጂ አንዳንድ ጊዜ ከሰዎች እንደ አንዱ ሰው ብቻ እንደ ሆነ እንገምተዋለን። እውነት ነው፤ በ310ወ8ቱ ርቀኢነ ሃይማኖት በተወሰነ በኒቅያ የሃይንማኖት ሥርዓት ላይ ኢየሱስ «ከእውነተኛ አምላክ የተገኘ አምላክ» መሆኑ እንደተጻፈ አንዘነጋም፤ ቢሆንም አንዳንድ ጊዜ ከመላእክት እንኳ እናሳንሰዋለን፤ እርሱ የቅዱስ ሚካኤል፣ የቅዱስ ገብርኤል፣ የቀሩትም መላእክት ሁሉ ፈጣሪና ጌታ መሆኑን እንገነዘብም። ይሁን እንጂ ይኸው ነው። ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ ነው፤ ሁሉን ወራሽ ነው፤ ዓለማት የተፈጠሩበት የልዑል እግዚአብሔር የከበሩ መንጸባረቅና የባሕርይ ምሳሌ ነው፤ ሁሉን በሥልጣኑ ቃል የደገፈም ነው። እውነት ነው፤ ኃጢአታችንን ሊያገደ ሲል በድካምና በወርደት ሞተ፤ አሁን ግን በሰማያት በግርማው ቀኝ ተቀምጦአል። በቁ. 4 ላይ «ከመላእክት ይበልጣል» ተባለ፤ እኛም «በምን ያህል ይበልጣቸው ይሆን?» ብለን ብንጠየቅ ደራሲው «ከመላእክት ይልቅ እጅግ የሚበልጥ ስምን በወረሰ መጠን እንዲሁ ከእነርሱ አብዝተ ይበልጣል» ይላል። ቀጥሎም ያን ስም ይገልጣል።

ልብ እናድርግ፤ ኢየሱስ ይኸው ነው። እግዚአብሔር ያለ ልክ ከፍ ከፍ አድርጎታል፤ ከስምም ሁሉ በላይ ያለውንም ስም ሰጥቶታል፤ ይህም በሰማይና በምድር ከምድርም በታች ያሉት ሁሉ በኢየሱስ ስም ይንበረከኩ ዘንድ፤ ምላስም ሁሉ ለእግዚአብሔር አብ ክብር ኢየሱስ ክርስቶስ ጌታ እንደሆነ ይመሰክር ዘንድ ነው። (ፊልጵ. 2፡9-11)። ኢየሱስ ከሁሉ በላይ ነው። (ኢፌ. 1፡20-22)።

ቁ. 5-14

⁵ ከመላእክትስ፡- አንተ ልጄ ነህ፤ እኔ ዛሬ ወልጄሃለሁ፤ ደግሞም፡- እኔ አባት እሆንዋለሁ እርሱም ልጅ ይሆንኛል ⁶ ያለው ከቶ ለማን ነው? ደግሞም በኩርን ወደ ዓለም ሲያገባ፡- የእግዚአብሔር መላእክት ሁሉም ለእርሱ ⁷ ይሰገዱ ይላል። ስለ መላእክትም፡- መላእክቱን መናፍስት ⁸ አገልጋዮቹንም የእሳት ነበልባል የሚያደርግ ያላል፤ ስለ ልጁ ግን፡- አምላክ ሆይ፤ ዙፋንህ እስከ ዘላለም ድረስ ⁹ ይኖራል፤ የመንግሥትህ በትር የቅንነት በትር ነው። ጽድቅን ወደድህ ዓመጽንም ጠላህ፤ ስለዚህ እግዚአብሔር አምላክህ ¹⁰ ከንደኞችህ ይልቅ በደስታ ዘይት ቀባህ ያላል። ደግሞ፡- ጌታ ሆይ፤ አንተ ከጥንት ምድርን መሠረትህ፤ ሰማዮችም ¹¹ የእጆችህ ሥራ ናቸው፤ እነርሱም ይጠፋሉ አንተ ግን ጸንተህ ትኖራለህ፤ ሁሉም እንደልብስ ያረጃሉ እንደ መጎናጸፊያም ትጠቀላላቸዋለህ ይለውጣል፤ አንተ ግን አንተ ¹² ነህ፤ ዓመቶችህም ከቶ አያልቁም ይላል። ¹³ ነገር ግን ከመላእክት፡- ጠላቶችህን የእግርህ መረገጫ እስካደርግህ ¹⁴ ድረስ በቀኝ ተቀመጥ ከቶ ለማን

ብሉኦል? ሁሉ መጻገን ይወርሱ ዘንድ ስላላላቸው ለማገዝ የሚላኩ የሚያገለግሉ መናፍሶት እይደሉም?

ደራሲው አሁን አዲሱ ቃል የመጣበትን የመከከለኛውን ታላቅነት ያስረዳል። እግዚአብሔር አዲሱን ቃል የተናገረብት መከከለኛ ማን እንደ ሆነ በቁ. 2ና 3 ላይ አይተናል። መከከለኛው እርሱ ነውና ደራሲው በቁ. 4 ላይ «ከመላእክት ይበልጣል» ይላል። ይህን የሚለው በምን ምክንያት ይሆን? መላእክትን በነገሩ ምን አገባቸው? ቢሉ፡ አዲሱ ቃል ከፊትኛው እንደሚበልጥ ለማስረዳት ዓይነትኛው ሐሳብ በመሆኑ ነው። ብሉይ ኪዳን የተሰጠ በመላእክት በኩል ሲሆን (ሐዋ. 7:38:53; ገላ. 3:19; ዕብ. 2:2) አዲሱ ኪዳን የተሰጠ በልጅ መከከለኝነት ነው። ልጁም ከመላእክት ይልቅ እጅግ የሚበልጥ ስምን እንደ ወረሰ መጠን ከእነርሱ አብዝቶ ይበልጣል። እርሱ ከእነርሱ አብዝቶ የሚበልጥ ከሆነ በእርሱ መከከለኝነት የመጣው ኪዳን በእነርሱ ከመጣው አብዝቶ ይበልጣል። ይህንም ገልጦ ለማስረዳት ደራሲው በቁ. 2ና 3 ላይ በልጁ የተነገረው ቃል በነቢያት ከተነገረው እንደ በለጠ ለማሳየት ስለ ልጁ ታላቅነት 7 ነገሮች አቅርቦ እንደነበር እንዲሁም አሁን ከቁ. 5-14 ድረስ ልጁ ከመላእክት ምን ያህል እንደሚበልጥ ለማሳየት 7 ጥቅሶች በመጥቀስ የልጁን ስሞች በፊታችን ያሰልፋል።

1ኛ 2፡(ቁ. 5)። «ልጄ ነህ» ተባለለት (መዝ. 2:7)፤ እግዚአብሔርም «አባት እሆነዋለሁ» ብሉኦል። (2ሳመ. 7:14)። ማለት፡ አንድያ ልጅ ነው፤ በእርሱ ዓይነት ልጅነት የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሌላ ከቶ የለም። መላእክት፡ ሊቃነ መልእክትም፡ ወደዚህ አልደረሱም፤ ለእርሱም ታማኞች ሆነው ወደዚህ ለመድረስ አላሰቡም።

3፡ (ቁ. 6) የሚሰገድለት ለጌታ አምላክ ብቻ ነው። (ማቴ. 4:9:10)። ይህም ሲሆን መላእክት እንዲሰግዱለት ሲታዘዙ (ዘጸ. 32:43 በሰብዓ ሊቃናት ትርጉም) እርሱ አምላክ ስለሆነ አይደለም? የሚሰግዱለትም እርሱ እጅግ በጣም ስለሚበልጣቸው ነው።

4፡ (ቁ. 7) በዚህ ቁጥር ላይ መልእክትና አገልጋዮች ተስተካክለዋል። ልጁ የተወለደ ሲሆን (ቁ. 5) መላእክት «የተደረጉ» ናቸው። እግዚአብሔር እንደ ፈቃዱ ያደርጋቸዋል ማለት ነው (መዝ. 103:4)። በተወለደና በተደረገ መካከል ምን ያለ ታላቅ ልዩነት አለ! የተወለደ ከተደረገው እጅግ ይበልጣል።

5፡ (ቁ. 8ና 9) ስለ ልጁ የተባለውን ደግሞ እዩ! አምላክ ሆኖ ዙፋኑ እስከ ዘላለም ድረስ ይኖራል! እግዚአብሔርም ከጓደኞቹ ይልቅ በደስታ ዘይት፤ ማለት ሰው በደስታ ቀን (በዓመት በዓል) በሚቀባው ዘይት፤ ቀባው። (መዝ. 44:6:7)። ጓደኞቹ እነማን ናቸው? ቢሉ፡ በዳዊት ዙፋን ላይ እንዲነግሡ የተቀቡት ሌሎች ነገሥታት ይሆናሉ፤ ወይም ምናልባት በሰማያት ጓደኞቹ የሆኑት መላእክት ይሆናሉ፤ ወይም ደግሞ በኋላ ከእርሱ ጋር የሚነግሡ ምእመናን ይሆናሉ። (ም. 3:14፤ 2ጢሞ. 2:12፤ ራእ. 20:4)። እስከ ዘላለም ድረስ እንዲነገሥ የተባለለት መልእክ ከቶ ይኖራለን? ሉረ ከቶ የለም!

6፡ (ቁ. 10-12) «ልጅ»፡ «መላእክት የሚሰግዱለት»፡ «የዘላለም ንጉሥ» ተባለ አሁንም «ከዘላለም እስከ ዘላለም የሚኖር ጌታ» ተባለ። ምድርን የመሠረተ ሰማዮችንም በእጆቹ የፈጠረ እርሱ እንደሆነ ተባለ። (መዝ. 101:25-27)። የማያረጅና የማይለወጥ ነው። መላእክት የተፈጠሩ ናቸው፤ እርሱ ግን ፈጣሪ ነው። ፈጣሪ ከፍጥረቱ እጅግ አድርጎ ይበልጥ የለም? ይበልጣል!

7፡ (ቁ. 13) «በቀኛ ተቀምጦህ ከግርግ መንግሥቱ ተካፈል» የተባለለት ንጉሥ ነው። (መዝ. 109፡1)። ይህ ከመላእክት ከቶ ለማን ተባለ? ሉረ ከቶ አልተባለም! ልጁ ከመላእክት ሁሉ ከፍ ከፍ አለ።

ታዲያስ መላእክት እነማን ናቸው? ቢሉ፡ መላእክትግ የእግዚአብሔር መላእክተኞች ናቸው። ልጁ (ኢየሱስ) በእግዚአብሔር ቀኝ የተቀመጠና ለዘላለም የሚነግሥ ሲሆን መላእክት ከዙፋኑ የሚላኩ አገልጋዮች ናቸው። እግዚአብሔርን እያገለገሉ ስለ ምእመናን፣ ምእመናንን ለማገዝ ይላካሉ። የቤት ልጅ በቤቱ ከሚያገለግሉት አገልጋዮች እንደሚበልጥ (ዮሐ. 8፡35) እንደዚሁም በዚያው መጠን፣ ኢየሱስ ከመላእክት ይበልጣል! በእርሱ የተነገረውም ቃል በእነርሱ በኩል ከተነገረው ይበልጣል።

ግስገንዘቢያ፡- ስለ መላእክት! መጽሐፍ ቅዱስ ስለ መላእክት ምን ይላል? ቢሉ፡ አስቀድመን ብሉይ ኪዳንን ቀጥሎም አዲስ ኪዳንን እንመርምር።

ብሉይ ኪዳን መላእክት በቁጥራቸው በጣም ብዙ እንደ ሆኑ ይነገረናል! (መዝ. 67፡17)። በብሉይ ዘመንም ሥራቸው በ3 በኩል ይከፈል ነበር፡-

1ኛ፡ የእግዚአብሔር መላእክተኞች ነበሩ። ስማቸው እንደሚያመለክተው ሁሉ መላእክተኞች (ቃላቶች) ለሰው ያደርሱ ዘንድ እግዚአብሔር ይልካቸው ነበር። (ዘፍ. 16፡7-14፤ 22፡11-18፤ ዘኁ. 22፡22-35፤ መላ. 2፡1-4፤ 6፡11-24፤ 13፡3-22)። እግዚአብሔርም ሕግን (እሪትን) በመላእክት በኩል እንደ ሰጠ ደግሞ ተነግሮአል። (ሐዋ. 7፡38-53፤ ገላ. 3፡19፤ ዕብ. 2፡2)

2ኛ፡ ለእግዚአብሔር ሕዝብ የሚያገለግሉ ነበሩ። በምድራዊ ጉዞአቸው ላይ ያሉትን ልጆችን ያገዙ ዘንድ እግዚአብሔር ይልካቸው ነበር። ያገለግሉትም ያገዙትም በልዩ ልዩ በኩል ነበር፡-

ሀ) በመንገድ ላይ በመምራት። (ዘፍ. 24፡7፤ ዘጸ. 14፡19፤ 23፡20-23፤ 32፡24፤ 33፡2፤ ዘኁ. 20፡16፤ ኢያ. 5፡13-15)።

ለ) በሥጋ ድካም ጊዜ በማበርታት። (ነገ. 19፡5-8፤ መዝ. 90፡11)።

ሐ) በችግር ጊዜ በማዳን። (ዳን. 3፡28፤ 6፡22፤ መዝ. 33፡7፤ 2ነገ. 6፡15-17)።

መ) የእግዚአብሔርን ነገር በማስረዳት። (ዘካ. 1፡9፤ 19፡21፤ 2፡4፤ 4፡5፤ 6፤ 6፡4፤ 5)።

3ኛ፡ የእግዚአብሔርን ፍርድ የሚፈጽሙ ነበሩ። እግዚአብሔር በሰው ወይም በእገር ላይ ፍርዱን ሲናገር ያን ፍርድ የፈጸሙት አንዳንድ ጊዜ መላእክት ነበሩ። (ዘፍ. 19፡1-3፤ 15-25፤ 2ላሙ. 24፡16፤ 1ዜና. 21፡15-27)።

በብሉይ ኪዳን ውስጥ መልአክ እየተባለ ምሥጢራዊ ሆኖ ከእግዚአብሔር ጋር ልዩ አንድነት ያለውን አንዱን እናያለን። (ዘፍጥ. 16፡7-13፤ 18፡10፤ 13፡14፤ 17-33፤ ዘጸ. 3፡2-6፤ 33፡12፤ 14፤ ሐዋ. 7፡30-35፤ ኢያ. 5፡13፤ 14፤ መላ. 6፡11-22፤ 13፡3፤ 15-23)።

ብዙዎችም መምህራን ይኸው «መልአክ» ሥጋ ከመልበሱ በፊት የሆነ ወልደ እግዚአብሔር ነው ይላሉ።

ስለ ሚካኤልም እናነባለን፤ ስለ እርሱም «ከዋነኞቹ አለቆች አንዱ» እንደ ሆነና የእስራኤል ሕዝብ ጠባቂ እንደሆነ ተገልጾልኋል። (ዳን. 10:13፤ 12:1)። የአገሮችም መላእክት እንዳሉ እናነባለን። (ዳን. 10:13፤ 12:1)።

በብሉይ ኪዳን ዘመን ሥራቸው ይህ ነው። «መላእክት በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ይሠሩ የለም ወይ?» ቢሉም እውነት ነው፤ እላይ እንዳየነው ሁሉ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ይሠራሉ፤ ይሁን እንጂ «በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ይሠራሉ» ስንል በማስታረቅ ሥራ በኩል መካከለኞች ናቸው ማለታችን ከቶ አይደለም። በብሉይ ኪዳን ውስጥ በሞላው ሰውን ከእግዚአብሔር ጋር የሚያስታርቁ ካህናት ከነመሥዋዕቶቻቸው ናቸው እንጂ መልእክት ከቶ አይደሉም። ለመላእክት ደግሞ አምልኮት በብሉይ ኪዳን ተከልክሎአል፤ (መላ. 13:16)።

እንግዲያውስ ብሉይ ኪዳን በዕብ. 1:14 ላይ ከተጻፈው ቃል ጋር ተስማምቶ «መላእክት ስለ እግዚአብሔር ሰዎች ለማገዝ የሚላኩ የሚያገለግሉም መናፍሰት ናቸው» ይላል።

በአዲስ ኪዳንም የመላእክት ነገር ፈጽሞ ያው ነው። በአኳኋናቸውና በሥራቸው ልዩነት በፍጹም የለም። ቁጥራቸው «አእላፋት» ተባለ (ዕብ. 12:22)፤ ኢየሱስም «አባቴን ብለምን ከአሥራሁለት ጭፍሮች የሚበዙ መላእክት በቀላሉ ይሰጽልኛል» አለ (ማቴ. 26:53)። ሥራቸውም፡-

1ኛ፡ የእግዚአብሔር መልእክተኞች ናቸው። (ሉቃስ 1:8-20፤ 26-38፤ 2:8-14፤ ማቴ. 28:2-7፤ ማር. 16:5-7፤ ሉቃ. 24:4-7፤ ዮሐ. 20:11-13፤ ሐዋ. 10:1-7፤ 27:23፤ 24፤ ራእ. 1:1፤ 22:16)።

2ኛ፡ ለእግዚአብሔር ሕዝብ የሚያገለግሉ ናቸው።

ሀ) በመምራት። (ሐዋ. 8:26)

ለ) በማበርታት። (ማቴ. 4:11፤ ሉቃ. 22:43)

ሐ) በማዳን። (ማቴ. 2:13፤ 19፤ ሐዋ. 5:19፤ 12:6-11)

መ) በዘመኑም መጨረሻ ላይ የእግዚአብሔርን ሰዎች ወደ እርሱ ዘንድ በመሰብሰብ ሰብ። (ማቴ. 13:39፤ 41፤ 49፤ 24:31)።

3ኛ፡ የእግዚአብሔርን ፍርድ የሚፈጽሙ ናቸው። (ሐዋ. 12:23)

በአዲስ ኪዳን ውስጥ ደግሞ ስለ ሚካኤል እናነባለን፤ እዚህም ላይ እንደ መላእክት አለቃና እንደ እግዚአብሔር ሠራዊት አለቃ ሆኖ ተገለጠ። (ይሁዳ 9፤ ራእ. 12:7)። ገብርኤልም በእግዚአብሔር ፊት የሚቆም መልአክ ነው። (ሉቃ. 1:19፤ 26)። የልጆችም መላእክት እንዳሉ እናነባለን (ማቴ. 18:10) እንደዚሁም ደግሞ የአብያተ ክርስቲያናት መላእክት ያሉ ይመስላል። (ራእ. 1:20፤ 2:1፤ 8፤ 12፤ በሌሎችም ቁጥሮች ላይ ደግሞ)። በወንጌልም ነገር መላእክት በጣም እንደተገረሙ ተጽፎአል። (1ኛኢጥ. 1:12)። ደግሞ የሰይጣን መልእክት እንዳሉ እናያለን (ማቴ. 25:41፤ 2ኢጥ. 2:4፤ ራእ. 12:7-9)።

በብሉይ ኪዳን እንደ ሆነ እንዲሁም በአዲስ ኪዳን ነው። መልእክት በግስታረቅ ነገር በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ሲገቡ ከቶ አናገኛቸውም። ግስታረቅ የመላእክት ሥራ ላይሆን የካህንና የመሥዋዕቱ ሥራ ነው፤ ነገር ግን በአዲስ ኪዳን ዘመን ካህኑ ኢየሱስ ነው መሥዋዕቱም ነፍሱ ነው። (ኢሳ. 53:10፤ ዕብ. 7:11-14፤ 10:8-18) እንደ አስታራቂ ሆኖ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ያለው መካከለኛው አንድ ብቻ አለ፤ እርሱም ክርስቶስ ኢየሱስ ነው። (1ጢሞ. 2:5) እንደዚሁም ደግሞ በአዲስ ኪዳን ለመላእክት መስገድ ተከልክሎአል። (ራእ. 19:10)።

እንግዲያውስ አዲስ ኪዳን በራእ. 19:10 ላይ «ከአንተ ጋር የኢየሱስም ምስክር ካላቸው ወንድሞችህ ጋር አብራ ባሪያ ነኝ» ብሎ ስለ ራሱ የተናገረውን የመልእክትን ቃል ተገንዝቦ «መላእክት ሁሉ መዳንን ይወርሱ ዘንድ ስላላቸው ለማገዝ የሚላኩ የሚያገለግሉም መናፍስት ናቸው» ይላል። (ዕብ. 1:14)

ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ የተቃወመውና የተናገረበትም ልዩ የሆነ የመልእክት አክብሮት የተገኘበት በቆላስይስ ነበረ። (ቆላ. 2:18፤ 19) እንደዚሁም ዛሬ ከመጽሐፍ ቅዱስ ውጭ በሆኑትና ቁጥራቸውም በፍትሐ ነገሥት ውስጥ ባልተገኘ መጽሐፍት ላይ ስለ መላእክት ነገር እንግዳ ትምህርት ይገኝ ይሆናል፤ ቢሆንም ይህ ትምህርት ከመጽሐፍ ቅዱስ ቃል ጋር የማይስማማ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ስለ መላእክት ነገር የሚናገረው ከዚህ በላይ የተዘረዘረውን ነገር ነው። መጽሐፍ ቅዱስ የሚለው ይህ ነውና በዚህ ላይ መጨመር ስህተት ነው፤ ፍርድንም ያስከትላል (ዘዳግ. 4:2፤ ምሳ. 30:5+6)። መላእክት የእግዚአብሔር መልእክተኞች ናቸውና የተከበሩ ናቸው፤ ይሁን እንጂ አይሰገድላቸውም፤ አገልጋዮችንም በዙፋን ላይ ከተቀመጠው ልጁ (ከኢየሱስ) ጋር ልናስተካክላቸው ከቶ አይገባንም።

ይህ ወደ ዕብራውያን የተጻፈው መልእክት እንደሚያስተምረን ሁሉ እኛ ዛሬ ኢየሱስ በመረቀልን መንገድ ወደ እግዚአብሔር ዙፋን በቀጥታ ልንቀርብ እንችላለንና ዛሬ ከሰውና ከእግዚአብሔር መካከል ከኢየሱስ በቀር ሰውም ሆነ መልእክ የሚያስፈልግ እንደሌለ የምንገነዘበው ነገር ነው (ዕብ. 4:14-16፤ 10:19-22)።

ምዕራፍ ሁለት

ኢየሱስ የሰው ልጅ ሆኖ የክብርና የምስጋናን ዘውድ ተጭኖአል።

ደራሲው ገና ኢየሱስን ይሥላል። በም. 1 ላይ ፍጹም አምላክ መሆኑን አሳይቶአል፤ አሁንም በም. 2 ላይ ፍጹም ሰው መሆኑን ያሳያል። ኢየሱስ ፍጹም አምላክ ስለ ሆነ በእርሱ የተነሣገረው የአዲሱ ኪዳን ቃል በመላእክት በኩል ከተነሣገረው ከፊተኛው ኪዳን ቃል እጅግ ይበልጣልና ይህን አዲሱን ቃል ቸል እንዳንለው ደራሲው አስቀድሞ በብርቱ ያስጠነቅቀናል። (ቁ. 1-4) ቀጥሎም፡ እግዚአብሔር ለሰው የመደበውን ክብርና ሥልጣን ይጠቅሰና ያ እግዚአብሔር ሐሳብ በሰው ሁሉ ውስጥ ተፈጽሞ ገና ባይታይ እንኳ ሰው በሆነ በኢየሱስ ውስጥ እንደ ተፈጸመ ያሳያል። (ቁ. 5-9) በ3ኛ ክፍል ደግሞ ኢየሱስ ሞትን በማሸነፍ ሰውን ወደ ተመደበለት ክብርና ሥልጣን ለመመለስና ሰውም ኃጢአት ሲሠራ ኃጢአቱን ሊያስተሰርይለት በተፈተነም ጊዜ ሊረዳው እንዲችል ሊቀ ካህናት ለመሆን ፍጹም ሰው እንደ ሆነ ያሳያል። (ቁ. 10-18)።

ቁ. 1-4

¹ ስለዚህ ከሰማነው ነገር ምናልባት እንዳንወሰድ ለእርሱ አብልጠን ልንጠነቀቅ ያስፈልገናል። ² በመላእክት የተነሣገረው ቃል ጽኑ ከሆነ፡ መተላለፍና አለመታዘዝም ሁሉ ³ የጽድቅን ብርራት ከተቀበለ እኛስ እንዲህ ያለውን ታላቅ መዳን ቸል ብንለው፡ እንዴት እናመልጣለን? ይህ በጌታ በመጀመሪያ የተነሣ ነበርና፤ የሰሙትም ለእኛ አጽኑት፤ ⁴ እግዚአብሔርም እርሱ ራሱ እንደ ፈቀደ በምልክትና በድንቅ ነገር በልዩ ልዩ ተአምራትም፤ መንፈስ ቅዱስንም በማደል አብር መሰከረለት።

ማስጠነቀቂያ ከሆኑቱ ክፍሎች ይህ መከመሪያው ነው። ደራሲው በም. 1 ላይ እግዚአብሔር በልጁ ስለ ተናገረው ቃል ተናግሮአል፤ ልጁም ማን እንደ ሆነ ዘርዘሮ አስታውቆአል። አሁንም በም. 2 መከፈቻ ላይ «ስለዚህ» ይላል። «ስለዚህ» ማለት «ተናጋሪው ማን እንደ ሆነና ምን ያለ ታላቅ ሥራ እንደሠራልን እየተገነዘብን» ማለት ነው። የተነሣገረው ቃል ወደ እኛ ዘንድ ደርሶአል እኛም ሰምተነዋል፤ ሆኖም በፈላሽ ውኃ ላይ ሰፍሮ እንደሚሄድ ጭራር ሆነን ከሰማነው ነገር እንዳንወሰድ እጅግ በጣም መጠንቀቅ ያስፈልገናል። መጠንቀቅ ያለብን «አብልጠን» ነው! ማለት ያ በመላእክት በኩል የተነሣገረው ቃል ጽኑ ከሆነ ይህ በልጁ የተነሣገረው በጽናቱ ምንኛ ይበልጥ ይሆን! ስለዚህ «አብልጠን» መጠንቀቅ ያስፈልገናል። ያም በእውነት ጽንቀት አልፎም ታላቅ የተላለፈው ወይም ሳይፈጽመው የቀረ ሰው በቃሉ ተይዞ እውነተኛውን ብርራት ተቀብሎአል። ሰውም በአገልጋዮች (በመላእክት) በተነሣገረው ቃል ቢያዝ ብርራቱንም ቢቀበል እኛም በጌታ በተነሣገረውና ሐዋርያት ባጸኑት እግዚአብሔርም በምልክትና በድንቅ ነገር በመሰከረለቱ ምንኛ እንያዛለን! ቸል እንለውስ እንደሆነ እንዴት እናመልጣለን? ሉረ ከቶ አናመልጥም! ስለዚህ ከሰማነው ነገር ምናልባት እንዳንወሰድ አብልጠን ልንጠነቀቅ ያስፈልገናል።

ግስገንዘቢያ፡-

ሀ) «ከሰማነው ነገር ምናልባት እንዳንወሰድ» (ቁ. 1) ሰው ከዚያ ቃል እንደምን ይወሰዳል? ቢሉ፡ ቸል በማለት ነዋ! የንጉሥን ጥሪ ቸል ያሉትን እድምተኞች በመምሰል ነው (ማቴ. 22:5)። ቃሉን እንሰማለን፤ ዳሩ ግን አንጠነቀቅለትም። እግዚአብሔር «በእርሱ ደስ የግላኝ የምወደው ልጄ ይህ ነው እርሱን ስሙት» ሲል፡ ጌታም «እኔ መንገድና እውነት

ሕይወትም ነኝ በእኔ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም» ሲል፤ ሐዋርያትም «መዳን በሌላ በማንም የለም፤ እንድንበት ዘንድ የሚገባን ለሰዎች የተሰጠ ስም ከሰማይ በታች ሌላ የለም» ሲሉ (ማቴ. 17:5፤ ዮሐ. 14:6፤ ሐዋ. 4:12) እኛ በሌላ በኩል ምናልባት ተስፋ እያደረግን የሰማነውን ቃል ቸል ብንል እንወስዳለን፤ እናመልጥም።

አውሎ ነፋስ ሲነሣ በአንድ ወደብ እፍ ላይ እንደ ተገኘ መርከብ ያለ ነገር ነው። የወደቡ ኃላፊ «በነፋስና በማዕበል ተይዛችሁ አደጋ እንዳያገኛችሁ ኑ ወደ ወደቡ ግቡ» ብሎ ቃሉን ያሰግላል። የመርከቡ መሪ ግን ወዲያውኑ ከመግባት ፋንታ የሰማውን ቃል ቸል እያለ ይዘንያል። ነፋሱና ማዕበሉ ያን መርከብ ጥቂት በጥቂት ይወስዱታል ከወደቡም ያርቁታል፤ የሚያገኘውም ጥፋት የሚያሰቅቅ ነው። እንደዚሁም የሰማነውን ቃል አንቆ ወደ መዳን እንዳንገባ የሚያስቀረን ብዙ ጊዜ የዚህ ዓለም ሐሳብና የባለጠገንነት ማታለል፤ በመካከልም የሚገባው የሌላው ነገር ምኞት ነው (ማር. 4:19)።

ክርስቲያንን የሚወስድ ሌላ ነገር ደግሞ አለ። እነዚያን ዕብራውያንን ወደ መውሰድ የደረሰው ኀዘንና ስድብ ስደትም ነበረ፤ ይህም እኛን ዛሬ ሊወስድ ይችላል። አብዛኛውን ጊዜ ግን የሚወስደን ስንፍና ነው። መጽሐፍ ቅዱሳችንን ማንበብና ያነበብነውን ነገር ማሰላሰል፤ ወይም የግል ጸሎትን ማድረግ እንተዋለን፤ ወይም እሁድ ዕለት ከክርስቲያናችን ጋር መሰበብ ሰልችቶን እንተወዋለን፤ የምንወሰደውም ጥቂት በጥቂት ነው እንጂ የፍጥነት ነገር አይደለም። በዚያ በፈሳሽ ውኃ ላይ እንዳለው ጭራሮ ነው። ፈሳሹ ቀስ በቀስ ይወስደዋል። ክርስቲያንም እንደዚሁ ቀስ በቀስ እያንሸራተተ ይሄዳል። ወደ ሌላ ሁሉ የሚያደርስ መጀመሪያው እርምጃ ነውና ከሰማነው ነገር ምናልባት እንዳንወሰድ ዕለት ዕለት እንጠንቀቅ።

ለ) «እንዲህ ያለ ታላቅ መዳን» (ቁ. 3) እግዚአብሔር በብሉይ ዘመን መጨረሻ ላይ በልጁ የተናገረው እኛም የሰማነው ነገር ይህ ነው። የታላቅ መዳን ነገር ነው። «ታላቅ መዳን ምን ማለት ነው?» ቢሉ፤ ብዙዎች ሰዎች «በኃጢአታችን ምክንያት ከሚመጣብን ኩነት ማምለጥ ወይም መዳን ማለት ነው» ይላሉ። እርግጥ! ሆኖም ይህ ብቻ አይደለም። እውነት ነው፤ ከኩነት መዳን ትልቅ ነገር ነው፤ ቢሆንም ቅዱስ ጲጥሮስ «እግዚአብሔር ሰላምን እየሰበከ ላከ» ሲል ፍሬ ነገርን ተናግሮአል። (ሐዋ. 10:36)። አዳም ኃጢአትን በሠራ ጊዜ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል የነበረው ሰላምና ኅብረት መገናኘትም ጠፋ ጠብም ገባ። (ዘፍ. 3:23+24)። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመካከል ገብቶ እግዚአብሔርንና ሰውን አስታረቀ። (2 ቆሮ. 5:18) ስለዚህ አሁን እግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ ሰላምን ሰበከ፤ ማለት ጠብ አለቀ ሰውም እንደ ገና ወደ ማይቋረጥ ኅብረት ተጠራ። «እንዲህ ያለ ታላቅ መዳን» የተባለው ይህ ነው። ፍጹም ወይም ሙሉ መዳን የኅብረት መመለስ ነው። ሰው ከኩነት እንደ ዳነ ብቻ አይደለም! በአዳም ኃጢአት ምክንያት ጠፍቶበት ከነበረው ሁሉ እንደ ዳነ ነው እንጂ። በዚህ ፍጹም መዳን ውስጥ ጽድቅ፣ ቅድስና፣ የሰውነታችን ቢዛ፣ ክብርም ሁሉ ተጠቅልሎአል። (ሮሜ. 8:23+30)። ይህ ሁሉ የተገኘው ግን ያ የዱሮ ኅብረት ተመልሶ እንዲገኝ ነው። የመዳን ዋና ዓላማ ይህ ነው፤ የዘላለምም ሕይወት ይህ ነው። (ዮሐ. 17:3) እንዲህ ያለውን ታላቅ መዳን ቸል ብንለው በእውነት እንዴት እናመልጣለን?

ሐ) «እግዚአብሔር፡... መንፈስ ቅዱስንም በማደል አብሮ መሰከረለት።» (ቁ. 4) እነዚህ በ1 ቆሮ. 12:4-11 የተናገረባቸው ልዩ የሆነ መንፈሳዊ ጸጋዎች ወይም ስጦታዎች ናቸው። እነዚህ ስጦታዎች ለክርስቲያን ሃይማኖት እውነተኛነት የሚመሠክሩ ነበሩ።

5 ስለ እርሱ የምንናገርበትን የሚመጣውን ዓለም ለመላእክት ያስገዛው አይደለምና።
 6 ነገር ግን እንዴት በእንድ ስፍራ፡- ታስበው ዘንድ ሰው ምንድን ነው? ወይስ ትገባኛው? 7 ዘንድ የሰው ልጅ ምንድን ነው? ከመላእክት ይልቅ በጥቂት አሳነሰኸው። 8 የክብርና የምስጋናን ዘውድ ጫንህላት በእጆችህም ሥራ ላይ ሾምኸው፡ ሁሉን ከእግሮቹ በታች አስገዛህላት ብሎ መሰከረ። ሁሉን ከእርሱ በታች ባስገዛ ጊዜ ያልተገዛለት ምንም አልተወምና። አሁን ግን ሁሉ እንደ 9 ተገዛለት ገና አናይም፡ ነገር ግን በእግዚአብሔር ጸጋ ስለ ሰው ሁሉ ሞትን ይቀምስ ዘንድ፡ ከመላእክት ይልቅ በጥቂት አንሶ የነበረውን ኢየሱስን ከሞት መከራ የተነሣ የክብርና የምስጋናን ዘውድ ተጭኖ እናየዋለን።

ደራሲው ብርቱ ማሰጠንቀቂያ በመጻፍ ዕብራውያን ያን ታላቅ መዳን መቀበላቸውን ካረጋገጠ በኋላ አሁን ወደ ም. 1፡14 ሐሳብ ይመልሳቸዋል። መላእክት ሁሉ መዳንን ይወርሱ ዘንድ ስላላቸው ለማገዝ የሚላኩ የሚያገልግሉም መናፍቅት ናቸው እንጂ እነርሱ የሚመጣውን ዓለም፡ ማለት አዲሲቱ ኢየሩሳሌም የተባለችውንና ንጉሥዋ ኢየሱስ የሚሆነውን አዲሲቱን ምድር አይገዙም። (ም. 11፡16፤ ራእ. 21፡1፤2) ይህ ግዛት በመዝ. 8 ላይ እንደ ተባለው ሁሉ ለመላእክት ሳይሰጥ ለሰው ተሰጥቶአል። እግዚአብሔር ለሰው የማይቋረጥ መግባትና ኅብረት ሊሰጥና ሰውን ወደ ግርማ መንግሥቱ ሊያደርስ አስቦ ሰውን በመጀመሪያ በመልኩ እንደ ምሳሌው ፈጥሮ ንጉሥና ገዢ አደረገው፡ ለእርሱም ሁሉ አስገዛ። (ዘፍ. 1፡26-28፤ ሮሜ 5-2።) ስለዚህ ክብር ዳዊት በዚያ በመዝ. 8 ላይ እየመሰከረ «ታስበው ዘንድ ሥጋም ለብሰህ ትገባኛው ዘንድ ሰው ምንድን ነው?» ብሎ እዚህ ከቁ. 6-8 ድረስ የተጠቀሰውን ቃል ጽርድ። እግዚአብሔር ሰውን ሲፈጥር ከመላእክት «በጥቂት»፤ ማለት በጥቂት ያህል ወይም ለጥቂት ጊዜ፤ አሳነሰው፤ ያሰበለት መጨረሻ ሐሳቡ (እቅዱ) ግን የክብርና የምስጋናን ዘውድ እንዲጭን ነበረ፤ ሹመትም ሰጥቶት ከእግሮቹ በታች ሁሉን አስገዛ። ሰው ግን ኃጢአትን በመሥራቱ ወደቀ፤ መልኩ ተበላሸ፤ የምድር አራዊትም ግዛቱን እስኪከላከሉት ድረስ ከሹመቱ ተዋረደ። እግዚአብሔር ሁሉንም አስገዝቶለት ነበረ፤ ነገር ግን ሰውን ዛሬ ብንመለከት «ሁሉ እንደ ተገዛለት ገና አናይም»። «ገና» የተባለበት ወደ ቀደመው ክብር ተመልሶ ሁሉን ይገዛ ዘንድ ገና የእግዚአብሔር ሐሳብ ነውና። ቢቆይ እንኳ ሐሳቡ (እቅዱ) ገና ይፈጸማል። ተራ ሰው ሁሉ ዛሬ ሲገዛ አናየውም፤ ነገር ግን ኢየሱስ ሲገዛ እናየዋለን፤ እርሱም ሰው ነው! እግዚአብሔር በምሕረቱና በጸጋው ባለ ጦጋ ነውና (ኤፌ. 2፡4፤7) ኢየሱስ ስለ ሰው ሁሉ ሞትን ይቀምስ ዘንድ ከመላእክት ለጥቂት ጊዜ አንሶ ሞተ፤ የሞትንም መከራ ስለ ታገሠ፤ በዚህ ምክንያት፤ እግዚአብሔር ያለ ልክ ከፍ ከፍ አደረገው፤ የክብርንና የምስጋናንም ዘውድ ጫነለት። (ፊልጵ. 2፡9-11።)

ግስገንዘቢያ፡-

- ሀ) «ታስበው ዘንድ ሰው ምንድን ነው? ወይስ ትገባኛው ዘንድ የሰው ልጅ ምንድን ነው?» (ቁ. 6) እውነት ነው፡ ወልደ እግዚአብሔር ይሞትለት ዘንድ ሰው ምንድን ነው? ከመላእክት ሁሉ በላይ ከፍ ከፍ ያለው ሰውን ከውርደቱ አስነሥቶ እርሱ ባለበት በአባቱ መንግሥት የክብሩ ተካፋይ እንዲያደርገውና ለተቸገሩት ለተፈተኑትም የሚምርና የታመነ

ሊቀ ካህናት እንዲሆንላቸው ለጥቂት ጊዜ ከመላእክት ሁሉ አካል» (ዮሐ. 17:24) እግዚአብሔር ሰውን ሲያስብ ሊያድነውም ሲጎበኘው በእውነት ምንኛ ያስገርግል!

ለ) «አሁን ግን ሁሉ እንደ ተገዛለት ገና አናይም» (ቁ. 8) እውነት ነው! የሁሉ ገዢ እንዲሆን የተፈጠረው ሰው ግዛቱን አጥፍቶ ዛሬ ባሪያ ሆኖ ይገኛል። እንደምን? ቢሉ፡ ራሳቸውንም ሆነ መጥፎ ባሕርያቸውን ሊገዙ የግይቶሉ፡ የኃጢአትም ባሪያዎች ሆነው የሚኖሩ ብዙዎች አሉ» (ዮሐ. 8:34) በሁሉም ላይ ሞት ነጥሞአል። (ሮሜ 5:14+17) ከዚህ ባርነት ሁሉ ነፃነት አውጥቶ ወደ ጥንቁ ክብራችን የሚመልሰን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። (ዮሐ. 8:36፤ ሮሜ 8:18-25)።

ሐ) «ስለ ሰው ሁሉ» (ቁ. 9) ኢየሱስ ያደረገውን «ስለ ሰው ሁሉ» (ቁ. 9)፤ የሰው ም «ራስ» (ቁ. 10)፤ ስለ እኛም «ቀዳሚ» (ም. 6:20) ሊሆን አደረገው። ኢየሱስ እኮ ሰው ነው፤ ስለ ሰውም ገብቶአል። እግዚአብሔር ከፍ ከፍ ያደረገው ሰውን ነው፤ ኢየሱስም የክብርና የምስጋናን ዘውድ ተጭኖ ሰናየው ሰውን ሲገዛ እናያለን። እርሱ እንዳለ እኛ ደግሞ እንዲሁ በዚህ ዓለም ነን። (1 ዮሐ. 4:17) እርሱ ገዥ እንደ ሆነ ሁሉ እኛም ጥቶ ነን፤ ነገር ግን ዛሬ የምንገዛ «በእርሱ» ስንሆን ብቻ ነው። በሚመጣው ዓለም ግን (ቁ. 5) እንዲያው እንገዛለን። (1ዮሐ. 3:2) እርሱ የሚገዛ ስለ ሰው ሁሉ እንደ ሆነ፤ ቅርንጫፎች በገንድ ሕዋሳትም በአካል እንደ ሆኑ እንዲሁም እኛ ከእርሱ ጋር እንደ ተዋሐድን ስንቆጥር (ዮሐ. 15:5፤ 1ቆሮ. 12:27፤ ሮሜ 6:11)፤ በእርሱ መግዛት በኃጢአትና በሞት ፍርሃት ገናም ሲገዛለን በማይታይ ነገር ሁሉ ላይ ድል መንግትንና መግዛትን እንደ ገና እናገኛለን። እርሱ የሚገዛ ስለ ሰው ሁሉ ስለ እያንዳንዳችን ነው።

ቁ. 10-18

10 ብዙ ልጆችን ወደ ክብር ሲያመጣ የመዳናቸውን ራስ በመከራ ይፈጽም ዘንድ፤ ከእርሱ የተነሣ ሁሉ በእርሱም ¹¹⁺¹² ሁሉ ለሆነ፤ ለእርሱ ተገብቶታልና። የሚቀድሰውና የሚቀደሱት ሁሉ ከአንድ ናቸውና፤ ስለዚህም ምክንያት፡- ስምሆን ለወንድሞቹ እነግራቸዋለሁ በማኅበርም መካከል በዚህ አመለካከት ነን።

13 ደግሞም፡- እኔ በእርሱ እታመናለሁ፤ ደግሞም እነሆኝ እኔን እግዚአብሔር የሰጠኝንም ልጆች ሲል ወንድሞች ¹⁴⁺¹⁵ ብሎ ሊጠራቸው አያፍርም። እንግዲህ ልጆቼ በሥጋና በደም ስለሚካፈሉ፤ እርሱ ደግሞ በሞት ላይ ሥልጣን ያለውን በሞት እንዲሸር፤ ይኸውም ዲያብሎስ ነው፤ በሕይወታቸውም ሁሉ ስለ ሞት ፍርሃት በባርነት ይታሰሩ የነበሩትን ሁሉ ነፃ እንዲያወጣ፤ በሥጋና በደም እንዲሁ

16 ተካፈሉ። የአብርሃምን ዘር ይዞአል እንጂ የያዘው መላእክትን ¹⁷ አይደለም። ስለዚህ የሕዝብን ኃጢአት ለማስተሰረይ፤ ለእግዚአብሔር በሆነው ነገር ሁሉ የሚምርና የታመነ ሊቀ ካህናት እንዲሆን፤ በነገር ሁሉ ወንድሞቹን ሊመስል ተገባው። ¹⁸ እርሱ ራሱ ተፈትኖ መከራን ስለ ተቀበለ የሚፈተኑትን ሊረዳቸው ይችላልና።

በቁ. 9 ላይ ኢየሱስ ስለ ሰው ሁሉ ሞትን እንደ ቀመሰና የሞትንም መከራ ስለ ተቀበለ እግዚአብሔር የክብርና የምስጋናን ዘውድ እንደ ጫለት አንብበናል። አሁንም ያን መከራና ሞት የተቀበለበት ምክንያት ምን እንደ ሆነ እናነባለን። ያ መከራና ያ ሞት የግዴታ ነገሮች ናቸው። ስለምን? ቢሉ፤ ኢየሱስ ሰውን ከጥፋት የሚያድን ከሆነ፤ ስለ ሰውም የሚምርና የታመነ

ሊቀ ካህናት፣ የሚሆን ከሆነ መከራና ሞት የገድ ይቀበል ነበር። ያለ መከራ ሰውን ለማዳን ሊቀ ካህናትም ለመሆን ባልቻለም ነበር።

በእርሱ አስነሸነት ሁሉም የሆነ የሁሉም መድረሻ የሆነው እግዚአብሔር ጥቂቶችን ሳይሆን ብዙዎችን፣ ዓለማውያንን ሳይሆን ልጆችን፣ ወደ ክብር ሊያመጣ ሊያስብ እንደያን ልጆች ወደ ደንጎነት የሚመራቸውን አለቃቸውን (ም. 12:2) በመከራ ይፈጽም ዘንድ፣ ማለት ለሚሠራው ሥራ ፈጽሞ ተገቢና ቻይ ያደርግ ዘንድ ተገባው። (እግዚአብሔር «ፈጽመው» ሲባል ትርጉሙ ይህ ነውና። ም. 5:8-10ን ተመልከት።) የሚመራቸው፣ ቅዱሳን (ም. 10:10፣14፤ 13:12)፣ ከእግዚአብሔር የተወለዱ ልጆች ናቸውና (ዮሐ. 1:12፣13) ራሱ ልጅ የሆነ ኢየሱስ «ወንድሞች» ሊላቸው አላፈረም። (ዮሐ. 20:17)። ይህን የሚያስረዱ 3 ጥቅሶች አሁን ቀርበዋል። በእያንዳንዱም ላይ ኢየሱስ ሲናገር እንሰማለን። መጀመሪያው ጥቅስ የመጣው ከመዝ. 21 ነው። ይህም መዝሙር ስለ ክርስቶስ እንደሚናገር ሰው ሁሉ ያምናል። በዚያ መዝሙር በቁ. 22 ላይ ክርስቶስ ስለ «ወንድሞቼ» ይናገራል። ራሱም በማኅበር መካከል ከሰዎች እንደ አንዱ ሆኖ እግዚአብሔርን በዚህ ሲያመሰግን ይታያል። ሁለተኛውና ሦስተኛው ጥቅሶች ከትንቢተ ኢሳይያስ የተቀዱ ናቸው። በዚያ ትንቢት በም. 8:17፣18 ላይ በኢሳያስ የተነገረው ቃል በመንፈሳዊ ረገድ ተተርጉሞ የኢየሱስ ቃል ሆኖ ተቆጥሯል። እዚህ ላይ ኢየሱስ እንደ ሌሎች ሰዎች ሁሉ ሆኖ በእግዚአብሔር ሲታመን እርሱ ልጅ ሲሆን እግዚአብሔርም ስለ ሰጠው ስለ ሌሎች ልጆች ሲናገር ይገኛል። (ዮሐ. 17:6-12፣24)። ይህን በማድረግ ኢየሱስ ወንድሞች ያደርጋቸዋል። ስለዚህ እርሱ በፊቱ ወደ ነበረው ክብርና ደስታ ሲጓዝ (ም. 12:2) የብዙ ወንድሞች በኩርና የብዙ ልጆች መሪ አለቃ ነበረ።

አሳቡ እነዚህን ልጆች አድና ወደ ክብር ሊያመጣ ነበረና (ቁ. 10) ክርስቶስ እንደ እነርሱ ሆኖ በሥጋና በደም ተካፈለ። ይህን ያደረገው ሊሞት እንዲችል ነው። መሞት ለምን ያስፈልገዋል? ቢባል፣ የሚያድናቸው ከሞት ኃይልና ከሞት ፍርሃት ስለ ሆነ ነው። የኃጢአት ደመወዝ ሞት ነውና፣ ሰውም ሁሉ ኃጢአትን ሠርቶአልና (ሮሜ 6:23፤ 3:23)፤ የሞት ሥልጣን ለዲያብሎስ ተሰጥቶአል፤ እርሱም በሰው ሁሉ ላይ ሠልጥኖአል። ኢየሱስ ግን በመሞቱ የኃጢአትን ደመወዝ በሙሉ ለሰው ሁሉ ስለ ከፈለ (ም. 9:15፣28) በሞት ላይ ያለው የሰይጣን ሥልጣን ተሸርአል፤ ሰውም ከሞት ኃይል ድኖአል። (1ቆሮ. 15:56፣57)። እንደዚሁም ደግሞ ክርስቶስ ከሞት ፍርሃት አድናኛል። እንደምን? ቢሉ፣ ክርስቶስ ስለ ሰው ሁሉ ሞትን ቀመስ ጣዕሙንም ፈጽሞ አወቀ (ቁ. 9)፤ እንደዚህም ቢሞት እንኳ የሞትን እስራት በጥሶ ከሙታን ተነሣና ለተከታዮቹ ሁሉ የሕይወትን መንገድ አበጀ። ስለዚህ ዛሬ ክርስቲያን እድሜውን ሁሉ ተይዞበት ከነበረው ፍርሃት ድኖአል። ሰው ሞትን በመፍራት ምክንያት በባርነት ተይዞ ነበር፤ አሁን ግን ከዚያ ከሞት ውል ነጻ ወጥቶአል። ክርስቶስ የአብርሃምን ዘር በእጁ ይዞ ለመርዳት ቆርጦአል እንጂ መላእክትን ለመርዳት አላሰበምና የመላእክትን ሁኔታ ትቶ ሰው እስኪሆን ድረስ ራሱን አዋረደ (ፊልጵ. 2:6-8)። ሰውን ለመርዳት ቆርጦአልና የሰውን ኃጢአት ለማስተሰረይ ድካሙንና ችግሩን መፈተኑንም ተረድቶ የሚምርና ምንጊዜም ሳይተወው እስከ መጨረሻ ድረስ ታማኝ የሆነ ሊቀ ካህናት እንዲሆንለት ፈጽሞ ወንድሞቹን ሊመስል ተገባው። በነገር ሁሉ ወንድሞቹን እየመሰለ ተፈቶ መከራን ስለ ተቀበለ (ም. 4:11) ኢየሱስ ዛሬ የሚፈተኑትን ሊረዳቸው ይችላል።

ግስገንዘቢያ፡-

ሀ) «ስለ ሰው ሁሉ ሞትን ይቀምስ ዘንድ» (ቁ. 9) ሰው ሆይ፤ ክርስቶስ ስለ ሰው ሁሉ ሞትን እንደ ቀመሰ፤ ስለዚህ አንተ እንደግትቀምሰው ተረድተሃልን? «ሞትን» እቀምሳለሁ ጣዕሙም መራራ ይሆናል» ብለህ በሞት ፍርሃት ተይዞህ እድሜህን ሁሉ ትጨርሳለህን? አይ! አስፈላጊ አይደለም። ክርስቶስ ስለ ሰው ሁሉ ሞትን ቀምሶአል። እርሱ ስለ አንተ ቀምሶታልና አንተ አትቀምሰውም። እነዚህን ከዚህ ቀጥለው የተጻፉትን ጥቅሶች አውጥተህ እውነተኛ ክርስቲያን ከሆንህ ሞትን እንደግትቀምስ የእግዚአብሔርን ቃል አንብቢህ እመነው። «ሞትን አያይም» ተባለ። ዮሐ. 8:51፤ 11:25+26፤ 5:24፤ ማቴ. 16:28። ታምነዋለህን? የሞት መውጊያ ተወግዶአል፤ ሞትም አሁን የሕይወት መግቢያ ብቻ ነው። (1ቆሮ. 15:55-57)።

ለ) «የመዳናቸው ራስ» (ቁ. 10)። ኢየሱስ መሪ አለቃችን ነው። ኢየሱ የእስራኤልን ሕዝብ በተስፋ ወደ ተሰጣቸው አገር ወደ ከነዓን እንደ መራቸው እንዲሁም ኢየሱስ ክርስቲያኖችን ወደ መዳናቸው ፍጻሜ ይመራቸዋል። ሆኖም ነገሩ እንደ መርፈና እንደ ክሩ ነው። መሪአችን ወደ ሄደበት ዘንድ እኛ ልንከተል ብንፈልግ በእርሱ ላይ እንድንታሰር ያስፈልጋል። አንባቢ ሆይ፤ በክርስቶስ ላይ ታስረሃልን?

ሐ) «የመዳናቸውን ራስ በመከራ ይፈጽም ዘንድ፡.... ተገብቶታልና» (ቁ. 10) እግዚአብሔር ይህን ሲያደርግ እንዴት «ተገብቶታል»? ቢሉ፤ እግዚአብሔር ይህን ሲያደርግ ቅድስናውን ስላረጋገጠ፤ ኃጢአትን መጥላቱን ስለ ገለጠ፤ ጽድቁን ስላጸና፤ የመንግሥቱን ሕግ ስላስከበረ፤ ለሰው የሚሆን ፍቅሩን ስላስረዳ (ሮሜ 5:8)፤ ያደረገው ሥራ ተገብቶታል። ከዚህ ሌላ ደግሞ፤ ብዙ ልጆችን ወደ ክብር የሚያመጣ ከሆነ የመዳናቸውን ራስ በነገር ሁሉ ተገቢና ቻይ ያደርግ ዘንድ «ይፈጽም ዘንድ» ተገቢ ነገር መሆኑን እንዘነጋም።

መ) «የአብርሃምን ዘር ይዞአል» (ቁ. 16)። ምነው፤ ሰውን ሁሉ፤ ዓለምን ሁሉ ይዞ የለም ወይ? ቢሉ፤ የለም፤ የአብርሃምን ዘር ብቻ ይዞአል። ክርስቶስ ለሁሉ፤ ለዓለም በሞላው፤ እንደ ሞተ እውነት ነው (ዮሐ. 3:16፤ ሮሜ 10:13)፤ ሆኖም የሞቱ ፍሬ (ጥቅም) ማዳኑን በእምነት ለሚቀበል ብቻ ነው። (ማር. 16:16፤ ሐዋ. 16:31፤ ዕብ. 11:6)። በዚህ ምዕራፍ ላይ ደጋግመን እንደምናይ ኢየሱስ ወደ ክብር የሚያመጣቸው «ልጆችን» ብቻ ነው። ሰው የሚድን፤ ማለት ወደ ክብር የሚደርስ ከሆነ ዳግመኛ ከእግዚአብሔር ይወለድ ዘንድ ያስፈልገዋል (ዮሐ. 3:3)፤ የሚወለደውም ኢየሱስን እንደገል መድኃኒቱ በእምነት ሲቀበል ነው። (ዮሐ. 1:12+13)። ስለዚህ «የአብርሃምን ዘር ይዞአል» ተባለ እንጂ «ሰውን ይዞአል» አልተባለም፤ የአብርሃም ዘር «ከእምነት የሆኑት» ናቸውና፤ (ገላ. 3:7፤9፤29)።

በዚህ ቁጥር ላይ ደራሲው ስለ መላእክት 3ኛውን ቃል መናገሩን እናስተውል። በም. 1:4 ላይ ኢየሱስ «ከመላእክት አብዝቶ ይበልጣል» ብሎአል። ቀጥሎም በም. 2:5 ላይ «የሚመጣውን ዓለም ለመላእክት ያስገዛው አይደለም» ብሎአል። አሁን በዚህ ቁጥር ላይ «የአብርሃምን ዘር ይዞአል እንጂ የያዘው የመላእክትን አይደለም» ይላል። ከዕብራውያን መካከል መላእክትን ከሚገባ በላይ ያከበሩ ሰዎች የተገኙ ይመስላል።

ሠ) «የሚምርና የታመነ ሊቀ ካህናት እንዲሆን በነገር ሁሉ ወንድሞቹን ሊመስል ተገባው።» (ቁ. 17)። ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሊቀ ካህናታችን እንዲሆን በሥጋና በደም ተካፈለ። ኃጢአት ከእግዚአብሔር ዘንድ ይለያልና ዓይነተኛ የካህን ሥራ ኃጢአትን በማስወገድ ሰውን ወደ እግዚአብሔር ለማቅረብ ነው። እንዲሁም ደግሞ የሚፈተኑትን ሰዎች ጩኸት ሰምቶ ሮጦ የሚረዳቸው ካህኑ ነው። ይህን ሁለቱን ሥራ ለመሥራት ኢየሱስ ተገቢና ቻይ ነው፤ እንደ እርሱም ሊረዳን የሚችል ሊቀ ካህናት የለም። በዓለም ላይ በመሞቱ የኃጢአታችንን ማስተሰረያ ሆኖ የነበረብንን ዕዳ በሙሉ በመከፈል ከእግዚአብሔር ጋር አስታረቀን (ሮሜ 3:25፤ 2ቆሮ. 5:18)፤ አሁንም በመንግሥተ ሰማያት ሕያው ሆኖ በመኖሩ ጩኸታችንን ሰምቶ ሊረዳን ይችላል። ይኸውም በተለይ ወንድሞቹን በነገር ሁሉ መስሎ ራሱ ተፈትኖ መከራን ስለ ተቀበለ ነው። የፈተናን መከራ ስለ ተቀበለ የፈተናን ብርታት በሞላ አውቆአል። ይልቁንም የፈተናን ብርታት የሚያውቀው ችሎ እስከ መጨረሻ ድረስ ኃጢአትን የማይሠራ ነውና እንደ ኢየሱስ የፈተናን ብርታት ያወቀ የለም። ያውቀዋልና ይምረናል፤ በማናቸውም ፈተና ሁሉ የሚፈተነውን ክርስቲያን ሊረዳ ዝግጁ ነው።

ምዕራፍ ሦስት

እስራኤላውያን የተነገረውን ቃል አላመኑምና

ወደ ተሰጣቸው ዕረፍት አልገቡም።

ደራሲው፡ የእግዚአብሔር መልእክተኛ ወይም ሐዋርያ ሆኖ በብሉይ ዘመን መጨረሻ ላይ ፍጻሜ የሆነውን የእግዚአብሔርን ቃል ስለ ተናገረው ስለ ልጁ በም. 1 ላይ ጽፎአል፤ ፈጽሞ አምላክ ነው ብሎም ታላቅነቱን አስረድቶአል። እንደዚሁም፡ ስለ ሰው ሁሉ ሊቀ ካህናት ሆኖ ኃጢአትን ስለሚያስተሰርይና ሰውን ወደ እግዚአብሔር ስለሚያቀርብ ስለ ኢየሱስ በም. 2 ላይ ጽፎአል፤ ፈጽሞ ሰው ነው ብሎም በሁሉም በኩል ተገቢነቱን ገልጦአል። አሁንም ኢየሱስን አትኩረው እንዲመለከቱትና እርሱ ከብሉይ ኪዳን ሐዋርያና ሊቀ ካህናት ከሆነው ከሙሴ እንደሚበልጥ ተረድተው እንደ አባቶቻቸው ሆነው ባለመታዘዝና ባለማመን ጠንቅ ከሃይማኖታቸው ወደ ኋላ በማፈገፈግ ወደ እግዚአብሔር ዕረፍት፡ ወደ ደኅንነት ሙላት፡ ከመግባት እንዳይቀሩ ደራሲው በም. 3 ላይ ክርስቲያን የሆኑትን ዕብራውያን ይመክራቸዋል።

በዚህ ምዕራፍ ላይ ደራሲው የአዲሱን ኪዳን ሐዋርያ ታላቅነትና የሊቀ ክህንነቱንም ፍጹም ተገቢነት ገና እያስታወሰ (ቁ. 1-6) ያመኑትን ዕብራውያን እንዳይመለሱና እንዳይከፉ ያስጠነቅቃቸዋል (ቁ. 7-19)።

ቁ. 1-6

1 ስለዚህ፡ ከሰማያዊው ጥሪ ተካፋዮች የሆኑትን ቅዱሳን ወንድሞች ሆይ፡ የሃይማኖታችንን ሐዋርያና ሊቀ ካህናት ² ኢየሱስ ክርስቶስን ተመልከቱ፤ ሙሴ ደግሞ በቤቱ ሁሉ የታመነ እንደሆነ፡ እርሱ ለሾመው የታመነ ነበረ። ³ ቤትን የሚያዘጋጀው ከቤቱ ይልቅ የሚበልጥ ክብር እንዳለው መጠን፡ እንዲሁ እርሱ ከሙሴ ይልቅ የሚበልጥ ⁴ ክብር የተገባው ሆኖ ተቆጥሯልና፡ እያንዳንዱ ቤት በአንድ ሰው ተዘጋጅቶአልና፡ ሁሉን ያዘጋጀ ግን እግዚአብሔር ነው። ⁵ ሙሴስ በኋላ ስለሚነገረው ነገር ምስክር ሊሆን ⁶ በቤቱ ሁሉ እንደ ሉሌ የታመነ ነበረ፡ ክርስቶስ ግን እንደ ልጅ በቤቱ ላይ የታመነ ነው፤ እኛም የምንደፍርበትን የምንመክበትንም ተስፋ እስከ መጨረሻው አጽንተን ብንጠብቅ ቤቱ ነን።

የእግዚአብሔር ቅዱስ ሕዝብ የሆኑት እስራኤል ከእግዚአብሔር ዘንድ ጥሪ ተቀብለው በራታቸው ወደ ተሰጣቸው ተስፋ ወደ ከነዓን፡ እንደ ተጓዙ እንዲሁም እነዚህ በክርስቶስ ኢየሱስ የተቀደሙትን ዕብራውያን (1ቀሮ. 1፡2) ከእግዚአብሔር ዘንድ ጥሪ ተቀብለው ወደ ተሰጣቸው ተስፋ በክርስቶስ ወዳለው ሙሉ ደገንነት፡ ይጓዛሉ። (ፊል. 3፡14፤ 2ጢሞ. 1፡9) እነዚያ እስራኤላውያን የሃይማኖታቸው ሐዋርያና ሊቀ ካህናት የሆነውን ሙሴን እንደ ተመለከቱት እንዲሁ እነዚህ ዕብራውያን ኢየሱስ ክርስቶስን እንዲመለከቱ ያስፈልጋቸዋል። በተለይም መመልከት የሚያስፈልጋቸው እርሱ ከነቢያትና ከመላእክት እጅግ ስለሚበልጥና ሥራው ከሁሉም ይልቅ ጠቃሚ ስለ ሆነ ነው።

ኢየሱስ ክርስቶስን ሊመለከቱ ሲጀምሩ ከሁሉ አስቀድመው ሙሴ በእግዚአብሔር ቤት፡ በእስራኤል፡ የታመነ እንደ ነበረ እንዲሁም ኢየሱስ የታመነ እንደነበረ ያያሉ። ነገር ግን ይህ ብቻ አይደለም፤ አትኩረው ቢመለከቱት እርሱ ከሙሴ እንደሚበልጥ ያያሉ፤ ይህም ለዕብራውያን እጅግ በጣም አስገራሚ ሐሳብ ነበረ። እግዚአብሔር ራሱ «በመካከላችሁ ነቢይ ቢኖር እኔ እግዚአብሔር በራእይ እገለጥለሁ፡ ወይም በሕልም እናገረዋለሁ። ባሪያዬ ሙሴ

ግን እንዲህ አይደለም፡ እርሱ በቤቴ ሁሉ የታመነ ነው። እኔ አፋ ለአፋ በግልጽ እናነሳለሁ» ብሎ መስከረሉት ነበርና (ዘኁ. 12፡6-8) እነርሱ ሙሴ ከነቢያት ሁሉ የተለየ የበለጠም መሆኑን አስበዋል። ታዲያ ኢየሱስ ከእርሱ ይበልጣልን? ይህም ግሩም የሆነ ሐሳብ ነው! በእውነት መብላጡን ለማስረዳት ደራሲው አሁን ክርስቶስንና ሙሴን ደፍሮ ያነጣጥራቸዋል። በም. 1፡4 ላይ አድርጎ እንደ ነበር አሁንም መጠንን እየጠቀሰ የክርስቶስን ብልጫ ያስረዳል። እስኪ፡ዕብራውያን ራሳቸው ይፍረዱ። ማናቸው ይከብራሉ? ሞላ ሕዝብን ያዘጋጀው ነውን፤ ወይስ ከዚያ ሕዝብ አንዱ ነው? ያዘጋጀው አይደለምን? ነው! ሁሉን ያዘጋጀ እግዚአብሔር ነው። ያዘጋጀውም በልጁ ነው! (ም. 1፡2)። ስለዚህ ልጁ (ክርስቶስ) በቤቴ ውስጥ ከሚገኘው ከማናቸውም ሰው፤ ከሙሴ እንኳ ይበልጣል። ሁለተኛም ማስረጃ አለ። ሙሴ ራሱ ፍጻሜ ነገር ሳይሆን ለሚመጣው ነገር፤ ማለት ለክርስቶስና እርሱ ለሚናገረው ቃል፤ ምስክር ብቻ ነበረ። (ዘጸ. 18፡15፤ 18)። እርሱ በእግዚአብሔር ቤት ውስጥ እንደ ከበረ ሉሌ ነበረ፤ ክርስቶስ ግን እንደ ልጅ በቤቴ ላይ ጌታ ነው። (ዮሐ. 8፡35)። ከማናቸውም ሉሌ ጌትየው ይበልጥ የለምን? ይበልጣል! እንዲሁም ክርስቶስ ከሙሴ በለጠ። ሙሴ ስለ እግዚአብሔር የሚያውቅ ሲሆን ክርስቶስ ራሱ እግዚአብሔር ነው።

በሙሴ ዘመን የእግዚአብሔር ቤት የተባለው እስራኤል ነው፤ በክርስቶስም ዘመን የእግዚአብሔር ቤት ቤተ ክርስቲያን የምንሆን እኛ ነን (1ቆሮ. 3፡9፤ 16፤ 17፤ 1ጴጥ. 2፡5፤ 4፡17)። ሆኖም በክርስቶስ ያለንን አለኝታና ተስፋ እስከ መጨረሻው ድረስ አጽንተን ካልጠበቅን ቤቱ አይደለንም። በዚህ ራሳችንን ሌሎችንም ልንፈትን እንችላለን። የጸናው ሰው ከቤቱ ነው፤ ያልጸናውም ከቤቱ አይደለም። (1ዮሐ. 2፡19)።

ማስገንዘቢያ፡-

ሀ) «ኢየሱስ ክርስቶስን ተመልከቱ።» (ቁ. 1) ክርስቲያን ሁሉ ክርስቶስን አትኩሮ መመልከት ያስፈልገዋል። ቅዱስ ዳዊት «እግዚአብሔር ቸር እንደ ሆነ ቅመሱ እዩም» እንዳለ (መዝ. 33፡8) ክርስቶስ በእውነት ማን እንደ ሆነ ከዚህ በፊት ለእኛ ምን እንደ ሠራ፤ ሳይሆን ሆኖም እንደ ሠራ፤ እንደሚችል መርምረን ካልተገነዘብን ሃይማኖታችንን እስከ መጨረሻው አጽንተን ልንጠብቅ ከቶ አንችልም። ስለ ክርስቶስ ማወቅ ብቻ አይበቃም! መርምረን ተመልከተን እርሱን ማወቅ ያስፈልገናል። በማቴ. 16፡13-16 ላይ እንደ ተባለው ነገር ነው። ሌሎች ሰዎች ስለ ሰው ልጅ የሚሉትን መስማት ብቻ አይደለም! እኛ እያንዳንዳችን ክርስቶስ ለእኛ ማን እንደ ሆነ ማወቅ ያስፈልገናል። «ወደ ሰማይ ወርቆ ተመልከቱ» እንደ ተባለው ደግሞ (ማቴ. 6፡26) ወደ ክርስቶስ ተመልከተን የእርሱን ነገር ስናሰላስል ክብሩን እናያለን። (1ጴጥ. 2፡6፤ 7) ወደ ኋላ እንዳናፈገፍግ የሚጠብቁን ክርስቶስን ስንመልከት ነው። መምህራን ሆይ፤ ይህን ልብ አድርጉ። ብዙዎች ተማሪዎቻችን ወደ ኋላ የሚያፈገፍጉት ክርስቶስን አትኩረው ባለመመልከት ነው። ኢየሱስ ክርስቶስን አላዩ ተማሪዎቻችሁም ሃይማኖታቸውን አጽንተው ይጠብቃሉ።

ለ) «ሐዋርያና ሊቀ ካህናት።» (ቁ. 1) ሐዋርያ ከአንድ ባለ ሥልጣን የተላከ መልእክተኛ ነው። ልዩ የሆኑ ምልክቶቹ ምንድን ናቸው? ቢሉ፤

1ኛ፤ ሐዋርያ የላኪው ባለ ሙሉ ሥልጣን እንደራሴ ሆኖ የላኪውን ሥልጣን ለብሶ ይወጣል። መልእክተኛው በአንድ መንግሥት ስም የመጣ እንደሆነ የላኪው መንግሥት ኃይል ሁሉ ከኋላው አለ። እንዲሁም ኢየሱስ ሐዋርያ ሆኖ ከእግዚአብሔር ኃይል ጋር ወደ እኛ መጣ።

2ኛ፤ የተላከው መልእክተኛ ቃል የራሱ ሳይሆን የላኪው ቃል ነው። እንዲሁም ኢየሱስ የመጣው የራሱን ቃል ይዞ ሳይሆን የእግዚአብሔርን ቃል ይዞ ነው። (ም. 1:21 ሮሐ. 12:49፥ 50፤ 14:10)። በእርሱ እግዚአብሔር ይናገራል፤ እርሱንም ስናዳምጥ እግዚአብሔርን ማዳመጣችን ነው።

ካህን ደግሞ በሰውና በእግዚአብሔር መካከል ድልድይን የሚያበጅ ነው። ይህን ግድረግ እንዲችል ሰውንም እግዚአብሔርንም ማወቅ ያስፈልገዋል። ለሰው ብሉ እግዚአብሔርን መናገር፤ ለእግዚአብሔርም ብሉ ሰውን መናገር ማወቅ ያስፈልገዋል፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹም ሰው በመሆኑ የሰውን፤ ፍጹም አምላክም በመሆኑ የእግዚአብሔርን ነገር ያውቃልና እንደ እርሱ ያለ ሌላ ሊቀ ካህናት ከቶ አንድም የለም።

ሐ) «ቤት» (ቁ. 3-6)። በእነዚህ ቁጥሮች ላይ «ቤት» ሲል ሕንፃ ግለቱ ሳይሆን ትውልድ ወይም ቤተ ሰብ ግለቱ ነው። (1ዜና. 17:10፥25)። የእግዚአብሔር ሕዝብ የእግዚአብሔር «ቤት» ናቸው። (1ጢሞ. 3:15፤ 1ኢጥ. 4:17፤ ኤፌ. 2:21፥22፤ ሆሴ. 8:1) ሙሴ ያስተዳደረው የእግዚአብሔርን ቤት ቤተ እስራኤል ነው፤ ኢየሱስም ያስተዳደረው ቤተ ክርስቲያንን ነው።

መ) «የምንደፍርበት የምንመክበትም ተስፋ» (ቁ. 6) የክርስቲያን ተስፋ ጭጋጋዊና የማይጨበጥ ተስፋ ሳይሆን የምንደፍርበትና የምንመክበት ተስፋ ነው። እንደ አብርሃም ያለ ነገር ነው። «አብርሃም ቀኔን ያይ ዘንድ ሐሴት አደረገ፤ አየም ደስም አለው» ብሉ ጌታ መስከረለት። (ሮሐ. 8:56)። ወይም ደግሞ በዕብ. 11:13 ላይ እንደ ተጻፈ ነገር ነው፡- «እነዚህ ሁሉ እምነው ሞቱ የተሰጣቸውን የተስፋ ቃል አላገኙምና፤ ዳሩ ግን ከሩት ሆነው አዩትና ተላለሙት» ተባለ። የእኛ የክርስቲያን ተስፋ እንደዚሁ ነው። (ሮሜ 8:23-25፤ 1ኢጥ. 1:8፥9)። የእኛ መንፈስ የትምክህት መንፈስ ነው እንጂ የጥርጥር መንፈስ አይደለም። (ሮሜ 5:2)። እኛ «ድነናል!» እናም «መድኃኒታችን ክርስቶስ ነው!» ብለን በድፍረትና በትምክህት ልናስታውቅ እንችላለን። አንባቢ ሆይ፤ ይህ ያንተ ተስፋ ነውን? እንዲህ ያለ ድፍረት እንዲህ ያለም ትምክህት አለህን?

ቁ. 7-19

7 ስለዚህ መንፈስ ቅዱስ እንደሚል፡- ዛሬ ድምጹን ^{8:9} ብትሰሙት፤ አባቶቻችሁ እኔን የፈተኑበት የመረመሩበትም አርባ ዓመትም ሥራዬን ያዩበት በምድረ በዳ በፈተና ቀን በማስመረር እንደ ሆነ፤ ልባችሁን እልክኛ አታድርጉ። ¹⁰ ስለዚህ ያን ትውልድ ተቆጥቼ፡- ዘወትር በልባቸው ይሰታሉ ¹¹ መንገደን ግን አላወቁም አልሁ፤ እንዲሁ፡- ወደ ¹² ዕረፍቱ አይገቡም ብዬ በቁጣዬ ግልሁ። ወንድሞች ሆይ ምናልባት ሕያው እግዚአብሔርን የሚያስከዳችሁ ክፉና የግያምን ልብ ከእናንተ በአንዳችሁ እንዳይኖር ተጠንቀቁ፤ ¹³ ነገር ግን ከእናንተ ግንም በኃጢአት መታለል እልክኛ እንዳይሆን፤ ዛሬ ተብሉ ሲጠራ ሳለ፤ በእያንዳንዱ ¹⁴ ቀን እርስ በእርሳችሁ ተመክከሩ፤ የመጀመሪያ እምነታችንን እስከ መጨረሻው አጽንተን ብንጠብቅ፤ የክርስቶስ ተካፋዮች ¹⁵ ሆነናልና፤ እየተባለ፡- ዛሬ ድምጹን ብትሰሙት በማስመረር እንደ ሆነ ልባችሁን እልክኛ አታድርጉ። ¹⁶ ስምተው ያስመረሩት እነማን ነበሩ? በሙሴ ተመርተው ከግብጽ የወጡ ¹⁷ ሁሉ አይደሉምን? አርባ ዓመትም የተቆጣባቸው እነማን ነበሩ? ራሳቸው በምድረ በዳ የወደቀ፤ ኃጢአትን ¹⁸ ያደረጉት እነርሱ አይደሉምን? ካልታዘዙትም በቀር ወደ

19 ዕረፍቱ እንዳይገቡ የማለባቸው እነማን ነበሩ? ባለማመናቸውም ጠንቅ ሊገቡ እንዳልተቻላቸው እናያለን።

ከም. 3:7 ጀምሮ እስከ ም. 4:13 ድረስ ከሚያስጠነቅቁ ክፍሎች ሁለተኛውን እናገኛለን። ደራሲው በቁ. 7 ላይ «ስለዚህ» ብሎ የሐዋርያውንና የሊቀ ካህናቱን ታላቅነት ያሳስብና ከቁ. 8 እስከ ቁ. 11 ድረስ ማስረጃ ካቀረበ በኋላ «ምናልባት ሕያው እግዚአብሔርን የሚያስከዳችሁ ክፉና የማያምን ልብ ከእናንተ ከአንዳችሁ እንዳይኖር ተጠንቀቁ» ብሎ ያስጠነቅቃቸዋል። (ቁ. 12)። ቀጥሎም እስከ ምዕራፉ መጨረሻ ድረስ የእስራኤላውያንን ምላሴ እየጠቀስ የመጀመሪያ እምነታችንን እስከ መጨረሻው ድረስ አጽንተን ካልጠበቅን የሚደርስብንን ጉዳት ያመለክታል።

ከቁ. 8 ጀምሮ እስከ ቁ. 11 ድረስ የምናገኘው በመዝ. 94:7-11 ላይ የተጻፈውን ቃል ነው። በዚያ መዝሙር ላይ መንፈስ ቅዱስ በዳዊት አድሮ የእግዚአብሔርን ቃል ሲጠቅስ በሙሴ ዘመን የሆነውን ነገር ያሳስባል። እስራኤላውያን የተባሉ የዱሮ ዕብራውያን በሙሴ በኩል የመጣውን የእግዚአብሔርን ቃል ቢሰሙ አናምን ብለው ልባቸውን እልከኛ አደረጉና በእግዚአብሔር ላይ ዐመጹ። እግዚአብሔር በፊታቸው ታላቅ ተአምራት ሠርቶ ነበር። ከግብጽ አውጥቶ ባሕርን ከፍሎ አሳልፎአቸው ነበር። «አይዞላችሁ! እኔ አግባችኋለሁ» ብሎ ወደ ከነዓን ሊያገባቸው ቃሉን ሰጥቶ ነበር። (ዘጸ. 6:2-8)። ነገር ግን አላመኑም፤ በመድኃኒቱም አልተማመኑም። ያደረገላቸውን ሁሉ ቢያዩ እንኳ «እግዚአብሔር በምድረ በዳ ማዕድን ያስነዳ ዘንድ ይችላለን?» ብለው ተጠራጠሩት። (መዝ. 77:12-22)። ማሳህና መሪባ በተባለውም ሥፍራ «እግዚአብሔር በመካከላችን ነውን ወይስ አይደለም?» ብለው ተፈታተኑት አስቆጡትም። (ዘጸ. 17:1-7፤ ዘጉል. 20:1-13)። ስለዚህ እግዚአብሔር «እኚ! ልባቸው ጠግግ ነው መንገዱንም ሊያውቁ አልፈቀዱም» ብሎ ወደ ዕረፍቱ ማለት ወደ ከነዓን (ዘጸ. 12:9፤ 10)፤ እንዳይገቡ ማለ።

«እንደሚል» የተባለው ቃል (ቁ. 7) መንፈስ ቅዱስ እንዲህ ብሎ ገና ዛሬ መናገሩን ያመለክታልና ደራሲው አሁን ምላሴውን ወደሚጽፍላቸው ዕብራውያን ያዞረዋል። አስቸጋሪው የሰው ልብ ነው፤ በሽታውም (አለማመን) የሚመነጭ ከልብ ነው። (ኤር. 17:9፤ ምሳ. 4:23)። በዱሮ ዕብራውያን ዘንድ የተገኘው ጠግግ ልብ «ት፥ አለቃ ሾመን ወደ ግብጽ እንመለስ» እያሉ እግዚአብሔርን ፈጽሞ ወደ መካድ አድርሶአቸዋልና (ዘጉ. 14:4፤ መዝ. 77:36፤ 37) በአሁኑ ዕብራውያን ዘንድ እንዲህ ያለ ክፉና የሚያስከድ ልብ እንዳይኖር ይጠነቅቁ። ነገር ግን በመካከላቸው አንድ ሰው ምናልባት በኃጢአት መታለል ማለት፤ እውነተኛውን ለመካድ ተባብሎ ወደማይሆን ነገር በመመለስ፤ ልቡን እልከኛ እንዳያደርግ፤ መንፈስ ቅዱስ «ዛሬ» ብሎአልና (ቁ. 8) ዛሬውኑ እርስ በርሳቸው ይመካከሩ። ስለምን? ቢሉ፤ በቁ. 6 ላይ እንደ ተባለው ሁሉ ያን የመጀመሪያ እምነታችንን ወይም አለኝታችንን እስከ መጨረሻው አጽንተን ካልጠበቅን የክርስቶስ ተካፋዮች አይደለንምና። ማለት፤ የዱሮ ዕብራውያን በእነርሱ ሐዋርያ በሙሴ በኩል የመጣላቸውን የእግዚአብሔርን ቃል ቢሰሙ አላመኑም፤ ዳሩ ግን ልባቸውን እልከኛ አደረጉ! ስለዚህ ደግሞ ሕያው እግዚአብሔርን ወደ መካድ ደረሱ፤ እርሱም «የዕረፍቱ የከነዓን ተካፋዮች አይሆኑም» ብሎ ማለ። አሁንም እነዚህ የአሁኑ ዕብራውያን በታላቁ ሐዋርያ በክርስቶስ የመጣላቸውን የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተዋል። (ም. 4:2)። ባያምኑና ልባቸውን እልከኛ ቢያደርጉ እነርሱ ደግሞ ወደ መካድ ይደርሳሉ፤ የክርስቶስም ተካፋዮች አልሆኑም ማለት ነው። ምነው፤ የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተው ያስመረሩት፤ 40 ዓመት ሙሉ በምድረ በዳ ያስቆጡት፤ እግዚአብሔርም ወደ ዕረፍቱ እንዳይገቡ የማለባቸው ሁሉ ከግብፅ የወጡ ዕብራውያን፤ አባቶቻቸው አልነበሩምን? ቢሆኑም

በተስፋ ወደ ተሰማቸው አገር እንዳይገቡ አለግመናቸው ከለከላቸው። እንግዲያውስ እነዚህ የአሁኑ ዕብራውያን ደግሞ እንዲህ ያለ ክፉ ልብ እንዳይኖርባቸውና በክርስቶስ ውስጥ ወደሚገኘው ሙሉ መዳን ከመግባት እንዳይከለክሉ ይጠንቀቁ።

ግሰንገዘቢያ፡-

ሀ) «ልባችሁን እልከኛ አታድርጉ» (ቁ. 8) የልብ እልከኝነት ቀስ በቀስ ነው እንጂ በአንድ ጊዜ የሚሆን ነገር አይደለም። ከጊዜ ወደ ጊዜ የእግዚአብሔርን ቃል ስንሰማ ብንቃወመው፡ «ጸጋውን ተቀበሉ» ሲባል እንቢ ብንል ልባችን እልከኛ ይሆናል። በመጀመሪያ ላይ ይህ አለግመናችን ትንሽ ነገር ሆኖ ይታይ ይሆናል፤ በኋላ ግን እግዚአብሔርን ፈጽሞ ወደ መካድ ያደርሳልና እጅግ የሚያስፈራ ነገር ነው። በየጊዜው መቃወም የመቃወምን ልማድ ይፈጥርብናል፤ በመጨረሻም ብንወድ እንኳ ልናምን አንችልም። ለምሳሌ፡ የእግዚአብሔር ቃል ወደ ፈርዖን ቢመጣ ፈርዖን «ቃሉን እስማ ዘንድ እስራኤልንስ እለቅቅ ዘንድ እግዚአብሔር ግን ነው? እግዚአብሔርን አላውቅም፤ እስራኤልንም ደግሞ አለቅም» አለ። (ዘጸ. 5:2)። የእግዚአብሔር ቃል ደጋግሞ ወደ እርሱ ቢመጣ እንቢ በማለት ጻና። ስለዚህ እግዚአብሔር እንቢተኛነቱን አይቶ ፍርዱን አስከተለ፤ ፈርዖንም ግመን እስከማይችል ድረስ ልቡ እልከኛ ሆነ። የእግዚአብሔርን ቃል ግመን አስቀድሞ የማይፈቅድ ሰው በመጨረሻ ላይም ግመን አይችልም ግለት ነው። እስራኤላውያንንም እንመልከት፡ በእነርሱ ዘንድ ነገሩ እንደዚሁ ነውና። አለግመን የራስ (የአእምሮ) ነገር ሳይሆን የልብ ነገር ነው። ከክፉና ከማያምን ልብ የሚመጣ ነገር ነው። እስራኤላውያን ከግብጽ እንደ ወጡ በመጀመሪያ ዓመት ውስጥ አላመኑም (ዘጸ. 17:1-7)፤ ከ40 ዓመትም በኋላ ገና ሳያምኑ ይገኛሉ። (ዘኁ. 20:1-13)። ያም 40 ዓመት ሙሉ በልባቸው ውስጥ ያደረገው አለግመን ልባቸውን እልከኛ አድርጎአል፤ በፍጻሜውም ላይ በእግዚአብሔር ላይ ወደ ግመፅና ፈጽሞ እርሱን ወደ መካድ አደረሳቸው። ስለዚህ እግዚአብሔር ወደ ዕረፍቱ፤ ግለት ወደ ከነዓን፤ እንዳይገቡ ግለ፤ ራሳቸውም በምድረ በዳ ተዝረክርኮ ወደቀ።

ስለዚህ «ዛሬ ድምፁን ብትሰሙት ልባችሁን እልከኛ አታድርጉ» የእግዚአብሔርን ቃል ስንሰማና ጥሪው ሲደርስን፤ አንዳች ነገር አድርጎ ወይም አታድርጎ ሲለን፤ እንቢ በማለት ልባችንን እልከኛ አናድርግ። ተጣልተን መታረቅ የተገባን ሲሆን እንቢ ብንል፤ ቅዱሳን ሁኑ ሲል መጥፎ ልማድን ብንጭበጥ፤ እንዲህ ያለ ነገር ሁሉ ልባችንን እልከኛ ያደርጋልና እንጠንቀቅ። የማንጠንቀቅ ከሆነ እስራኤላውያን ወደ ከነዓን እንዳልገቡ እኛ ምናልባት በክርስቶስ ወዳለልን መላት ሳንገባ እንቀር ይሆናል።

ለ) «ዛሬ ተብሉ ሲጠራ» (ቁ. 13) ይህ ግለት፡ «ዛሬ» የሚባል ጊዜ ገና ሲኖር ግለት ነው። «ዛሬ» የተባለው የሕይወታችን አጭር ጊዜ ናት፤ ለእኛ «ነገ» ማናልባት አይመጣም።

ለእያንዳንዳችን «ዛሬ» የሚባል ጊዜ አለ። በዚህ ጊዜ ውስጥ የእግዚአብሔርን ጸጋ ለንቀበል እንችላለን። ሆኖም ጊዜው ያልፋል፤ ብንወድም እንኳ ለንቀበል የማንችልበት ጊዜ ይመጣል። (ሉቃ. 16:34-36፤ ዕብ. 12:17)። ለምሳሌ፡- ክርስቶስንና ጸጋውን ሁሉ የምንቀበል ዛሬ ነው (2ቆሮ. 6:1+2) ዛሬ ልባችንን እልከኛ ብናደርግ ቀኑ ያልፋል በሩም ይዘጋል። (ማቴ. 25:10-12)። አንገቢ ሆይ፤ ቀንህ መቼ እንደሚያልፍ ታውቃለህ? አታውቅም! ዛሬ እለ፤ ነገ...? ስለ ነገ ምንም አልታወቀም።

እግዚአብሔር ሕይወትን ሊሰጥ ወድዶአል (ዮሐ. 5:11) ነገር ግን ሰጠታውን ለሚሰጥበት ጊዜ ወሰን አለ። የሚሰጠው ዛሬ ነው። እንግዲያውስ ዛሬ ተበሎ ገና ሲጠራ ልባችንን እልክኛ ሳናደርግ በኢየሱስ ክርስቶስ የሚመጣለንን ጸጋ ሁሉ እንቀበል።

ሐ) «በእያንዳንዱ ቀን እርስ በርሳችሁ ተመካከሩ።» (ቁ. 13) ሕያው እግዚአብሔርን የሚያስከድ ክፉና የማያምን ልብ ነው፤ እልክኞችም የምንሆነው በጋጢአት መታለል ነው። ከዚህ ጥፋት የምንጠበቅ ቀን በቀን እርስ በርሳችን ስንመካከር ነው። ክርስቲያን በክርስቶስ ያለውን የገዛ ራሱን ሁኔታ ብቻ ቢመለከትና ቢጠብቅ በቂ አይደለም፤ እያንዳንዱ የባልንጀራውን መንፈሳዊ ጤና ደግሞ መመልከትና መጠበቅ ያገባዋል። (ፊልጵ. 2:4) በግሪክ ቋንቋ «ተመካከሩ» የሚለው ቃል «መጽናናት» እና «አጽናኝ» (ዮሐ. 14:16) ከሚለው ቃል ሥር መጥቶአልና እኛ እርስ በርሳችን ስንመካከር አንዱ ሌላውን ማጽናናትና ማደፋፈር ይገባናል፤ ይህንም የምናደርገው «በእያንዳንዱ ቀን» ነውና እንዳይሰለቸን እንጠንቀቅ። እንዳንዶች የሚወድቁ እኛ ባናጽናናቸውና ባናደፋፍራቸው ይሆናል።

መ) «ባለማመናቸው ጠንቅ ሊገቡ እንዳልተቻላቸው እናያለን።» (ቁ. 19) ይህ ማለት ወደ መንግሥተ ሰማያት ሳይገቡ ቀሩ ማለት ነውን? እኔ ከቶ አይደለም! ሙሴና አርን ወደ ከነዓን ሳይገቡ አብረው ቀርተው የለምን? እነርሱም ጻድቃን መሆናቸውን እንተማመናለን። (ማቴ. 17:3) ይህ ምዕራፍ ወደ ከነዓን ስላለመግባት ይናገራል እንጂ ስለ ደገንነትና ስለ ዘላለም ሕይወት በፍጹም አይናገርም። መንፈሳዊ ፍጻሜአቸው አልተነገረም፤ የተነገረው በዚህ ዓለም ሳሉ በእግዚአብሔር ተስፋ ወደ ተሰጠቻቸው አገር ሳይገቡ እንደ ቀሩ ነው። «ዕረፍታቸውን»፤ ወይም ደግሞ በምድረ በዳ መውደቃቸውን፤ ከዘላለም ደገንነታቸው ጋር በፍጹም አለማስተካከል ነው፤ እርግጥ ነው፤ አላመኑም አልታዘዙምም፤ «አለቃ ሾመን ወደ ገብጽ እንመለስ» አሉም፤ ቢሆንም ሙሴ ለሕዝብ ሲጸልይ እግዚአብሔር ሰምቶ «እንደ ቃልህ ይቅር አልሁ» አለ። (ዘጎል. 14:19;20)። ይቅር ተባሉና ከመንግሥተ ሰማያት አልተከለከሉም። ይሁን እንጂ እግዚአብሔር ይቅር ቢላቸውም ቀጥሎ «ነገር ግን» አለ። «ነገር ግን ለአባቶቻቸው የግልሁላቸውን ምድር አያዩም» አለ። (ዘጎ. 14:21-23)። ስለዚህ ከከነዓን ተከለከሉ።

እንግዲያውስ ይህ ምዕራፍ ወተትና ማርም ከምታፈስ፤ እግዚአብሔር ይሰጣቸው ከነበረው ምድር ሊገቡ እንዳልተቻላቸው ይንግረናል እንጂ በመንፈሳቸው ለዘላለም ጠፉ አይልም። እግዚአብሔር «ዕረፍትን»፤ ማለት ከነዓንን፤ በተስፋ ቃል ሰጥቶአቸው ነበር። (ዘጸ. 3:8)፤ እስራኤላውያን ግን ባለማመናቸው ጠንቅ ሊገቡባት አልተቻላቸውም።

ሐዋርያውም አሁን በእርሱ ዘመን ወደ ተገኙት ክርስቲያን ዕብራውያን ሲጽፍ፡ - «እግዚአብሔር ወተትና ማር የምታፈስሰውን ከነዓንን የሚመስለውን ተስፋ ለእናንተ ደግሞ ሰጥቶአልና እነዚያ እስራኤላውያን ባለማመናቸው ጠንቅ በመውደቅ ምክንያት በተስፋ ቃል የተሰጣቸውን ነገር ሳያገኙ እንደ ቀሩ እንዲሁም እናንተ ወደ ጌላ በማፈገፈግ ጠንቅ ከመግባት፤ ማለት ያን ተስፋ ከመውረስ እንዳትቀሩ ተጠንቀቁ» ይላቸዋል።

«ምላሴው ከነዓን የሆነው ለክርስቲያኖች የተሰጠው ተስፋ ምንድን ነው?» ቢሉ፤ በዚህ ዓለም ላይ አገር ወይም ስፍራ ሳይሆን መንፈሳዊ አቀማመጥ ወይም ኑሮ ነው። ከእግዚአብሔር ጋር ገብረትን በማግኘት የእርሱን ሕይወትና የእርሱን ዕረፍት ተካፍሎ መኖር ነው። ይህም «የዘላለም ሕይወት» ይባላል። (1ኛ ዮሐ. 1:3)። የእግዚአብሔርን ሕይወትና ዕረፍት መካፈል ምን

ማለት ነው? ቢሉ እግዚአብሔር በሚኖርበት ዓይነት ሕይወትና ዕረፍት መኖር ነው። አዳም ኃጢአትን በሠራ ጊዜ ሕይወቱ ተቋረጠ። (ዘፍ. 2:17) በዓለምም ላይ 930 ዓመት ቢቀመጥ ትሉ የኖርበቱ ሕይወት ቀድሞ የነበረው የሕይወቱ ጥላ ብቻ ነበረ። (ዘፍ. 5:5) ከአዳም የተወለደውም ሰው ሁሉ ዛሬ የሚኖርበቱ ሕይወት ይህ ዝቅተኛ ዓይነት ሕይወት ነው። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እውነተኛውን ሕይወት፣ የዘላለምን ሕይወት እግዚአብሔር የሚኖርበትን ዓይነት ሕይወት ሊመልስልን መጣ፤ በእርሱም የሚታመን ሁሉ በዚያ ሕይወት ሊኖር ይችላል። (ዮሐ. 1:4፤ 6:47፤ 1ዮሐ. 1:1-5) እንደዚሁም ሁሉ እግዚአብሔር በዕረፍት እንደሚኖር እኛም በዕረፍት ልንኖር እንችላለን። ከእርሱ ጋር ያለንን ኅብረት በሥራ ላይ ስናውል ዓለምንና ሥጋን ዲያብሎስንም እያሸነፍን በዕረፍት እንኖራለን። (ሮሜ 7:25፤ ኤፌ. 2:4-7)። ለዚህ ኅብረት ሰው በእግዚአብሔር መልክ እንደ ምሳሌው ተፈጠረ (ዘፍ. 1:26፤ 27)፤ የተጫነለትም የክብርና የምስጋና ዘውድ ይኸው ኅብረት ነው። (ም. 2:7፤ 9) እግዚአብሔር በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ከመውደቃችን አድኖን በልጁ የተናገረው ቃል ይገው የኅብረት ቃል ነው። (ም. 1:1፤ 2፤ ሐዋ. 10:36)። ወተትና ማር የምታረስ «ከነዓን» ይኸው በቃኝ ማለትና ደስታ የሞላበት ኅብረት ነው። (መዝ. 15:11)። የመጀመሪያ እምነታችንን እስከ መጨረሻው አጽንተን ባንጠብቅ «ቤቱ» እና «የክርስቶስ ተካፋዮች» የማንሆንበት ምክንያቱ ማረጋገጃችን ይህን ኅብረት ስለሚበጥስ ነው። (ም. 3:6፤ 14)። እግዚአብሔር ሕዝብ የቀረው «የሰንበት ዕረፍት»፣ የምንሄድለት «ፍጻሜ»፣ የሚሞላልን «ተስፋ»፣ የምንቀበለው «ርስት» ይኸው ኅብረት ነው። (ምዕ. 4:9፤ 6:2፤ 7:11፤ 25፤ 6:11፤ 9:15) ሊቀ ካህናቱም እጅግ በጣም አስፈላጊነትን የሆነበት ምክንያቱ ከዛሬ ኃጢአታችን እያንዳን ወደዚህ ኅብረት ስለሚያገባን ነው። (ም. 10:19-23)። ይህ የኅብረት ሕይወት አንዳንድ ጊዜ የተትረፈረፈ ሕይወት ይባላል፤ ምክንያቱም፣ የሕይወትን ሙላት የምናገኘው ከእርሱ ጋር ኅብረት ሲኖረን ነው። (መዝ. 15:11)። የኃጢአት ይቅርታ ብቻ አይደለም፤ ከይቅርታ በላይ የተጨመረ ጸጋ ነው። ለክርስቲያን ሁሉ የተመደበ ነው፤ ቢሆንም የሚያውቁት ጥቂቶች ብቻ ናቸው። ክርስቶስ የመጣው ይህንኑ ሕይወት ሊመልስልን ነው። (ዮሐ. 10:10)።

ለክርስቲያን ሁሉ የተመደበ ሕይወት ነው፤ ሆኖም እነዚያ እስራኤላውያን ከግብጽ ባርነት የዳኑ ምንም ቢሆኑ በሙሴ በኩል የመጣላቸውን ቃል ሰምተው አናምንም ብለው እልክኞች እንደ ሆኑና ወደ ከነዓን ዕረፍት ሊገቡ እንዳልተቻላቸው፣ እንዲሁም እኛ ክርስቲያኖች እንዲህ ያለ ተስፋ እንደተሰጠን፣ ወይም እግዚአብሔር ወደዚያ «ዕረፍት» እንደሚያገባን ባናምን፣ ወይም ደግሞ ከሰማነው ነገር በመወሰድ ወይም በማረጋገጥ ባንታዘዝለት፣ እኛ ደግሞ ወደዚያ ኅብረት ወደ ተትረፈረፈም ሕይወት ሳንገባ እንቅር ይሆናል። ወንድሞች ሆይ፣ ሳንገባ በምድረ በዳ ብንወድቅ ታላቅ ጉዳት ነውና «በእምነትና በትዕግሥትም የተስፋውን ቃል የሚወርሱትን እንድትመስሉ እንጂ ዳተኞች እንዳትሆኑ፣ ተስፋ እስኪሞላ ድረስ እያንዳንዳችሁ ያን ትጋት እስከ መጨረሻ እንድታላዩ እንመኛለን።» (ም. 6:11፤ 12)።

ሠ) «ኅብረት! ኅብረት ምን ማለት ነው? ትርፉስ ምንድን ነው? ምንስ አገኝበታለሁ?» ትላለህ? እንግዲያውስ በምሳሌ እንዲህ ብዬ እመልስልሃለሁ። ይሁን እንጂ አማናዊውን ሐሳብ ለማስተዋል ምሳሌዬን እስከ በማይኖረው ሰፋት ልታገላው ይገባል።

አንዲት ውድ ልጅ ከአባትዋ ጋር የሚኖራትን ያላትን ኅብረት አሰብ። ከአባትዋ ጋር ስትሆን ብርሃንና ሕይወት አለ፣ ዋስትና፣ ዕረፍት፣ ሰላም፣ ደስታም አለ። የፍቅር ሙላት አለ። ጥብቅ አንድነት አለ። በአስቸጋሪ ስፍራዎች የሚረዳት የእርሱ ኃይል አለ። ድል አድራጊነትን፣ ማለት

ግሸነፍን የምታገኘው በእርሱ ነው። ለባላጋራ ስድብ መልስ የምትሰጥ እርስዋ ናትን? ሽረ አይደለም! ይህስ የአባትዋ ፋንታ ነው። እርስዋ ገን ግረፍና የሕይወቱም ተካፋይ በመሆን አብራው መራመድ ብቻ አለባት። ይኸውም በእርስዋ ውስጥ አዲስ ኃይል ወይም ልዩ ኃይል ያለ አይደለም። አብሮአት፣ በመገኘቱ በተወዳጅነቱና እርሱ ለእርስዋ ምን እንደሆነ በመገንዘብ ገን በግያጃርጥ ደስታ ደስ ይላታል።

እርሱስ በእርስዋ በልጁ በጥቂቱ ደስ አይለውምን? በእርግጥ ደስ ይለዋል! ይህች ልጅ ብታጠፋ ወይም ከእርሱ ኅብረት ፈቀቅ ብትል ምንኛ ያዝን! በችሎታው መጠን ሊመክትላትና ሊመክራትስ ምን ያህል ባለግጃረጥ ይፈልጋል!

ኅብረት! በአባትና በልጅ መካከል የሚኖር ጣፋጭ ኅብረት! እስቲ በል! የአባትዋን ኅብረት ትጠራጠር ይመስለሃልን? የጋለ ፍቅሩንስ አታውቅምን? ከአባትዋ ጋር ያላት ኅብረት የሚሰጣትን ትርፍ አትረዳምን? ሽረ በጣሙን ታውቃለች!

እንግዲያውስ እኔም ከሰግያዊ አባቴ ጋር ኅብረት ይኖረኝ ዘንድ ልሻ! ትርፉንም ላስተውል።

ምዕራፍ አራት

እኛ በተስፋ ወደ ተሰጠን ዕረፍት ለመግባት እንትጋ።

ይህ ገና የግሰጠንቱ ክፍል ነው። ደራሲው በም. 3 ላይ የእስራኤላውያንን ምላሴ ጠቅሶ እነርሱ በተስፋ ወደ ተሰጣቸው አገር፣ ወደ ከነዓን፣ ባለግመናቸው ጠንቅ ከመግባት እንደ ተከለከሉ ዕብራውያንን አሳስቦአል። አሁንም በም. 4 ላይ እነርሱ ደግሞ እንደ እስራኤላውያን ምላሴ በፈታቸው ወደ ተሰጣቸው ተስፋ ሳይገቡ እንዳይቀሩ ያስጠነቅቃቸዋል። እኛም ምዕራፉን ስንጀምር ጉዳዩ፣ ግለት ተስፋው፣ ምን እንደ ሆነ እናስታውስ። እውነተኛ ሕይወት ከእግዚአብሔር ጋር በገብረት መኖር ነው። ከእርሱ ጋር በሕብረት ስንኖር የእርሱን ሕይወት እንካፈላለን፤ ሕይወቱን እየተካፈለን የምናርበቱም ሕይወት «የዘላለም ሕይወት» ይባላል። እግዚአብሔር ሰውን የፈጠረው ለገብረት ነው። ሲፈጥረውም በመልኩ እንደ ምላሴውም የፈጠረው ለዚህ ነው። ይህ ገብረት በተድላ ገነት ተጀመረ። (ዘፍ. 3፡8+9) ነገር ግን በኃጢአት ተዳረጠ ሰውም ከእግዚአብሔር ዘንድ ተለየ። (ዘፍ. 3፡24) ሆኖም ሰው የተፈጠረው ከእግዚአብሔር ጋር እንዲገናኝና እንዲተባበር ነውና የትም ዘንድ ቢገኝ ሰው እግዚአብሔርን ሲፈልግ ይታያል (ሐዋ. 17፡26+27) እርሱንም ካላገኘ በቃኝ ግለትን ግለት ነዋሪ ደስታንና ሰላምን በጠቅላላም ዕረፍትን፣ አያገኝም። አምላኩን እንደ በደለ ተሰምቶት መሥዋዕትን በግቅረብ ሊታረቅ ይመኛል፤ መሥዋዕቱንም የሚያቀርብለትን ካህን ያበጃል። መሥዋዕትን በግቅረብ እንቅፋቱን፣ ግለት ኃጢአቱን፣ የሚያስወገድና እንቅፋቱን በግስወገድ ገብረትንና ዕረፍትን የሚመልስ ካህኑ ነው። ካህኑ ባቀረበው መሥዋዕት መግባትን አስገኝቶ ሰውን ወደ እግዚአብሔር ያቀርባል ግለት ነው። ካህኑ የኢየሱስ ምላሴ ነው። ኢየሱስ በጎልጎታ ላይ እውነተኛውን መሥዋዕት አቅርቦ ኃጢአታችንን አስወገደ አሁንም ሊቀ ካህናታችን ሆኖ ወደ እግዚአብሔር አቅርቦ ያን የጠፋውን ገብረት ይመልስልናል። ወደ ዓለም የመጣው ለዚህ ነው። የተመለሰልንም ገብረት ዕረፍት ነው፤ የዘላለምም ሕይወት ነው። የተፈጠርንለት ፍጹምነት ይህ ነው፤ በኃጢአት የጠፋብንም ይህ ነው፤ እግዚአብሔርም በክርስቶስ የመለሰን ለዚህ ነው። ሊቀ ካህናታችን ክርስቶስ ከኃጢአታችን በግንጽሉት ወደ እግዚአብሔር ዘንድ ያገባናል (ሮሜ 5፡2፤ ኤፌ. 2፡18፤ 3፡12)፤ እኛም ስንገባ የዘላለም ሕይወት የሚሆንልንን ያን ግሩም የሆነውን ገብረት እናገኛለን። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ የምናገኘው ነገር ይህ ነው። ከኩነቷ መዳን ሳይሆን፣ ለእስራኤላውያን ወደ ከነዓን መግባት፣ ለዕብራውያንና ለእኛም ወደዚያ ወደ ፍጹም መዳን፣ እርሱም ወደግይዳረጥ ገብረት፣ መግባት ነው።

ቁ. 1-10

¹ እንግዲህ ወደ ዕረፍቱ ለመግባት ተስፋ ገና ቀርቶልን ከሆነ፣ ምናልባት ከእናንተ ግንም የግይብቃ መስሎ እንዳይታይ እንፍራ። ² ለእነዚያ ደግሞ እንደ ተነገረ ለእኛ የምስራች ተሰብኮልናል፤ ዳሩ ግን የሰሙት ቃል ከሰሚዎቹ ³ ጋር በእምነት ስላልተዋሐደ አልጠቀማቸውም። ሥራው ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ ምንም እንኳ ቢፈጽም፡- እንዲሁ፡- ወደ ዕረፍቱ አይገቡም ብዬ በቁጣዬ ግልሁ ⁴ እንዳለ፣ እኛስ ያመንን ወደ ዕረፍቱ እንገባለን። ስለ ሰባተኛው ቀን በአንድ ሥፍራ፡- እግዚአብሔርም በሰባተኛው ቀን ⁵ ከሥራው ሁሉ ዐረፈ ብሎአልና፤ በዚህ ሥፍራም ደግሞ፡- ⁶ ወደ ዕረፍቱ አይገቡም። እንግዲህ እንዳንደቸ በዚያ እንዲገቡ ስለ ቀሩ፣ ቀድሞም የምሥራች የተሰበከላቸው ባለመታዘዝ ⁷ ጠንቅ ስላልገቡ፡- ዛሬ ድምፁን ብትሰሙት ልባችሁን እልክኝ አታድርጉ በፊት እንደ ተባለ፣ ይህን ከሚያህል ዘመን በኋላ በዳዊት ሲናገር፡- ዛሬ ብሎ አንድ ቀን ⁸ እንደገና ይቀጥራል።

ኢያሱ አሳርፍላቸው ኖሮ ቢሆንስ፤⁹ ከዚያ በኋላ ስለ ሌላ ቀን ባልተናገረ ነበር።
እንግዲያስ¹⁰ የሰንበት ዕረፍት ለእግዚአብሔር ሕዝብ ቀርቶላቸዋል። ወደ ዕረፍቱ
የገባ፤ እግዚአብሔር ከሥራው እንዳረፈ፤ እርሱ ደግሞ ከሥራው አርፎአልና።

ከነዓን የተባለው፤ እስራኤላውያን ይገቡበት የነበረው ስፍራ የእውነተኛ ዕረፍት ምሳሌ ነበረ
እንጂ እርሱ እግዚአብሔር ለሰው ልጆች ሊሰጥ የወደደው እውነተኛ ዕረፍት አልነበረም። ያ
ምድራዊና ዘመናዊ ሲሆን ይህ መንፈሳዊና ዘላለማዊ ነው። በሁለቱም ግን የሚገባበት በእምነት
ነው። እስራኤላውያን ባለማመናቸው ጠንቅ ወደ ከነዓን እንዳልገቡ እንዲሁም ምናልባት
ከዕብራውያን እንድ ሰው በተስፋ ወደ ተሰጠው ዕረፍት ሳይገባ እንዳይቀር ደራሲው ይፈራል።
ምክንያቱም፤ ሰው ወደ መዳን መንገድ የሚገባው በእምነት ሲሆን ያን የእምነቱን መጀመሪያ
አጽንቶ ካልጠበቀ ወደ ፍጻሜው ከመግባት ይቀር ይሆናል። «የማይበቃ መስሎ እንዳይታይ»
የተባለበት በዚህ ምክንያት ነው። የእምነቱን መጀመሪያ እስከ መጨረሻው አጽንቶ ካልጠበቀ
ወደ ፍጻሜው ለመድረስ አይበቃም ማለት ነው። ለእስራኤላውያን «ከነዓን የምትባል፤ ወተትና
ማር የምታፈስ ምድር በፊታችሁ አለ» የሚል የምስራች እንደ ተነገረ (ዘኁል. 13:27፤
14:6-9)፤ እንዲሁም ለእኛ «በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ሰላምን በማግኘታችሁ
ከእግዚአብሔር ጋር ፍጹም በቃኝ ግለትና ደስታ የማሳበት ኅብረት አላላችሁ» የሚል
የምስራች ተነግሮናል (ሮሜ 4:23 ም. - 5:2)። ስለዚህ በእነርሱ ፊት የዕረፍት ተስፋ እንደ
ተቀመጠ እንዲሁም በእኛ ፊት የዕረፍት ተስፋ ተቀምጦአል። ሆኖም እስራኤላውያን በሰሙት
ቃል ላይ አስፈላጊውን እምነት ስላልጨመሩ አልተጠቀሙም፤ የተነገረውንም አላገኙም።
እግዚአብሔር በስድስት ቀን ሰማይንና ምድርን፤ ባሕርንም፤ ያለባቸውንም ሁሉ ፈጥሮ
በሰባተኛው ቀን በርፎአልና ዕረፍቱ ከዚያ ቀን ጀምሮ ተከፈተ። (ዘፍጥ. 2:1-3፤ ዘጸ.
20:11)። ሆኖም እስራኤላውያን አላመኑም አልታዘዙምም፤ ስለዚህ እግዚአብሔር እነርሱ
አይገቡበትም ብሎ ግለ። እንግዲያውስ የሚገቡበት እነማን ናቸው? የሚያምኑ አይደሉም?
ናቸው! ስለዚህ እኛ ያመንን ክርስቲያኖች እንገባበታለን።

ይህ ልዩ የሆነ የእግዚአብሔር ዕረፍት ገና እንዳለ የምናውቅበት፡- ከእነዚያ እስራኤላውያን
500 ዓመት በኋላ እግዚአብሔር በዳዊት አፍ ቀድሞ እንዳለው ሁሉ አሁንም ደግሞ «ዛሬ
ድምፁን ብትሰሙት ልባችሁን እልክኛ አታድርጉ» ብሎ ስለ ዕረፍቱ እንደ ገና ስለ ተናገረ
ነው። (መዝ. 94:7-11)። «ዛሬ» በማለቱም ገና በዚያ ቀን ዕረፍቱ እንዳለ ታውቀዋል። ኢያሱ
እስራኤላውያንን ወደ እውነተኛ ዕረፍት አግብቶአቸው ቢሆን ኖሮ እግዚአብሔር ገና በዳዊት
ዘመን ስለ ዕረፍቱ ባልተናገረም ነበር። ኢያሱ ግን ወደ ዕረፍቱ ምሳሌ እንጂ ወደ እውነተኛ
ነገር አላገባቸው። እውነተኛው የእግዚአብሔር ዕረፍት ለእኛ ቀርቶአል ማለት ነው።
እግዚአብሔር የፍጥረት ሥራውን ጨርሶ፤ ያደረገውን ሁሉ አይቶ እጅግ መልካም መሆኑን
እንደ ተገነዘበና በዚህ ምክንያት ተደስቶ እንዳረፈ (ዘፍ. 1:31፤ ዘጸ. 31:17) እንዲሁም
ወደ እግዚአብሔር ዕረፍት የገባው ክርስቲያን ገና ሥራን ለመሥራት ሳይጨነቅ እርዳታ ብሎ
ተደስቶ ይቀመጣል።

ግስገንዘቢያ፡-

- ሀ) «የሰሙት ቃል ከሰሚዎቹ ጋር በእምነት ስላልተዋሐደ አልጠቀማቸውም።» (ቁ. 2)
የምስራችን ስንሰማ እንጠቀምበት እንደሆነ እንድናምንበት ያስፈልጋል። ለምሳሌ፡- አንድ
ሰው መጥቶ «እገሌ እኮ ይህን ያህል ገንዘብ አውርሳል» ብሎ የምስራች ቢያሰማኝ አምኜ
ያ ገንዘብ ወደሚገኝበት ካልሄድኩኝ አላገኘውምና አልጠቀምበትም። እንዲሁም «እነሆ፤

ለሕዝብ ሁሉ የሚሆን ታላቅ ደስታ የምስራች እነግራችኋለሁና አትፍሩ፤ ዛሬ መድኃኒት ተወልዶላችኋልና» በተባለው (ሉቃ. 2፡10፡11) በመልአኩ ቃል ላይ እምነትን ካልጨመርን በሕይወታችን ዘመን ሁሉ ያን መድኃኒት ገና ስንፈልግ እንገኛለን። አልተጠቀምንበትም ማለት ነው። እንደዚሁም ደግሞ «ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል የነበረውን እንቅፋት ሁሉ ስላስወገደ ያ በእግዚአብሔርና በአዳም መካከል የነበረው ኅብረትና መገናኘት ተመልሶአል» የተባለውን ቃል ስንሰማ ካላመንበትና ያን ኅብረት ለማጽናትና ከእግዚአብሔር ጋር ለመገናኘት ካላሰብን የዳንን ሰዎች ብንሆን እንኳ የመዳንን ፍጻሜ አንቀምስም። እንዲህ ያለ እረፍት እንዳለልን ማመንና እስክናገኘውም ድረስ መከታተል ያስፈልገናል። ያላመንን እንደሆነ ሳንገባ እንቀራለን ማለት ነው። ስለዚህ ወደዚያ ዕረፍት ለመግባት እንትጋ።

ለ) «እግዚአብሔርም በሰባተኛው ቀን ከሥራው ሁሉ ዐረፈ» (ቁ. 4)። የፍጥረትን ታሪክ ስናነብ በስድስቱ ቀናች ውስጥ የተፈጠረው ነገር ከተዘረዘረ በኋላ «ማታም ሆነ ጥዋትም ሆነ፣ አንድ ቀን» ተብሎ ስለ ተጻፈ (ዘፍ. 1፡5፡8፡13፡19፡23፡31) ለእነዚያ ቀናች ሁሉ መጀመሪያና መጨረሻ እንዳለ እንረዳለን። ስለ ሰባተኛው ቀን፣ ስለ ሰንበት ግን ስናነብ እነዚህን ቃላት አናገኝምና ለዚያ ቀን መጨረሻ እንደሌለ እንገነዘባለን። ማለት፣ ለእግዚአብሔር ዕረፍት ቀን መጨረሻ የለም። ስለዚህ እስራኤላውያን ባይገቡበት እንኳ የሰንበት ዕረፍት ለእግዚአብሔር ሕዝብ ቀርቶአል። እኛም እንገባበት ዘንድ ተጠራን።

ሐ) «የሰንበት ዕረፍት» (ቁ. 9፡10)። በእነዚህ ቁጥሮች ላይ የተነገረለት ዕረፍት ተራ ዕረፍት ብቻ አለመሆኑን የምናውቅበት በቃሉ ለውጥ ነው። እስከ አሁን ድረስ «ዕረፍት» ብቻ ተባለ፣ አሁን ግን «የሰንበት ዕረፍት» ተባለ። ማረፍ ብቻ ሳይሆን ሰው በሰንበት ዕረፍት የሚደሰትበትን ነገር ሁሉ ማግኘት ነው። ሰንበት እንደ ከነዓን አገር ሆኖ በቃኝ በማለትና በደስታ የምናርፍበት፣ በተለይም ከእግዚአብሔር ጋር የምንገናኝበትና በመካከላችን ያለውን ኅብረት የምናጸናበት ቀን ነው። እንደዚሁም ሁሉ «እግዚአብሔር በሰንበት ቀን ከሠራው ሥራ ሁሉ ዐረፈ» ሲባል ከዚያ ቀን ጀምሮ ሥራ አልሠራም ማለት አይደለም። ዓለማትንና ያለባቸውንም ሁሉ ገና ያስተዳድራል ይደግፋልም፣ ሕዝቡንም ገና ይጠብቃል። (ዮሐ. 5፡17፤ መዝ. 120፡4፤ ኢሳ. 40፡28)። ሆኖም የፍጥረት ሥራውን ሲጨርስ በተሠራው ሥራ ሁሉ፣ በተለይም ከሰው ልጆች ጋር ባገኘው ኅብረት ተደስቶ ተቀመጠ። ከተፈጸመ ሥራ የተገኘ የበቃኝ ማለትና የደስታ ዕረፍት ነበረ እንጂ የሥራ ዕረፍት አልነበረም። የሠራውን ሥራ አይቶ «እረ እጅግ መልካም ነው!» ብሎ በደስታ ተቀመጠ። እኛም የተጠራን ለዚህ «ሰንበት ዕረፍት» ነው። እግዚአብሔር ሰንበትን በባረከ ጊዜ ለሰው ልጆች ሁሉ ባርኮታል፤ ማለት የሰው ልጆች ሁሉ እንዲገቡበትና አብረውት እንዲካፈሉት አቅዶአል። (ዘፍ. 2፡3) አንድ ክርስቲያን የሚገባው ወደ እግዚአብሔር ዕረፍት ነው እንጂ ወደ ገዛ ዕረፍቱ አይደለም። እግዚአብሔር በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ የማዳኑን ሥራ ሠርቶአልና ክርስቲያን ተመልሶ ወደ እግዚአብሔር ዕረፍት ሊገባ ይችላል። ከእንግዲህ ወዲህ ሥራ አይሠራም ማለት አይደለም፤ ከበፊቱ ይልቅ አሁን ሥራ ይሠራ ይሆናል (1ኛቆሮ. 15፡58፤ ቆላ. 1፡29)፤ ነገር ግን ይህን ሥራ ሁሉ ሲሠራ ላለ በቃኝ በማለትና በደስታ በኅብረትም ዕረፍት ያርፋል። ከእግዚአብሔር ጋር የማይቋረጥ ኅብረትን ስናገኝ ከብስጭትና ከጭንቀት ከጥርጥርና ከፍርሃት ድነን በሰንበት ዕረፍት እንቀመጣለን። የለመለመውን መስክና የዕረፍትን ውኃ የምናገኝ በዚያን ጊዜ ነው። (መዝ. 22፡2)። ሊቀ

ካህናትን የምንፈልግ ለዚህ ነው፤ ከኃጢአታችን የሚያነጻጽና ወደ እግዚአብሔር አቅርቦ ጎብረትን የሚያስገኝልን እርሱ ነውና። ይህም የክርስቶስን የዛሬ ሥራው ነው። (ማቴ. 11:28-30)።

ከዚህ በፊት «በመዳናችን ውስጥ ብዙ ነገሮች ተጠቅልለዋል» ብለናል። ከእነዚህም ነገሮች ደራሲው አሁን ሦስቱን አሳይቶናል፡-

1ኛ፡ የዱሮ ገዢነታችን እንደ ተመለሰልን። (ም. 2:8+9)

2ኛ፡ ከሞት ሥልጣንና ከሞት ፍርሃት ነፃ እንደወጣን። (ም. 2:14+15)።

3ኛ፡ ወደ ዱሮ ጎብረታችን፤ ግለት ወደ ዕረፍት፤ እንደ ገና ዛሬ እንደ ተጠራን (ም. 4:1-13)።

ቁ. 11-13

¹¹ እንግዲህ እንደዚያ እንደ አለመታዘዝ ምሳሌ ማንም ¹² እንዳይወድቅ ወደዚያ ዕረፍት ለመግባት እንትጋ። የእግዚአብሔር ቃል ሕያው ነውና፤ የሚሠራም፤ ሁለትም አፍ ካለው ሰይፍ ሁሉ ይልቅ የተሳለ ነው፤ ነፍስንና መንፈስንም ጅግተንና ቅልጥምንም እስኪለይ ድረስ ይወጋል። ¹³ የልብንም ስሜትና ሐሳብ ይመረምራል፤ እኛን በሚቆጣጠር በእርሱ ዓይኖች ፊት ሁሉ ነገር የተራቀተና የተገለጠ ነው እንጂ፤ በእርሱ ፊት የተሰወረ ፍጥረት የለም።

በእስራኤላውያን ምሳሌ እንዳየን ሁሉ ወደ ተሰጠው ተስፋ ሳይገቡ መቅረት ለእግዚአብሔር ሕዝብ እንኳ የሚቻል ነገር ነውና በፊታችን ወደ ተቀመጠልን ዕረፍት ለመግባት እንትጋ። መትጋት የሚያስፈልገን እግዚአብሔር ቃልን በልጁ ስለ ተናገረና እኛ የተነገረውን ቃል ስለ ሰማን ነው (ም. 1:2፤ 2:1፤ 4:2)። አሁን ያ ቃል ከእኛ ዘንድ መልስ ይፈልጋል። ወይም ተግተን የመጀመሪያ እምነታችንን እስከ መጨረሻው አጽንተን መግባት፤ ወይም ባለማመንና ባለመታዘዝ ጠንቅ ሳንገባ መቅረት፤ እነኝህ ሁለት ነገሮች በፊታችን አሉ፤ ከሁለቱም አንዱን መያዝ የግድ አለብን። ምክንያቱም፤ የእግዚአብሔር ቃል የሞተ ነገር አይደለም፤ በእስራኤላውያንም ዘመን ሆነ በዕብራውያን በእኛም ሕያው ነው። ለእነዚያ ደግሞ እንደ ተነገረ ለእኛ የምስራች ግለት የዕረፍት ተስፋ፤ ተነግሮአል። (ቁ. 2)። እናምን አንታዘዝለትም እንደሆነ ወደ ዕረፍቱ እንዳንገባ አስጠንቅቆናል። ቃሉ ገና እንደ ቆመ ነው። ደግሞ ይሠራል። (ኢሳ. 55:11)። ሰይፍ ሆኖ (ኤፌ. 6:17) ውስጥ ውስጣችንን ሁሉ፤ ሥጋዊ ሕይወታችንን መንፈሳዊንም፤ ነገር ከነገር እየለያየ ጥልቅ የሆነውን የልብን ምሥጢራት ሁሉ፤ ምኞቱንና ሐሳቡን፤ ሥራም የምንሠራበትን ምክንያትና ፈቃዱን ሁሉ ይመረምራል ይመዝናልም። የእኛን እውነተኛ ሁኔታ የሚገልጥ የእግዚአብሔር ቃል ነው፤ ያንም ቃል ተቀብለንና አልተቀበልን እንደሆነ ቃሉን ለተናገረው በፍጹም ታውቆአል። ልብሳችንን ለውጠን ሌሎች ሰዎች መሰለን ብንሰወር እንኳ በእርሱ ፊት ስንቆም ራሳችን እንደሆንን እንታወቃለን። (1ነገ. 14:2-6)። በቃሉ ዘንድ ያደረገው በእርሱ ዓይነ የተገለጠ ነው። ሁሉንም ያያል እንጂ ከእርሱ ዘንድ ለንሰውረው የምንችል አንዳች ነገር የለም። ስለዚህ እንትጋ!

ሀ) «የእግዚአብሔር ቃል ሕያው ነው የሚሠራም።» (ቁ. 12) የእግዚአብሔርን ቃል እንደሚገባው ሁሉ በቅንነት ስንናገር ምንኛ ኃይለኛ ነው! (2ጢሞ. 2:15)። በእንጠቆስ።

ቀን ሲሠራበት በአንድ ጊዜ 3 ሺህ ሰዎች ለጌታ ተማረኩ! (ሉቃ. 5: 10)። ጳውሎስም ሲሠራበት አገረ ገዢ ትነቀጠቀጠ! (ሐዋ. 24: 25)። ሰው ይህን ቃል እንደ ሰው ቃል ሳይሆን በእውነት እንዳለ እንደ እግዚአብሔር ቃል ሲቀበለው ቤተ ክርስቲያን ትቋቋማለች! (1ኛተሰ. 2: 13)። መንፈሳውያን ወንድሞቼ ሆይ፡ ልንሠራበት የተሰጠን ሰይፍ፡ ሁለት ልሳን ካለው ሰይፍ ይልቅ እንኳ ጋይል ያለው ነው። ሽረ እንሥራበት! እኛ ግን የእግዚአብሔርን ቃል፡ መጽሐፍ ቅዱስን፡ ለራሳችን ካላወቅን እንዴት አድርገን ልንሠራበት እንችላለን? አንችልም! የአንድ አገር ሕዝብ እጁን ወደ እግዚአብሔር ሲዘረጋ ወዲያውኑ መጽሐፍ ቅዱስ የሚለውን ሊያውቅ ይፈልጋልና እኛ ራሳችን ቃሉን ካልተማርን ሌሎችን እንደምን እናስተምራለን? (መዝ. 67: 31)። ሽረ እንዘጋጅ!

ሁለተኛ ደግሞ፡ ኅብረትን የምናገኝ በእግዚአብሔር ቃል በኩል ነው። በሰውና በሰው መካከል ኅብረት የሚፈጠር ተገናኝተው ሲጨዋውቱ ነው። የእግዚአብሔር ድምፅ ዛሬ በዚህ ዘመን በሜዳ ሲናገር አንሰማውም! ዛሬ የሚመጣልን በተጻፈው ቃል በኩል ነው። እኛ ለእርሱ በጸሎት ስንናገር እርሱ ለእኛ በመጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል። እንግዲያውስ ያን መጽሐፍ ቸል እንለው እንደሆነ ኅብረትን እንደምን እናገኛለን?

ለ) «የእግዚአብሔር ቃል ይወጋል፡ የልብንም ስሜትና ሐሳብ ይመረምራል።» (ቁ. 12) የእግዚአብሔር ቃል እንዲህ እንዲመረምረን እንፈቅዳለን? «አቤቱ፡ መርምረኝ ልቤንም እወቅ፤ ፊትነኝ መንገዴንም እወቅ፤ በደልንም በእኔ ውስጥ ብታገኝ እይ፤ የዘላለምንም መንገድ ምራኝ» ብለን ከዳዊት ጋር መጻለይ እንደፍራለን? (መዝ. 138: 23፡24) ዓይኖቼ እንደ አማልክት (ጣኦታት) ዓይኖች አይደሉም። የእነኝህ አያዩም፤ የእርሱ ግን ሁሉንም ያያሉ። (ዘፍ. 16: 13፡14፤ መዝ. 13: 2) ከእርሱም ዓይኖች የሚሰወር ሰውም ሆነ ነገር የለም። የእግዚአብሔር ሕዝብ የሚያደርገውን ዓለም አያይም፤ የእግዚአብሔር ዓይኖች ግን ያየታል። ካህኑ ነውር ወይም እድፍ ምናልባት ያለበት እንደሆነ ሊያይ ለመሥዋዕት የሚታረደውን በግ አስቀድሞ እንደ መረመረውና ያ በግ በፊቱ ተጋድሞ በዓይኖቹ ፊት ሁለመናው የተገለጠ እንደሆነ እንዲሁም እኛ በእግዚአብሔር ዓይኖች ፊት የተራቆትንና የተገለጥን ነን። ወንድሞቼ ሆይ፡ የዳንን ሰዎች እንሆን ይሆናል፤ ቢሆንም በድካማችን ሊራራልን የሚችልና ጋጢአታችንን እያገጸ ወደ እግዚአብሔር የሚያቀርበን ሊቀ ካህናት ያስፈልገን የለምን? እንዲህ ያለ እንዳለልን አሁን በሚመጡት ቁጥሮችና ምዕራፎች ላይ ልናነብ ነው። አስተውለን እናዳምጥ።

ሐ) ግስጠንቀቂያው አስጠንቅቆናል። ከእግዚአብሔር ጋር በቃኝ ግለትና ደስታ የሞላበት የኅብረት ዕረፍት በፊታችን እንዳለልን ሰምተናል። አሁንም እንደዚያ እንደ አለመታዘዝ ምሳሌ እንዳንወድቅ ምንኛ መጠንቀቅ ያስፈልገናል! (ቁ. 11) ከክርስቲያኖች ብዙዎቹ እንዲህ ያለ ታላቅ መዳን እንዲህም ያለ ግሩም የሆነ ሕይወት እንዳለ ቢሰሙ እንኳ ይህ ነገር ለእነርሱ እንደ ሆነ አያምኑም። ድካማቸውን ተመልክተው «ሌሎች ምናልባት ሊገቡ ይችላሉ፤ እኛ ግን ከቶ አንችልም» ይላሉ። እንዴ! እስራኤላውያን ያሉት ይኸው አይደለምን? አለማመናቸው እግዚአብሔርን አስመርሮ የለምን? እንዳይገቡ የማለባቸው እንዲህ ስላሉ አይደለምን? እኛም ብዙዎቻችን ምድረ በዳ በሚመስል ሕይወት ገና የምንኖርበት በዚህ ባለማመናችን ጠንቅ ነው። ድነናል በእውነት፤ ነገር ግን አሁን የምንኖርበት ሕይወት የወተትና የማር ሳይሆን የድርቀት፤ የባዶነት፤ የገዝን ፍሬ የሌለበትም ሕይወት ነው። ተስፋችን ጠፋ፤ የሚከናወንልን ነገር የለም፤ ተሸንፈንም እንኖራለን።

ምክንያቱስ? በእግዚአብሔር ቃል፡ እግዚአብሔር በልጁ በተናገረው፡ አላመንንምና። አረ ወደዚያ ዕረፍት ለመግባት እንትጋ! ወተትና ማር ወደምታፈሰ አገር ማለት ፍጹም በቃኝ ማለትና ደስታ መደ ሞላበት ሕይወት ከመግባት እንቅራለንን? አሁን ከጀመርን የመጀመሪያ እያረገችንን እስከ መጨረሻው አጽንተን በመጠበቅ ፋንታ ወደ ጓላ እናፈገፍጋለንን? አረ ይህ ምን ዓይነት ነው! በ1ቆሮ. 3፡15 ላይ እንደ ተተረክለቱ፡ በሌሊት እሳት በቤቱ ውስጥ በድንገት ተነሥቶ ኑሮ ባይ እጁን እንዳመለጠ ሰው ሆነን ከጋጠአት ኩኔኔ በመዳናችን ብቻ እንጠግባለንን? በእግዚአብሔር ዘንድ ያለልን ይኸው ብቻ ነውን? አረ አይደለም! እግዚአብሔር ዓይን ያላየችውን፤ ጆሮም ያልሰማውን በሰውም ልብ ያልታሰበውን፤ ለሚወዳት ሕፃንጅቶአል (1ቆሮ. 2፡9)። እንዲህ ያለ ነገር በፊታችን ሲኖር ወደ ጓላ እናፈገፍግን? የለም! በእምነትና በትኩረት የተሰፋውን ቃል የሚወርሱትን እንምሰል እንጂ አናፈገፍግ! (ም. 6፡12)።

ቁ. 14 - 16

14 እንግዲህ ዘላለማዊ ያለፈ ትልቅ ሊቀ ካህናት የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ስላለን ጸንተን ሃይማኖታችንን ¹⁵ እንጠብቅ። ከጋጠአት በቀር በነገር ሁሉ እንደ እኛ የተፈተነው እንጂ በድካማችን ሊራራልን የማይችል ¹⁶ ሊቀ ካህናት የለንም። እንግዲህ ምሕረትን እንድንቀበል በሚያስፈልገንም ጊዜ የሚረዳንን ጸጋ እንድናገኝ ወደ ጸጋው ዙፋን በእምነት እንቅረብ።

ይህ የ1ኛ ክፍል መጨረሻ ነው፡ በእነዚህም 3 ቁጥሮች ውስጥ ደራሲው ወደ ጠቅላላ ሐሳቡ ይመለሳል። ሰው ሁሉ በእርሱና በእግዚአብሔር መካከል ገብቶ የሚያገናኘውን ሰው ይፈልጋል። በዓለም ሃይማኖቶች ሁሉ ውስጥ ካህናት የሚገኙት በዚህ ምክንያት ነው። ሁሉን ቻይ የሆነውን ካህን ይፈልጋል። ሳያውቁ ሁሉም ክርስቶስን ይፈልጋሉ ማለት ነው። በዚህ መልእክት ውስጥ የደራሲው ዓይነተኛ ትምህርት ፍጹም የሆነ ሊቀ ካህናት ኢየሱስ እንደ ሆነ ነው። ስለ ታላቅነቱ በም. 1 ላይ ጽፎአል፡ ይህንም ደግሞ በቁ. 14 ላይ ይጠቅሳል። ስለ ተገቢነቱም በም. 2 ላይ ጽፎአል። ይህንም በቁ. 15 ላይ ይጠቅሳል። ይህንም ካደረገ በኋላ «እንግዲህ . . . እንቅረብ» ይላል። (ቁ. 16) በእንደኛና በሁለተኛ ክፍሎች መጨረሻ ላይ የሚናገረው ይኸው ነው። በአንደኛ ክፍል (ም. 1 - 4) ስለ ካህኑ ብልጫ ይናገራል፡ በሁለተኛ ክፍል ደግሞ (ም. 5 - 10) ስለ ካህነቱ ብልጫ ይናገራል። ከዚያም በጥላ በሁለቱ ቦታዎች ላይ፡ የካህንና የካህነትም ሥራ ማቅረብ ነውና፤ ደራሲው «እንግዲህ . . . እንቅረብ» ይላል። (ም. 4፡14-16፤ ም. 10፡19፤22)። በሁለቱም ደግሞ፡ ሳናፈገፍግ የመጀመሪያ እምነታችንን እስከ መጨረሻው አጽተን እንድንጠብቅ ያስጠነቅቀናል። (ም. 4፡14፤ ም. 10፡23)።

አሁንም በእነዚህ ቁጥሮች ላይ ደራሲው ሃይማኖታችንን አጽንተን የምንጠብቅበት ሁለት ምክንያቶች ያቀርባል። መጀመሪያ፡ ካህናችን ከአሮን የበለጠ ነው። እንደምን? ቢሉ፡ አሮን በማስተሰሪያ ቀን ደምን ይዞ ከማደሪያ ድንኳን አደባባይ አልፎ ቅድስት ወደምትባለው ክፍል ገብቶ፤ አልፎም ወደ ቅድስት ቅዱሳን ገባ። (ዘሌ. 16)። ኢየሱስ ግን ምሳሌ ወደሚሆነው ሳይገባ ሰማያትን አልፎ ወደ እግዚአብሔር ፊት ገባ። (ም. 9፡11፤12፤24)። ሁለተኛም፡ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ ነው። ይሁን እንጂ፡ አንድ ሰው ይህ ሰምቶ «አረ እርሱ እጅግ ታላቅ ነውና ወደ እርሱ መቅረብ ያስፈራል! እርሱ እንዴት ሊራራልን ይችላል?» እንዳይል ደራሲው በቁ. 15 ላይ ኢየሱስ በነገር ሁሉ እንደ እኛ የተፈተነ መሆኑን ያስረዳል። እርሱ ድካማችንን ሁሉ ያውቃል፤ ያውም በራስ እውቀት ብቻ ስያሆን ተፍትና በማወቅነው። የሰውን

ድካም፣ ፈተናን ለማሸነፍ እንዴት እንደሚችገር፣ ሥጋው ወደ ኃጢአት እንዴት እንደሚያዘነብል እርሱ ያውቃል። እንግዲህ ባለፈው ኃጢአታችን ምሕረትን፣ ወደ ፊትም ከኃጢአት እንድንጠበቅ ጸጋን እንድናገኝ በዚህ በታላቅ ሊቀ ካህናታችን በኩል ቀርበን ከአምላካችን ጋር እንገናኝና በማይቋረጥ ኅብረት በእርሱ እንረፍ።

ማስገንዘቢያ፡- «ታላቅ ሊቀ ካህናት የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ» (ቁ. 14) ኢየሱስ በአንድ አካሉ አምላክና ሰው ስለሆነ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ንብቱ ሊቀ ካህናት ሊሆን ይችላል። የካህን ሥራ የእግዚአብሔርን ካል ወደ ሰው ዘንድ ለማድረስ ሰውንም በማይቋረጥ ኅብረት ወደ እግዚአብሔር ዘንድ ለማቅረብ ነውና አምላክና ሰው የሆነው ኢየሱስ ብቻ ሊቀ ካህናት ሊሆን ይችላል።

በብሉያት ዘመን ክርስቶስ እስኪመጣ ድረስ ምሳሌዎቹ የሆኑት ካህናት ነበሩ፤ ነገር ግን ክርስቶስ በመጣ ጊዜ ሥራቸው ተፈጸመ፣ ዛሬም ካህናት አያስፈልጉም። (ገላ. 3፡24) የክህነት ሥራ አሁን ለክርስቶስ ተሰጥቶአል፤ ለዚህም ሥራ በእግዚአብሔር የተሾመው እርሱ ነው። ሰው ደፍሮ አይግባበት! ለክርስቶስ እንጂ ለእርሱ የማይገባውን ሥራ ለመያዝ ያስበ ማናቸውም ሰው በድሉአል። (2ኛዜና. 26፡18)። በእውነት አስታርቆ ወደ እግዚአብሔር ሊያቀርብ የሚችል ካህን የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ብቻ ነው። የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች የሆኑ ቀላውስት ይህን ነገር ልብ ያድርጉ!

2ኛ ክፍል። ኢየሱስ፡ የሃይማኖታችን ሊቀ ካህናት።
(ም. 5-ም. 10)

ም. 5-ም. 7። የኢየሱስ ክህነት የተሻለ ነው።

ምዕራፍ አምስት

መሾሙ

በመልእክቱ መጀመሪያ ክፍል ላይ ዋና ሐሳቡ ኢየሱስ ፍጻሜ የሆነውን የእግዚአብሔርን ቃል ወደ ሰው ያደረሰ የእግዚአብሔር ሐዋርያ መሆኑ በሆንም ቅሉ፡ ስለ ሊቀ ክህንነቱ ደግሞ አልፈን አልፈን እንብበናል። (ም. 2: 17፤ 3: 1፤ 4: 14፤ 15) ደራሲው አሁን በሁለተኛው ክፍል ላይ ይህን የመልእክቱ ዓይነተኛ የሆነውን የሊቀ ክህንነቱን ትምህርት ያነሣል።

ም. 5 በሦስት ክፍል ይከፈላል። ከቁ. 1 እስከ ቁ. 4 ድረስ ደራሲው ሊቀ ካህናት የሚሆን ሰው ምን ዓይነት ሰው ሊሆን እንደሚገባ ሲገልጥ፤ ከቁ. 5 እስከ ቁ. 10 ድረስ ኢየሱስ ለዚህ ሥራ ፈጽሞ ተገቢ መሆኑን ያስረዳል። ቀጥሎ ደግሞ ከቁ. 11 እስከ ቁ. 14 ድረስ ሦስተኛውን የግስጦንቀቂያ ክፍል ጀምሮ «የመልክ ጺዴቅን ትምህርት ለግስተዋል ጆሮቻችሁ ፈዝዘዋል» ብሎ ዕብራውያንን ይወቅሳል።

ቁ. 1-4

1 ሊቀ ካህናት ሁሉ ስለ ኃጢአት መባንና መሥዋዕትን ሊያቀርብ ከሰው ተመርጦ ለእግዚአብሔር በሆነው ነገር² ሁሉ ስለ ሰው ይሾማልና፤ እርሱ ራሱም ደግሞ ድካምን ስለሚለብስ፤ ላልተማሩትና ለሚሰቱት ሊራራላቸው ይችላል።³ በዚህም ምክንያት ስለ ሕዝብ እንደሚያቀርብ እንዲሁ ስለ ራሱ ደግሞ መሥዋዕትን ስለ ኃጢአት ሊያቀርብ⁴ ይገባዋል። እንደ አርንም በእግዚአብሔር ከተጠራ በቀር ማንም ከብሩን ለራሱ የሚወስድ የለም።

በቁ. 1 ላይ «ይሾማልና» የተባለው ቃል ይህ ቁጥር የም. 4: 14-16 ተቀጣይ መሆኑን ያመለክታል። በዚያ ክፍል ላይ ደራሲው ስለ «ታላቅ ሊቀ ካህናት ስለ እግዚአብሔር ልጅ ስለ ኢየሱስ» ተናግሮ ነበር። ዕብራውያን መሢሕ ሲመጣ ነበይ፤ ካህን፤ ንጉሥም እንደሚሆን አውቀው ኢየሱስ ከሌላ ወገን አልነበረምና እርሱ ሊቀ ካህናት ለመሆን እንዴት እንደ በቃ ለግወቅ ተቸግረው ይሆናሉ። ስለዚህ አሁን ደራሲው መብቃቱንና በእግዚአብሔር መሾሙን ያስረዳል።

የትም ዘንድ ቢገኝ ሊቀ ካህናት የሚሆን ሰው የሚሾምበት ምክንያት የሰው እንደራሴ ሆኖ ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን የሰውን ጉዳይ ለመፈጸም ነው። ዓይነተኛ ሥራውም አስፈላጊውን መባና መሥዋዕት በማቅረብ እግዚአብሔርንና ሰውን ማስታረቅ ነው። ይህን ማድረግ እንዲችል፤ መጀመሪያ፤ ሰው እንዲሆን ያስፈልጋል። ሰው ሲሆን እንደሚሠራላቸው ሁሉ ሆኖ እርሱ ራሱ በኃጢአታን በፈተና በድካምም የተከበበ ነው፤ ስለዚህ በትክክለኛ ሚዛን፤ ያለ መጠን ሳያከብድባቸው ስያደልላቸውም ሊመራቸው ይችላል። ፈጽሞ ሰው ነውና ኃጢአትን ይሠራል፤ በዚህም ምክንያት መሥዋዕትን ስለ ሕዝብ ከማቅረቡ በፊት ስለ ራሱ ማቅረብ ይገባዋል። አርን ያደረገው ይህንኑ ነው (ዘሌዋ. 9: 7+8+15፤ 16: 6+11+15)። ሁለተኛ ደግሞ የሚሠራው በሰውና በእግዚአብሔር መካከል ነውና በአንድ በኩል ከሰው መካከል ተመርጦ ስለ ሰው ሲሾም

በሌላ በኩል ደግሞ በእግዚአብሔር የተጠራ እንዲሆን ያስፈልጋል። በእግዚአብሔር ሳይጠራ የክህነትን ክብር ለራሱ መውሰድ የሚገባው ማንም ሰው የለም። በዚህም ነገር ደግሞ እርን ምሳሌ ነው። (ዘጸ. 28:1)

ማሳሰቢያ:-

ሀ) «ላልተማሩትና ለሚሰቱት» (ኩ. 2) ላልተማሩት ማለት ላላወቁት ማለት ነው። ሰው የሚሠራው ሁለት ዓይነት ኃጢአት አለ:- 1ኛ፡ ሳያውቅ በስሕተት የሚሠራው፤ 2ኛ አውቆ ወድዶ በትዕቢት የሚሠራው። ለመጀመሪያው መሥዋዕት ይጠቅማል ይሰረይለትማል፤ ለሁለተኛው ግን መሥዋዕት የለም አይሰረይለትምም። (ዘሌ. 4:2፤13፤ ዘኁ. 15:22-31፤ ዘዳግም. 17፤12) «ሳያውቅ በስሕተት» ሲባልም ሠራው ያለ እውቀት እንዳደረገው ብቻ አይደለም። ሊያስብበት ሳይችል በድንገተኛ ፈተና ቢወድቅ ወይም በንዴት ተይዞ ሳለ ኃጢአትን ቢሠራ፤ ወይም ደግሞ ሊያሸንፈው የማይችል ብርቱ ፈተና ቢጥለው በተለይም በሠራው ሥራ በኋላ ቢጸጸት፤ ይህ ሁሉ «ያለ እውቀት የተሠራ ኃጢአት» ይባላል፤ ለእርሱም መሥዋዕት ያገለግላል። አንድ ሰው ግን ያ ሥራ ኃጢአት መሆኑን አውቆ አመዛዝኖ ወድዶ ቢያደርገው፤ አድርጎም ባይጸጸትበት፤ ይህ «በትዕቢት የተሠራ ኃጢአት» ይባላል፤ ለእርሱም መሥዋዕት አያገለግልም፤ (ዕብ. 10:26)። በኃጢአቱ ተጸጽቶ ወደ እግዚአብሔር ለመምለስ ለሚወደው ሰው ሁሉ ካህኑ ቆሞአል፤ መሥዋዕትን በማቅረብ ወደ ኅብረት ይመልሰዋል፤ ኃጢአትን በትዕቢት ለሚሠራ ሰው ግን ስርየት በፍሁም የለም።

ለ) «በእግዚአብሔር ከተጠራ በቀር ማንም ክብሩን ለራሱ የሚወስድ የለም» (ቁ. 4)። እውነት ነው፤ ይህ የተጻፈ ለብልዩ ዚዳን ካህናት ነው፤ ሆኖም ለዛሬ ቀላውስት ደግሞ ያገለግላል። ሰው መንፈሳዊ ሥራን የሚሠራ ከሆነ ከሰው ሹመት በላይ የእግዚአብሔርን ፕሪ እንዲቀበል የተገባ ነገር ነው። የእግዚአብሔርንም ፕሪ ያልተቀበለ ሰው በሰው መሾም አይገባውም።

ቁ. 5-10

⁵ እንዲሁ ክርስቶስ ደግሞ ሊቀ ካህናት ሊሆን ራሱን አላከበረም ነገር ግን:- እንተ ልጄ ነህ እኔ ዛሬ ወልጄሃለሁ ያለው እርሱ ነው፤ ⁶ እንደዚህም በሌላ ሥፍራ ደግሞ:- እንተ እንደ መልክ ጼዴቅ ሹመት ለዘላለም ካህን ነህ ⁷ ይላል። እርሱም በሥጋው ወራት ከሞት ሊያድነው ወደሚችል ከብርቱ ጩኸትና ከእንባ ጋር ጸሎትንና ምልጃን ⁸ አቀረበ፤ እግዚአብሔርንም ስለ መፍራቱ ተሰማለት፤ ምንም ^{9:10} ልጄ ቢሆን፤ ከተቀበለው መከራ መታዘዝን ተማረ፤ ከተፈጸመም በኋላ በእግዚአብሔር እንደ መልክ ጼዴቅ ሹመት ሊቀ ካህናት ተብሎ ስለ ተጠራ፤ ለሚታዘዙለት ሁሉ የዘላለም መዳን ምክንያት ሆነላቸው።

አሁንም በእነዚህ ቁጥሮች ላይ ኢየሱስ ለክህነት ተፈላጊ የሆኑትን እነዚህን ሁለት ነገሮች እንደ ፈጸመ፤ ስለዚህም ተገቢ ሊቀ ካህናት እንደ ሆነ እናገኛለን። ደራሲው አስቀድሞ ሁለተኛውን ነገር አንሥቶ ኢየሱስ በእግዚአብሔር እንደተጠራና እንደተሾመ ይነገረናል፤ (ቁ. 5፤6)። ቀጥሎም ኢየሱስ ፈጽሞ ሰው እንደሆነና ሰው በመሆኑ ምክንያት የሰውን ፈተናና ድካም መከራውንም ሁሉ እንዳወቀ፤ ስለዚህም መጀመሪያውን ነገር እንደ ፈጸመ ያስረዳል። (ቁ. 7-10)።

በእግዚአብሔር ሳይጠሩ ሊቀ ካህናት ሊሆኑ ራሳቸውን ያከበሩ ሰዎች ናረው ይሆናሉ፤ ይሁን እንጂ የክርስቶስ ሊቀ ካህንነት ከዚያ በበለጠ መሠረት ላይ ተመሥርቶአል። እርሱ ራሱን ላያከብር በእግዚአብሔር የተጠራ ነው። «አንተ ልጄ ነህ፤ እኔ ዛሬ ወልጄሃለሁ» ያለው (መዝ. 2፡7) ደግሞ «አንተ እንደ መልክ ጼዴቅ ሥርዓት ለዘላለም ካህን ነህ » ብሎታል። (መዝ. 109፡4)። ያ ልጅነቱን ያመለከተ ካህንነቱንም ደግሞ አመለከተ ማለት ነው። እግዚአብሔርም ሲናገር በመጀመሪያው ቃል «ልጄ» በሁለተኛውም «ለዘላለም» በማለቱ በሁለቱ ቃሎች አምላካነቱን አመልክቶአል። ስለዚህ በእግዚአብሔር ወገን (በእግዚአብሔር በኩል) ኢየሱስ ሊቀ ካህን ለመሆን በቃ።

በሰው ወገን (በሰው በኩል) ደግሞ በቂ ሆኖ ተገኘ። በቁ. 1-3 ላይ እንደ ተባለው ሁሉ ስለ ሰው የሚሾም ሊቀ ካህናት ሁሉ ከሰዎች መካከል የተመረጠ እንዲሆንና እርሱ ራሱ ሰው በመሆኑ ምክንያት የሰውን ፈተናና ድካም ሁሉ እንዲያውቅ ተገቢ ነገር ነው። እንግዲያውስ ክርስቶስን እንመልከት። ሥጋ ለብሶ በጌቴስማኒ አታክልት ገብቶ ከብርቱ ጨጉትና ከእንባ ጋር ጸሎትንና ምልጃን ሲያቀርብ፤ በመፍራት ለእግዚአብሔር ሲገዛ በተቀበለውም መከራ መታዘዝ የሚፈቅድበትን ዋጋ (የመታዘዝን ኪሣራ) ሲግር፤ ሰው አይደለም? ወይስ የሰውን ፈተናና ድካም አላወቀም? ሊከለክለው ያልቻለው ብርቱ ጨጉቱ የጣዕናን ብርታት፤ ያፈሰሰው እንባ ታላቅ እጦቱን፤ ምልጃው ለተጠለቀቀ መዓት ረድኤት መፈለጉን ይገልጥ የለም? እረ ሰው ነው፤ የሰውንም ነገር ሁሉ ፈጽሞ አውቶአል! ስለዚህ በሰው በኩል ደግሞ ሊቀ ካህናት ለመሆን በቃ። መከራን ተቀበለ። መከራንም በመቀበል የሰው ሊቀ ካህናት ለመሆን ፈጽሞ ተገቢ ሆኖ ተገኝቶአልና (ም. 2፡10) «አንተ እንደ መልክ ጼዴቅ ሥርዓት ሊቀ ካህናት ነህ» ብሎ እግዚአብሔር ከጥንት የተናገረለት ቃል ሊፈጸመ ይችላል። ስለዚህ ለሚታዘዙለት ሁሉ የዘላለም መዳን ምክንያት ሆነላቸው። (ም. 7፡24፤25)

ግስገንዘቢያ፡-

ሀ) ሰው ሆይ፤ ሊቀ ካህናት እንዳለህ፤ ያም ሊቀ ካህናት ልዩ በሆነ በእግዚአብሔር ቃል እንደ ተሾመልህ ታውቃለህን? ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ኃጢአት እግዚአብሔር የጠየቀውን ያን አንዱን ፍጹም የሆነውን መሥዋዕት ስላቀረበ፤ ይህንም ያደርግ ዘንድ እግዚአብሔር ራሱ ስለ ሾመው አንተን ወደ እግዚአብሔር ሊያቀርብ የሚችል የሚያቀርብም እርሱ ነው። «አይ! እርሱ ድካማችንን አያውቅም» ብለህ አትፍራው፤ ነገር ግን ወደ እርሱ ና፤ በሰሙም ጥራ፤ በእርሱም በኩል ወደ እግዚአብሔር ያለ ፍርሃት ቅረብ።

ለ) «ከሞት ሊያድነው ወደሚችል» (ቁ. 7)። ብዙዎች ሰዎች፤ ሰማዕታትም ወንበዴዎችም፤ ከእርሱ በባለ አምላካዊ ፊት ሲቆሙ ሳይፈሩና ሳይጨነቁ ሲሞቱ ክርስቶስ ሞትን ይህን ያህል ለምን ፈራ? ቢሉ፤ እርሱ ሰው ብቻ አለመሆኑን መገንዘብ ያስፈልገናል። ኢየሱስ የሕይወት ራስ ነበረ (ሐዋ. 3፡15)፤ የሕይወት ራስ የሆነውም ሲሞት መስቀቁ ይህን ያህል ነበረ ተብሎ የማይገመት ነው። ቢሆንም ያዘነው፤ የተከዘውም ነፍሱም እስከ ሞት ድረስ እጅግ ያዘነችው በፍርሃትም ሲጣጣር አጽንቶ የጸለየውና ወዘም በምድር ላይ እንደሚወርድ እንደ ደም ነጠብጣብ የሆነው ሞትን ስለ ፈራ ሳይሆን የዓለምን ኃጢአት መሸከሙንና ኃጢአት መደረጉን ከአባቱም ተለይቶ በእርሱ መቀሠቱን ስለ ፈራ ነው። (ማቴ. 26፡37፤38፤ ሉቃ. 22፡44፤ 2ቆሮ. 5፡21፤ ማቴ. 27፡46፤ ኢሳ. 53፡4፤5)። የፈራው የሥጋን ሥቃይ ሳይሆን ከዚያ እጅግ በጣም የሚበረታውን የልብን ሥቃይ ነው፤ የሞተውም ከዚህ ከልብ ሥቃይ ነው። (ዮሐ. 19፡34) ንዱሕና ቅዱስ የሆነው፤ አስጸያፊ

ኃጢአት ሲሆን ምን ያህል ያስቅቀው ይሆን? ኃጢአት መደረጉንም ብቻ ሳይሆን የፈራው ከዘላለም ጀምሮ ከአባቱ ጋር የነበረው ኅብረት መበጠሱን ነው። የፈራው ሞትን ሳይሆን ይህንኑ ነው። «ነፍሴ ታውከለችና ከዚህ ሰዓት አድነኝ» ብሎ የጸለየው ይህንኑ ሲፈራ ነው (ዮሐ. 12:27)። «ቅዱሱ» ኃጢአት ሲሆን፣ አፍቃሪ አባቱ ተወዳጅ ልጁን ብቻውን ትቶ ሲቀሥፍ፣ ይህ ነው ያስደነገጠው። እኛ በኃጢአት የተወለድን ስንሆን (መዝ. 50:5፤ ኤፌ. 2:3) የኃጢአትን አስጸያፊነት ልናውቅ አንችልም፣ የእግዚአብሔር ቅዱሱ ግን በሙሉ እውቅታል። ይፈራት የነበርና «አባት ሆይ፣ ቢቻልስ ይህች ጽዋ ከእኔ ትለፍ» ያላት ጽዋ ይህችው ናት። (ማቴ. 26:49፤ ሉቃ. 22:42)። በዝግብርታቱ ይህን ሞት ሊያልፍ እንደማይቻለው ተሰምቶት ከሞት ሊያድነው ወደሚችል ጸሎትን አቀረበ። እግዚአብሔርም ጸሎትን ሰምቶ የሚያበረታውን መልአክ ሳከለት (ሉቃ. 22:43)፣ በሥቃይ ጊዜውም ሁሉ የጸጥታን መንፈስ ሰጠው።

ሐ) «ምልጃ» (ቁ. 7)። ምልጃ ግለት አንድ ሰው ታላቅ ጉዳት በፊቱ ሲነሣ እግዚአብሔር ይጠብቀውና ያገዘው ዘንድ የሚለምነው ልመና ነው (መዝ. 56:1-4)። ቃል መናገሩን ብቻ ሳያመለክት የሰውን ናፍቆትና ጣዕር ያመለክታል። (ፈልጽ. 3:13)

መ) «ተሰማለት» (ቁ. 7)። ኢየሱስ ልመናውን ያቀረበው ወደዚያ ሥቃይ እንዳይገባ እንዳይሞትም ነው? አይደለም! ስለዚያ ሥቃይ ብዙ ጊዜ ተናገሮ ነበር፣ የመጣበቱም ምክንያት ለመሞት ነበረ (ዮሐ. 12:27)፣ ትንቢትም ሁሉ ይፈጸም ዘንድ እንደሚገባ አረጋግጦ ነበር። የለመነው በዚያ ሥቃይ ውስጥ ሳለ እንዲጠበቅና ከዚያ ሥቃይ እንዲወጣ ነው። ይህስ ባይሆን ኖሮ እንደምን «ተሰማለት» ተባለ? ጸሎቱ እንዳይሞት ከሆነ ኖሮ አልተሰማለትም፣ ሞቶአልና። ነገር ግን በዚያ ሥቃይና በዚያ ችግር ውስጥ ሳለ እንዲጠበቅና አሸናፊ ሆኖ እንዲወጣ ከጸለየ፣ ጸሎቱ ተሰማለት። ተሰማለትና ገና ሲጸልይ ሳለ የሚያበረታው መልአክ መጣለት፣ በገዢው ፊት ሲቀም ሲላመስ እጅግ እስኪደነት ድረስ ዝም አለ፣ የገዢው ጭፍራ ሁሉ ሲከማችበትና ሲዘበትበት ታገሠ፤ ወደ ጎልጎታ ሲያስቸኩሉት ለራሱ ሳይሆን ለሌሎች ግሰብ ቻለ፣ በመስቀልም ላይ ሲሆን ወንበደው እስኪያምንበት ድረስ በማይናወጥ ሰላም ተጠበቀ፣ በኋላም ከሞት ተነሣ። (ሉቃ. 22:43፤ ማቴ. 27:14፤ ማቴ. 27:27-30፤ ሉቃ. 23:28፤ ሉቃ. 23:40-43፤ ዕብ. 13:20)። ጸሎቱ ተሰማለት።

አንባቢ ሆይ፣ በፊትህ እንደሚያጥለቀልቅህ ጎርፍ የሚመስል በጣም የምትፈራው ነገር አለን? በእውነት እግዚአብሔርን ትፈራ እንደሆነ ጸሎትህና ምልጃህ ይሰማልሃል። ወደዚያ ጉዳት እንዳትገባ እግዚአብሔር ይጠብቅሃልን? አይ! እንዳትገባ ምናልባት አይጠብቅህም! ነገር ግን በውስጡ ሳለህ ይጠብቅሃል፣ አሸናፊም አድርጎ ያወጣሃል። በመከራ እንድትፈጸም ታውቃለህን? ኢየሱስ በመከራ ተፈጸመ። ከዚያ መከራ አይጠብቅህም ይሆናል፣ በዚያ መከራ ግን ታላቅ ነገር ያደርጋል፣ ውጤቱም ገሩም ይሆናል። ጌቱሰማኒ ወደሚመስል ቦታ ብዙዎች ሰዎች ይገባሉ፣ በዚያም ቦታ በሌላ ዘንድ ከቶ ሊማሩ የማይችሉትን ነገሮች ይማራሉ። እዚሁ ትፈጸም ይሆናልና አይዞህ!

ሠ) «መታዘዝን ተማረ» (ቁ. 8) «ኢየሱስ መታዘዝን ባያውቅ ነው?» ቢሉ፣ አይደለም! ነገር ግን ሥጋ ከመልበሱ በፊት ለማንም መታዘዝ አላሰረለገውም። አሁን ግን ሥጋ ሲለብስ መታዘዝን ተምርክል። ከዚህ በፊት በነገር ሁሉ ፍጹም ነበርና መታዘዝን ገዝቶአል፤

መታዘዙ ግን አልተፈተነም ነበር፤ የመታዘዝንም ችግርና ኪሣራ አላወቀም። አሁን ግን በተቀበለው መከራ፤ በመፈተኑ፤ በመራቡ፤ በመሰደቡ፤ በጌቱሴማኒ በመጣጣሩ፤ በመገረፋና በመሰቀሉ ተፈቶናለል፤ መታዘዙም ፍጹም ሆኖ ተገኝቶአል። አዳም በወደቀበት በዚያም ነገር ኢየሱስ ፍጹም ሆኖ ተገኝቶአል ማለት ነው። «በመከራ መማር» ወይም «ከመከራ መማር» የተባለው ቃል እንደ «በመመረር መማር» ሆኖ በገሪክ ቋንቋ እንደ ገጥሞ ነበረና ለግሪኮች ሁሉ የታወቀ ቃል ነበረ። ኢየሱስም መታዘዝን ስለ ተማረ ለሚታዘዙለት ሁሉ መድኃኒት ለመሆን በቃ። (ቁ. 8:10)።

ረ) «ከተፈጸመ በኋላ» (ቁ. 9)። ኢየሱስ ከዚህ በፊት ፍጹም አለመሆኑ ነውን? በራሱ (በሰውነቱ) ፍጹም አለመሆኑ ከቶ አይደለም፤ ነገር ግን በም. 2:10 ላይ እንዳገኘነው ነገር ነው። ከተቀበለው መከራ መታዘዙ ባይፈተን ኖሮ ኢየሱስ የዓለም መድኃኒት ለመሆን ባልበቃም። ሁለተኛ ደግሞ፤ የመታዘዝን ኪሣራ ባልተማረ ኖሮ የሰውን ፈተናና ድካም ባላወቀም ነበርና የሚምር ሊቀ ካህናት ለመሆን ባልበቃም። አሁን ግን ከተቀበለው መከራ መታዘዝን ስለ ተማረ ተፈጸመ። ስለዚህ አስቀድሞ የዓለም መድኃኒት፤ ከዚያም በኋላ ሊቀ ካህናታችን ለመሆን ፈጽሞ ቻይና ተገቢ ሆነ። ወደ ታሰበለት ፍጻሜ ደርሶአል ማለት ነው።

እግዚአብሔር ከጥንት ጀምሮ «አንተ እንደ መልክ ጼዴቅ ሥርዓት ለዘላለም ካህን ነህ» ብሎ ሾሞት ነበርና ኢየሱስ አሁን ወደ ዓለም ሲመጣ ለዚህ ሹመት የተፈጸመ፤ ማለት እንደ እግዚአብሔር ሐሳብ ሁሉ የተገባ እንዲሆን ያስፈልግ ነበር። መብቃቱ እንዲታወቅ በመከራ ተፈተነ። (ም. 2:10፤ 5:8፤9)። ፍጹም ሆኖ ተገኝቶ ወደ ሹመቱ ገባ ራሱንም ስለ እኛ ብሎ መሥዋዕትን አድርጎ ለእግዚአብሔር አቀረበ (ም. 7:27፤ 9:12፤26፤28፤ 10:10)። ከሙታን ተነሥቶ ያን በንልጎታ የፈሰሰውን ደም መሠረት አድርጎ ስለ እኛ በማግለድና እኛን ወደ እግዚአብሔር በማቅረብ አገልግሎቱን ይቀጥላል፤ (1ዮሐ. 1:7፤ 2:1፤2፤ ሮሜ 8:34፤ ዕብ. 7:25፤ 9:24)።

ለ) «የዘላለም መዳን ምክንያት ሆነ» (ቁ. 10)። በም. 2:10 ላይ «የመዳን ራስ» ሲባል እዚህ ላይ «የመዳን ምክንያት» ተብሎአል። እዚያ ላይ ወደ ዘላለም መዳን የሚያደርስ መሪ አለቃ ሲሆን እዚህ ላይ የዘላለም መዳን ምንጭ ነው። ሁለቱም ሐላቦች በትክክል ናቸው። ኢየሱስ የዘላለም መዳን ምክንያት የሆነው 1ኛ፤ ሊቀ ካህናታችን ሆኖ በዚህ ዓለም ላይ ሳለ ባቀረበው መሥዋዕት ይህን የዘላለም መዳን በማስገኘቱ ነው፤ 2ኛ፤ ዛሬ ደግሞ ሊቀ ካህናታችን ሆኖ በመንግሥተ ሰማያት ሳለ በማይቋረጥ ጎብረት ወደ እግዚአብሔር ዘንድ በማቅረቡ ነው።

ቁ. 11-14

¹¹ ስለ እርሱም የምንናገረው ብዙ ነገር አለን፤ ጆሮቻችሁም ስለ ፈዘዙ በቃል ልንተረጉመው ጭንቅ ነው። ¹² ከጊዜው የተነሣ አስተማሪዎች ልትሆኑ ሲገባችሁ፤ አንድ ሰው ስለ እግዚአብሔር ቃላት መጀመሪያ ያለውን የሕግነትን ትምህርት እንዲያስተምራችሁ እንደገና ያስፈልጋችኋልና፤ የሚያስፈልጋችሁም ወተት ነው እንጂ ጠንካራ። ¹³ ምግብ አይደለም። ወተት የሚጋት ሁሉ ሕፃን ስለ ሆነ ¹⁴ የጽድቅን ቃል አያውቅምና፤ ጠንካራ ምግብ ግን መልካሙንና ክፉውን ለመለየት በሥራቸው የለመደ ልቦና ላላቸው ለፍጹማን ሰዎች ነው።

አሁን ደግሞ ከዚህ አንሥቶ እስከ ም. 6 መጨረሻ ድረስ የማስጠንቀቂያን ክፍል እናገኛለን። ታላቅ ጥቅም የሚገኝበት ይህ ገሩም የሆነ የሊቀ ከሆነነቱ ትምህርት ተሰጠን፤ አስተውለንዋልን?

ደራሲው ይህን «ኢየሱስ እንደ መልክ ጸደቅ ሥርዓት ሊቀ ካህናት ነው» የሚለውን ትምህርት ሊያስተምራቸው ይፈልጋል፤ ነገር ግን ወደ እውቀትና ወደ ግስተዋል ፍጻሜ በመሄድ ፋንታ እነዚያ የሚጽፍላቸው ዕብራውያን ከመስማት ፈዝዘዋልና ያስረዳቸው ዘንድ ጭንቅ ነው። ክርስቲያኖች ከሆኑ ብዙ ጊዜያቸው ነበረና አሁን ሌሎችን የሚያስተምሩ መሆን ይገባቸው ነበር፤ ነገር ግን ሌሎችን ግስተማር ይቅርና ራሳቸው የእግዚአብሔርን ቃል ፈደላት (ሀ፤ ሁ) እንደ ገና እንዲግሩ አስፈላጊ ሆኖአል። ይህም ሲሆን አስፈላጊያቸው ወተትን የሚመስል ለስላሳ ትምህርት ነበረ እንጂ ጠንካራን መብል የሚመስለው ይህ የኢየሱስ ሊቀ ካህንነት ትምህርት አልነበረም፤ ምክንያቱም መብሉ ወተት ብቻ የሆነ ሰው ሕፃን ነውና የጽድቅን ቃል (ወንጌልን) እስከ ፍጻሜው ድረስ ሊያውቅ አይችልም። እንዲህ ያለ ትምህርት ግን ከጊዜው ብዛት የተነሣ ብቻ ሳይሆን (ቁ. 12) በብርቱ ሥራ፣ ግለት አጥብቆ በመመራመር፣ የሚገባውን ሁሉ ለመቀበል ልቦናቸውን በግስለመድ በክርስቶስ ነገር ኅልምሰው በስለው ምሉአን ለሆኑ ሰዎች ነው።

ግስጥንዘድ:-

ሀ) «በቃል ልንተረጉመው ጭንቅ ነው።» (ቁ. 11)። ይህን ትምህርት ያስተውሉ ዘንድ ይህን ያህል አስፈላጊ ነው? መቼም የዚህ መልእክት ዓይነትኛ ሐሳብ ነውና «አዎን፤ ለእነርሱም ሆነ ለእኛም አስፈላጊ ነው» እንላለን? ልብ እናድርግ፤ ወልደ እግዚአብሔር ሥጋ ለብሶ ወደ ዓለም የመጣው ኃጢአትን በማስወገድ ኅብረትን ለማምለስ ነው እንጂ ኃጢአትን ለማስወገድ ብቻ አይደለም። ግለት፣ ዓላማው (መታደል ገቡ) ኅብረት ነበረ እንጂ ስርየት አልነበረም። ኃጢአት እንደ ተሰረየለት ማወቅ ለሰው ትልቅ ነገር ነው፤ ሆኖም ወደ ፍጻሜ ሄዶ ኅብረትን ካላገኘ ሕይወቱ እጅግ የንደለ ነገር ይሆናል። ከኃጢአት ስርየት ይልቅ እጅግ የበለጠ ነገር በክርስቶስ አለልን፤ የክርስቶስንም ባለ ጠገነት እስከናውቅ ድረስ ወደ ፊት መሄድ ያስፈልገናል። (ኤፌ. 1:18፤ 2:7፤ 3:8)። ስለዚህ ይህን ትምህርት ያላገኘ ሰው የክርስቶስን ባለ ጠገነት አያውቅም እንደሚገባውም አያመለክትምና ይህን ትምህርት እንዲያገኝ እንዲያስተውለውም ያስፈልጋል።

አስተማሪ ሆይ፤ «ያስፈልጋል፤ ነገር ግን በጣም አስቸጋሪ ነውና ልተወው» ትላለህን? እስኪ፣ ቅዱስ ጳውሎስ የተናገረውን እንስማ፡- «ከሚጠቅማችሁ ነገር አንዳች ስንኳ አላስቀረሁባችሁም» አለ (ሐዋ. 20:20)። እኛላ? «አይ! የእነርሱስ ጀርቻቸው ፈዝዘዋልና በቃል ልንተረጉመው ጭንቅ ነው» እንላለን? ቢሆንም ደራሲው ታገው አስተማሪም። እኛ ለራሳችን የተቀበልነውን ነገር ለሌሎች ማሳለፍ የወደቀብን ኃላፊነትና አደራ ነው።

ለ) «ከጊዜው የተነሣ አስተማሪዎች ልትሆኑ ሲገባችሁ አንድ ሰው ስለ እግዚአብሔር ቃላት መጀመሪያ ያለውን የሕፃንነትን ትምህርት እንዲያስተምራችሁ እንደ ገና ያስፈልጋችኋል።» (ቁ. 12)። ለዘላለሙ «ሀ፡ሁ» እንደሚቆጥሩ ልጆች ሆነው ከእግዚአብሔር ነገር ከሁሉ ዝቅተኛ በሆነው ብቻ ሕይወታቸውን የሚያሳልፉ ክርስቲያኖች አሉ። አያድጉም አይጎለሙም። በመጀመሪያ ላይ የሰሙት የክርስቶስ ነገር ይበቃቸዋል፤ ከፍ ወዳለውም ለመድረስ አያስቡም። ምሉአን መሆን ሲገባቸው ገና ሕፃናት ናቸው። ራሳቸው ሁሉ ጊዜ ይማራሉ እንጂ ሌሎችን ለግስተማር ከቶ በቁም (1ቀሮ. 3:1+2፤ 14:20፤ ኤፌ. 4:13-15፤ ፊልጵ. 3:15፤ ቆላ. 1:28)። እነኚህ ዕብራውያን ግደግ ይቅርና ቁልቁል ሄደዋል። ዱር ይሰሙ ነበር፤ አሁን ግን ጀርቻቸው ፈዝዘዋል። ምክንያቱስ? ሥራ አልሠሩም! (ቁ. 14) የሚያሳድግ፤ ጊዜ ብቻ ሳይሆን ሥራ ነው። እነዚህ ዕብራውያን

አልሠሩም ነበር፤ እንደዚሁም ደግሞ ብዙዎች ክርስቲያኖች አይሠሩም። የእግዚአብሔርን ቃል ተመራምረው ከበለጠ ወደ በለጠ እውቀትና ማስተዋል መድረስ ሳይስቡ እንዲያው የግሪያድጉ ይመስላቸዋል። ስሕተት ነው። በመንፈሳዊ ነገር የምናድገው ሥራ በመሥራት፣ ማለት መጽሐፍ ቅዱስንና ዶክትሪኑን አጥብቆ በማጥናትና በማሰላሰል ነው እንጂ በእግዚአብሔር ቃላት ባለው በህፃንነት ትምህርት ጠግቦ በመቀመጥ አይደለም። ሃይማኖት ማለት እውቀትና ማስተዋል ብቻ አይደለም፤ ሆኖም እውቀትና ማስተዋል ሲያድጉ እምነት እንደግሪያድግ የታወቀ ነገር ነው። ጠንካራ ምግብን በማንክ በመንፈሳዊ ነገር ምሉአንና ፍጹማን ለመሆን እንጣር እንጂ ገና ሕፃናት ሆነን እንዳንቀር እንጠንቀቅ።

ምዕራፍ ስድስት

ሳንጠራጠር ወደ ፍጻሜ እንሂድ

ይህን ምዕራፍ ገና ከመጀመሪያን በፊት ሐሳቡ የም. 5፣ ሐሳብ መሆኑን እንገነዘብ ዘንድ የሚገባን ነገር ነው። በም. 5፡14ና በም. 6፡1 መካከል ምዕራፍን ከምዕራፍ የሚለያየው አርእስት የገባው በደራሲው ሳይሆን ከእርሱ ዘመን ወዲህ በተነሡ መምህራን ነው። ደራሲው ደብዳቤ (መልእክት) ይጽፍ ነበር፤ ደብዳቤውንም በምዕራፍና በቀጥር አልከፋፈለም። ስለዚህ «ምዕራፍ 6» የሚለው አርእስት ወደ አዲስ ሐሳብ እንደ ደረሰን አስመስሎ አያሳስብን። ደራሲው በቁ. 1 ላይ «ስለዚህ» ብሎአልና ያን የቀደመውን ሐሳብ መቀጠሉን እንገልጻለን። ግለት፣ በመንፈሳዊ እውቀትና ግስተዋል ገና «ሕፃናት» ስለ ሆኑ እና በመንፈሳዊ እውቀትና ግስተዋልም «ፍጹማን» ስለ ሆኑ ሰዎች ገና መናገሩ ነው። ምዕራፉም የሦስተኛው ማስጠንቀቂያ ክፍል ሁለተኛ ግማሽ ነው።

ቁ. 1-3

1፡2 ስለዚህ የክርስቶስን ነገር መጀመሪያ የሚናገረውን ቃል ትተን ወደ ፍጻሜ እንሂድ፤ መሠረትን ደግመን እንመሥርት፤ እርሱም ከሞተ ሥራ ንስሐና በእግዚአብሔር እምነት፤ ስለ ጥምቀቶችና እጆችንም ስለ መጫን ስለ መታገም³ ትንሣኤ ስለ ዘላለም ፍርድም ትምህርት ነው። እግዚአብሔርም ቢፈቅድ ይህን እናደርጋለን።

ደራሲው ስለ «መጀመሪያ ነገር» ሲጽፍ በም. 5፡12 ላይ ስለ «እግዚአብሔር ቃላት»፣ ቀጥሎም በም. 5፡13 ላይ ስለ «ጽድቅ ቃል»፣ ቀጥሎ ደግሞ በም. 6፡1 ላይ ስለ «ክርስቶስ ነገር» ይናገራል። እነዚህም ሦስቱ ነገሮች አንድ ናቸው። እግዚአብሔር ስለ ጽድቅ የተናገረው ቃል ነው ወይም፣ የክርስቶስ ነገር ነው። ሕፃናት የዚያን ነገር መጀመሪያ ብቻ አውቀዋል፤ ለእነርሱም ተስማሚ ነገር ነበረ፤ ነገር ግን እስከ ዘላለም ሕፃን ሆኖ መቅረት መልካም ነገር አይደለምና (1ቆሮ. 14፡20፤ 13፡11) ደራሲው አሁን ሕፃንነትን ትተው ወደ ሽምግልና (ወደ ፍጻሜ) ይሄዱ ዘንድ የሚጽፋላቸውን ዕብራውያንን ይመክራቸዋል። «ፍጻሜ ነገር የተባለውስ ምን ነገር ነው?» ቢሉ፣ ያ በም. 5 ላይ የተጠቀሰው የክርስቶስ ሊቀ ካህንነት ትምህርት ነው። ለክርስቶስ ነገር መሠረት አለው፣ ይኸንንም መሠረት ዕብራውያን ይዘውታል፤ ነገር ግን መሠረት የአንድ ነገር መጀመሪያ ብቻ ነው፤ ከመሠረቱም በላይ ሌላ ብዙ ነገር እንደሚጨመር ታስቦአል፤ ዕብራውያንም የክርስቶስን ነገር መጀመሪያ ትተው ወደ ፍጻሜ መሄድ ይገባቸዋል።

«የክርስቶስ ነገር መጀመሪያ፣ ወይንም መሠረት የሆነው ትምህርት ምን ትምህርት ነው?» ቢሉ፣ ደራሲው 2፡2 እያደረገ የሚጠቅሳቸው ስለ 6 ነገሮች የሚናገር ትምህርት ነው፡-

1ኛ፤ «ከሞተ ሥራ ንስሐና በእግዚአብሔር እምነት»። ንስሐ መግባት በእውነት የነገሩ ሁሉ መጀመሪያና መሠረት ነው። ሰው ንስሐ ካልገባ ወደ እግዚአብሔር ከቶ አይቀርብም። (ሉቃ. 15፡17-19)። ሆኖም ንስሐ ብቻ አይበቃም። ንስሐ ወደ እምነት እንዲያደርስ ያስፈልጋልና ሁለተኛው ነገር ያው በእግዚአብሔር ግመን ነው፤ ይህም የቀድሞ ሐዋርያት ያስተማሩት መጀመሪያ ትምህርት ነው። (ሐዋ. 2፡38፤ 1፡21)።

2ኛ፤ «ጥምቀቶችና እጆችን ስለ መጫን»። በአንዱ ክርስቲያን ሕይወት ውስጥ እነኚህ ሦስተኛና አራተኛ ነገሮች ናቸው። ንስሐ ገብቶ በእግዚአብሔር ያመነ ሰው ይጠመቃል፤ በሐዋርያትም

ዘመን እንደ ተነገረው ሁሉ ከተጠመቀ በኋላ ደግሞ እጆች ይጫኑበት ነበር። (ሐዋ. 8:14-17፤ 19:5:6)።

3ኛ፤ «የሙታን ትንሣኤና የዘላለም ፍርድ።» እነኚህ በዚህ ዓለም ላይ የአንድ ክርስቲያን የሕይወቱ መጨረሻ ነገሮች ናቸው። በመሠረታዊ ትምህርትም ውስጥ መጨረሻዎቹ ናቸው።

እነኚህ ሁሉ የክርስቶስ ነገር መጀመሪያዎች ናቸው። ይሁን እንጂ፤ ጅምር ሲኖር ፍጻሜ የገድ ይኖራልና ደራሲው ዕብራውያን እነዚህን መጀመሪያዎች ትተው ወደ ፍጻሜ እንዲሄዱ ይፈልጋል። ፈቃዱ ይኸው ነውና እነዚህን መሠረታዊ የሆኑትን ነገሮች እንደ ገና ለማስተማር (ለመመሥረት) ሳያስብ እነርሱንም ገቆ ላይሆን ልጅ ሆኑትን ትቶ ከፍ ወደ አለው እንደሚጓዝ ያሉ እንደዚሁም እነዚህን ትቶ ወደ ፍጻሜ ትምህርት ለመሄድ ይፈልጋል፤ የእግዚአብሔር ፈቃድ የሆነ እንደሆነ ይኸን ለማድረግ ቆርጦአል፤ ዕብራውያንም አብረውት እንዲሄዱ ይመኛል።

ማስገንዘቢያ:-

ሀ) «ወደ ፍጻሜ እንሂድ።» (ቁ. 1)። እኛ ገና የጀመርን ስንሆን ወዲያውኑ ወደ ፍጻሜ የደረስን አይምሰለን። በክርስቶስ አምነን የኃጢአታችንን ይቅርታ ማግኘት በእውነት እጅግ በጣም ታላቅ ነገር ነው፤ ሆኖም የመዳን መጀመሪያ ነገር ብቻ ነው። ጽኑ መሠረት ነው፤ ይሁን እንጂ በማናቸውም መሠረት ላይ ሌላ ነገር እንደሚጨመር የታሰበ እንደመሆኑ መጠን በዚህም መሠረት ላይ ብዙ ነገር አለ። ስለዚህ በመጀመሪያ ነገሮች ብቻ ሳንጠግብ እነርሱን ትተን ወደ ፍጻሜ ነገር፤ ይኸውም በሊቀ ካህናታችን በኢየሱስ በኩል ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረትን ወደ ማግኘትና የእግዚአብሔርን ሕይወት ወደ መካፈል እንሂድ።

ለ) «የሞተ ሥራ» (ቁ. 1)። «ይህስ ምን ኖርአል?» ቢሉ፤ ከም. 9፡14 ጋር ማግኘጠር ነው። ወይም ወደ ሞት የሚያደርስ፤ ወይም ወደ ሕይወት ለማድረስ የማይችል ሥራ ይሆናል ማለት፤ ኃጢአት ይሆን ይሆናል። (ሮሜ 6፡23፤ ኤፌ. 2፡1)። እንደዚህም ሲሆን «ከሞተ ሥራ ንስሐ» ማለት የጠፋው ልጅ ኃጢአቱን ትቶ ወደ አባቱ በመምጣት ንስሐ እንደ ገባ ይሆናል። (ሉቃ. 15፡20)። ወይም ደግሞ የሞተ ሥራ በማይጠቅሙ የአሪት ሥርዓቶች መታመን ይሆን ይሆናል። (ሮሜ 3፡20፤ ገላ. 2፡16)።

ሐ) «ጥምቀቶች» (ቁ. 2)። ይህ ቃል በብዙነት ስለ ተጻፈ አንዳንዶች መምህራን «ደራሲው የሚናገረው ስለ አይሁድ ጥምቀቶች፤ ስለ እጅ መታጠብና ስለ ዕቃ ማንጻት ነው እንጂ ስለ ክርስቲያን ጥምቀት አይናገርም» ይላሉ። ዳሩ ግን በብዙነት የተናገረው የዮሐንስንና የአይሁድን ጥምቀቶች የሚመሳሰሉ አያሌ ጥምቀቶች ስለ ተገኙ ነው። (ማር. 7፡4፤ ሐዋ. 18፡25፤ 19፡3፤ ዕብ. 9፡13)። የሆነ ሆኖ በሐዋርያት ዘመን የተገኙት ምእመናን ሁሉ የክርስቲያን ጥምቀት ምን እንደሆነና ከሌሎቹ ጥምቀቶች በምን እንደ ተለየ ምሥጢሩን ደህና አድርገው እንደ ተማሩ እናውቃለን። ዲድስቅልያ የተባለው መጽሐፍ የሚጠመቁ ሰዎች ሁሉ የክርስቶስን ነገርና የጥምቀትን ምሥጢር አስቀድመው ይማሩ ዘንድ በም. 7 ላይ ያዝዛል። ስለዚህ ደራሲው እዚህ ላይ ስለ ክርስቲያን ጥምቀት ይናገራል እንላለን።

4 እንደ ጊዜ ብርሃን የበራላቸውን ሰማያዊውንም ስጦታ የቀመሱትን ከመንፈስ ቅዱስም ተካፋዮች ሆነው የነበሩትን 5 መልካሙንም የእግዚአብሔርን ቃልና ሊመጣ ያለውን የዓለም ኃይል የቀመሱትን በኋላም የካዱትን 6 እንደ ገና ለንስሐ እነርሱን ግደስ የማይቻል ነው፤ ለራሳቸው፤ የእግዚአብሔርን ልጅ ይሰቅሉታልና ያዋርዱትግልና። 7 ብዙ ጊዜ በእርስዋ ላይ የሚወርደውን ዝናብ የምትጠጣ መሬት፤ ለሚያርሱለትም ደግሞ የምትጠቅምን አትክልት የምታበቅል 8 ከእግዚአብሔር በረከትን ታገኛለችና፤ እሾህንና ኩርንችትን ግን ብታወጣ፤ የተጣለች ናት ለመረገምም ትቀርባለች፤ መጨረሻዋም መቃጠል ነው።

ሐዋርያው ወደ ፍጻሜ ይሄዱ ዘንድ በመምከር ላይ ነውና ዳተኞች ሳይሆኑ እስከ መጨረሻ እያንዳንዳቸው ትጋትን እንዲያሳዩ ለማደፋፈር ብሎ አሁን በእነዚህ ቁጥሮች ውስጥ ወደ ፊት ሳይሆን ወደ ኋላ ስለሚሄዱ ሰዎች ጥቂት ይናገራል። እነኚህ ወደ ኋላ የሄዱ ሰዎች ክርስቲያኖች መሰለው በማሳበር ውስጥ ሲቀመጡ ቆዩ። «የክርስቶስን ነገር መጀመሪያ» የሚናገረውን ቃል ተምረው ተረድተውታል፤ ለሰው ልጆች የሚሆነውን በክርስቶስ በኩል የመጣውን የእግዚአብሔርን ስጦታ ቀምሰዋል ጣዕሙንም አውቀዋል ወደውታልም፤ መንፈስ ቅዱስ በምእመናን መካከል በኃይል ሲሠራ አይተዋል፤ እነርሱም ራሳቸው ያንን ኃይል ከማግኘቱ ጋር ተካፍለዋል (ማቴ. 7:22+23፤ 1ቀሮ. 13:1+2)፤ የእግዚአብሔርም ቃል መልካም እንደ ሆነ ቀምሰዋል ሊመጣ የላውንም የዓለም ኃይል ከሩቅ ሆነው አይተዋል ተላልመውታልም (ም. 11:13)፤ ራሳቸውም የመንፈስ ቅዱስን ሥራ በልባቸው ውስጥ አምቀዋል (ዮሐ. 16:8+14) እንጂ፤ በእርስዋ ላይ ብዙ ጊዜ የሚወርደውን ዝናብ ጠጥታ እሾህንና ኩርንችትን ብቻ የምታወጣውን መሬት መሰለው ይህ ሁሉ በረከት ከተንጠባጠባቸው በኋላ፤ ከሰሙና ከአወቁ ከተረዱም ወዲያ ቢከዱ፤ እንደ ገና ወደፊት ሊያስኪዳቸው የሚችል የለም። እንግዲያውስ ደራሲው ተመልሶ መሠረትን እንደ ገና ሳይመሠርት ወደ ፍጻሜ ትምህርት ለመሄድ ቆርመላል። እነዚያ ሰዎች ሁሉን አዩ፤ ሁሉንም ቀመሱ፤ ካዱ፤ እንግዲያውስ አሁን በምን ይመለሱ? ደራሲው «አይቻልም» ይላል። ክርስቶስን አይተዋል ነገሩንም ሁሉ ቀምሰዋል፤ መልሰውም «እንፈልገውም ይሰቀል!» ብለው አዋርደውታል። (ማቴ. 27:21-23)። ውጤቱስ? ውጤቱግ መጣል፤ ለመረገም መቅረብ (ማር. 11:14)፤ በመጨረሻውም መቃጠል ነው።

ግሰንንዘቢያ።

ሀ) ልብ እናድርግ፤ እነኚህ ደራሲው እዚህ ላይ የሚናገርላቸው ሰዎች በስም ብቻ ክርስቲያኖች የሆኑት አይደለም፤ በስም ብቻ ክርስቲያን የሆነ ሰው የሚያፈገፍግበት ደረጃ የለውምና። እንደዚሁም ዳግመኛ የተወለዱት ክርስቲያኖች አይደሉም። እነኚህ ግን ክርስቶስን መከተል የጀመሩትም ስንኳንም በክርስቶስ ትምህርት ብዙ እርምጃ ያደረጉት ናቸው፤ ከፍ ወዳለውም ደረጃ ደርሰዋል። ነገር ግን አፈገፍገዋል፤ ግፈግፈግም ብቻ ሳይሆን የተማሩትንና የፈተኑትን የተረዱትንም ጠልተው በፍጹም የካዱና ወደ ሌላ ሃይማኖት የገቡ ናቸው። በቁ. 8 ላይ የተጻፈው ፍርድ የሚደርሰው እንደነዚህ ባሉት ላይ ነው።

መቼም ደራሲው በእርሱ ዘመን ወደ ነበሩት ዕብራውያን ይጽፋልና እነርሱ በዚያ ሁሉ ችግር ምክንያት ወደ ኋላ በመመለስ ክርስቶስን ከደው ወደ አይሁድ ሥርዓት ቢመለሱ የሚደርሰባቸውን ፍርድ በመገለጽ ሲያስጠነቅቃቸው ነው። ይሁን እንጂ፤ መንፈስ ቅዱስ በእነዚህ ቃላት ውስጥ ለክርስቲያኖች ደግሞ ይናገራል። ብዙዎች ክርስቲያኖች እንደሚያፈገፍጉ

የማይካድ ነገር ነው። ሆኖም፣ ክርስቲያኖች በመሰሉት በሌሎችም ሰዎች ዘንድ ክርስቲያኖች እንደሆኑ በተቆጠሩትና በእውነተኛነት ክርስቲያኖች መካከል፣ እንደዚሁም ሁሉ በግረግፊግና በፍጹም መካድ መካከል ልዩነት መኖሩን ልብ ግድረግ ያስፈልገናል። ክርስቶስን አሳልፎ እንደ ሰጠው እንደ ይሁዳ ሆነው ዳግመኛ ያልተወለዱ በክርስቲያኖች መካከል የሚቀመጡና ከእነርሱም ጋር በክርስቶስ በረከቱን እየተካፈሉ በንደኞቻቸው ዘንድ ክርስቲያኖች እንደ ሆኑ የሚቆጠሩ አሉ። መቼም ነገሩ በእነዚህ ቁጥሮች ላይ እንደ ተገለጠው ነው። ሰው ክርስቲያን መሰሉ በክርስቲያኖች መካከል ሊቀመጥና ሊመላለስ ይችላል። ወንጌል ሲሰበክ ጣዕሙ ደስ ይለዋል፣ በአእምሮም ያምናል። መንፈስ ቅዱስ በልቡ ውስጥ ሊሠራ ይጀምራል ደስታም ይሰጣል። ይህ ሁሉ ይሁን እጂ ይህ ሰው ዳግመኛ ሳይወለድ ሊቀር ይችላል። በእውነትም ክርስቲያን አይደለም። እንደዚህም ሲሆን አፈግፍን በጥራሽ ወደ መካድ ሊደርስ ይችላል፤ ይህም ሲሆን ልቡ ይደነድናል፤ የክርስቶስንም ነገር በሙሉ አውቀዋልና ወንጌልን አሁን ሲሰማ ልቡ አይነካም፣ መንፈስ ቅዱስም ምንም ሊሠራ አይችልም። ስለዚህ ያ ሰው ለዘላለም ይጠፋል። እርሱን የመሰሉ ሰዎች እኛንም ራሳቸውንም ሊያታሉ ይችላሉ። በስንደ መካከል እንደ ተዘሩት እንደክርዳዶች ናቸው። በፍርድ ቀን ይገለጣሉ እንጂ እኛ ዛሬ ላናውቃቸው አንችልም። (ማቴ. 13: 24-30)። ሰው እውነተኛ ክርስቲያን መሆኑ የሚገለጠው የክርስቲያንን ፍሬ ቢያፈራና ይልቁንም እስከ መጨረሻው ቢጸና ብቻ ነው (ማቴ. 7: 15-20፤ ዕብ. 3: 6+14)። ሌላ ምልክት የለም። ሰው አፈግፍን ወደ መካድ ቢደርስ ያ ሰው ዳግመኛ አለመወለዱን ላናውቅ እንችላለን።

ክርስቶስን በእውነት የተቀበለ ክርስቲያን ለዘላለም ሊጠፋ እንደማይችል መጽሐፍ ቅዱስ በብዙ ቦታ ያመለክተናል። በክርስቶስ በመታመን ምክንያት የሚያገኘው «የዘላለም» ሕይወት ነውና ከቆውንም አይጠፋም (ዮሐ. 5: 24፤ 6: 38፤ 7: 47፤ 10: 27-29፤ ሮሜ 8: 1፤ ኤፌ. 4: 30፤ 1ኢጥ. 1: 3-5)። ዳግመኛ ከእግዚአብሔር የተወለደ ሰው እስከ መቼም ቢሆን የእግዚአብሔር ልጅ ነውና ከቆውንም አይጠፋም። ግረግፊግ ይቻለዋል፤ ነገር ግን መንፈስ ቅዱስ ይጠብቀዋልና ወደ ፍጹም መካድ ከቆ አይደርስም። ያፈገፈገ እንደሆነ ከዕለታት አንድ ቀን ይመለሳል። ግረግፊግ አፈግፍንአል፣ ነገር ግን ወደ ፍጹም መካድ አይደርስምና መዳኑ በድንገት እሳት ሌሊት በተነሣ ጊዜ ሰው ሽሽቶ ባዶ እጁን እንደሚድን እንኳ ቢሆን ይድናል። (1ቀሮ. 3: 15)

የሆነ ሆኖ፣ ሰው በግረግፊግ ቢጸና ክርስቶስን ፈጽሞ እንዳይክድ እጅግ በጣም የሚያስፈራ ነገር ነውና መጽሐፍ ቅዱስ በልዩ ለዩ ቦታ እውነተኛ ክርስቲያኖችን እንኳ ከዚህ ነገር የሚያስጠነቅቅ ይመስላል። (ማቴ. 24: 13፤ ሉቃ. 9: 62፤ ዮሐ. 15: 6፤ ሮሜ 11: 20-22፤ ይሁዳ ቁ. 5፤ 1ቀሮ. 10: 5-12፤ ገላ. 5: 4፤ ዕብ. 10: 26፤ 2ኢጥ. 2: 20-22፤ 1ዮሐ. 5: 16፤ ሕዝቅ. 18: 24)። ክርስቶስን አንድያውን መካድ መቼም ስርየት ለዘላለም የማይገኝለት ጋጢአት ነው። (ማር. 3: 28-30)።

አንባቢ ሆይ፣ አንተስ የት ነህ? የሄድከው ወደ ፊት ነው፣ ወደስ ወደ ጓላ? ዱሮ የክርስቶስን ነገርቀመስህ ጣዕሙንም አጣጣምህ። በዚያን ጊዜ በእርሱ ደስ አለህ። ዛሬሳ? በአንተ ላይ እግዚአብሔር ሰውም ብዙ ሠርተዋል፤ ዝናቡ ከመውረድ መሬቱም ከመታረስ አልቀረም፣ የምትጠቅም አትክልት ሆነህ በቅለሃልን፣ ወደስ እሾህንና ኩርንችትን አውጥተሃል? ያን የቀደመውን ፍቅርህን ትተሃልን? (ራእ. 2: 4) ወደ ጓላ ግረግፊግ እጅግ በጣም የሚያስፈራ ነገር ነውና ገና ጊዜ ላለ ንቃ ተመለስም። ወደ ፊታችን እንዲህ ያለ ሀብት ሲቆየን፣ ከዚህ በፊትም እንደዚያ ያለ ውለታ ከዋለልን፣ ለምን አሁን እናፈገፍጋለን? (ኤርም.

2:1-7+31-37) እጅግ በጣም እንጠንቀቅ! በዚህ ክፍል ውስጥ የተጻፉት ቃላት ኃይል ያላቸው ናቸው።

ለ) «እንደ ገና ለንስሐ እነርሱን ግደስ የግይቻል ነው።» (ቁ. 6) «እንደምን አይቻልም?» ቢሉ ደራሲው መቸም ስለ ራሱ ይናገራል። ያን መጀመሪያውን ትምህርት እንደ ገና ግስተግር ያሳለበበት ምክንያቱ እነዚያ ሰዎች እንደግይቀበሉት ስለሚያውቅ ነው። ያን ሁሉ ተምረው ከተረዱት በኋላ «በፍጹም አንፈልገም» ብለዋል በመካዳቸውም ጸንተዋል። ለመመለስ ፈቃደኞች አይደሉምና እነርሱን እንደ ገና ግስተግር ዕንቁን በእሪያዎች ፈት የመጣል ያህል ነው። (ማቴ. 7:6) ስለዚህ እንደ ገና ለንስሐ እነርሱን ግደስ የግይቻል ነው።

ቁ. 9-12

9 ስለ እናንተ ግን፣ ወዳጆች ሆይ፣ ምንም እንኳ እንዲሁ ብንናገር፣ አብልጦ የሚሻለውና ለመዳን የሚሆነው እንዲሆንላችሁ ተረድተናል።¹⁰ እግዚአብሔር፣ ቅዱሳንን ስላገለገላችሁ እስከ አሁንም ስለምታገለግሉአቸው፣ ያደረጋችሁትን ሥራ ለስሙም ያሳያችሁትን ፍቅር ይረሳ ዘንድ ዓመፀኛ አይደለምና።^{11:12} በእምነትና በትዕግሥትም የተስፋውን ቃል የሚወርሱትን እንድትመስሉ እንጂ ዳተኞች እንዳትሆኑ፣ ተስፋ እስኪሞላ ድረስ እያንዳንዳችሁ ያን ትጋት እስከ መጨረሻ እንድታሳዩ እንመኛለን።

ደራሲው ይህን ሁሉ የተናገረው ለግስጠንቀቂያ ያህልና እስከ መጨረሻም እንዲጸኑ ሊያደፋፍራቸው ነው እንጂ ዕብራውያን ክርስቶስን እንደ ካዱ በእውነት አሳለበም። ላለመካዳቸው ሥራቸው ይመስክራል። መጥምቁ የሐንስ ፈረሳውያንና ሰዱቃውያን ወደ ጥምቀቱ ሲመጡ አይቶ፡- ለንስሐ የሚገባ ፍሬ አድርጉ እንዳላቸው (ማቴ. 3:7+8) እንዲሁም አሁን ደራሲው፡- እናንተ ወዳጆች ሆይ፣ ለመዳን የሚሆነው ነገር እንደሚሆንላችሁ ተረድተናል ይላል። ስድስት ቃላት ወንጌል የተጻፉበት ምዕራፍ የሚያስተምረው ነገር ነው። ሰው እውነተኛ ክርስቲያን መሆኑ የሚታወቀው በሚያደርገው ፍሬ፣ ወይም በሚሠራው ሥራ ነው። በጎች የተባሉት የተጠቀሱትን 6 ነገሮች ያደረጉት፣ ክርስቲያኖች ስለ ነበሩ ነው። እምነታቸው በሥራቸው ተገልጦአል! ርክስቲያኖች መሆናቸውም ታውቋል። (ማቴ. 25:34-40)። እንደዚሁም ሁሉ እነኚህ ዕብራውያን ቅዱስሳንን ያገለገሉ የነበረው የክርስቶስን ስም ስለ ወደዱ ነው። እውነተኞች ክርስቲያኖች ነበሩ፣ ስለዚህ ሐዋርያው ደግሞ «ወዳጆች» ይላቸዋል በቁ. 4-8 ላይ ከተጠቀሱትም ሰዎች ሊለያቸው «ግን» በሚባለው አፍራሽ ንግግርን ይቀጥላል። ይሁን እንጂ፣ ዳተኞች ሳይሆኑ እየበረቱና እየጠነከሩ ተስፋ እስኪሞላ፣ ማለት ወደ ፍጽሜ እንዲሄዱ ይፈልጋል። የብሉይ ኪዳን ዘመን አግኞች እነአብርሃም የተስፋውን ቃል አመኑ ሆኖም በአንድ ቀን ውስጥ አልተቀበሉም። አመኑ ግን፣ ከአመኑም በኋላ መታገሥ ሆነባቸው። መታገሥም ጠንክሮ መያዝ መጽናትም ማለት ነው። እንደዚሁም እነዚህ ዕብራውያን (እኛም) ስያሰለፍ ሳይታክቱ ሳይዝሉም (ሳንሰለች፣ ሳንታክት፣ ሳንዝልም) ተስፋ እስኪሞላ ያንን ትጋት እስከ መጨረሻ (ም. 3:6+14) እንዲያሳዩ ይለመናሉ። (እንድናሳይ እንለመናለን።)

ግስጥንዘሪያ፡-

ሀ) «እግዚአብሔር... ያደረጋችሁትን ሥራ ለስሙም ያሳያችሁትን ፍቅር ይረሳ ዘንድ ዓመፀኛ አይደለም።» (ቁ. 10)። እግዚአብሔር የዓመፀኛ ተቃራኒ ነው። ዓመፀኛ ሳይሆን ፈጽሞ

ጻፏት ነው። ስለዚህ ኃጢአትን እንደማይረሳ ሁሉ እንዲሁም በክርስቶስ ስም የተሰጠውን አንድ ጽዋ ቀዝቃዛ ውኃ ስንኳ አይረሳም (ማር. 9፡41)።

ለ) «ተስፋ እስኪሞላ ድረስ ።» (ቁ. 11፡12)። ይህ ተስፋ ምንድን ነው? ቢሉ፤ ተስፋማ ቀጥሎ ከቁ. 13-20 ላይ የተነገረለት ለአብርሃምና ለዘሩ የተሰጠው የተስፋ ቃል ነው። ስለዚህ ተስፋ በም. 9፡15ና በም. 10፡36 ላይ ደግሞ እናነባለን። በዘፍጥ. 22፡16-18 ላይ እንደምናየው ሁሉ ለአብርሃምና ለዘሩ የተሰጠው የተስፋ ቃል የበረከት ሙላት፤ የመብዛትና የድል መንሣት ተስፋ ነበረ። እንደ ተስፋውም ቃል ሆነ። የአብርሃም ሕይወት በእውነት የእግዚአብሔር በረከት ያደረበት ሁለተኛውም ልዩና ግሩም የሆነ ሕይወት ነበረ። የእግዚአብሔር ወዳጅ እስከ መባል ጎብረትን አግኝቶ ከእግዚአብሔር ጋር ይነጋገር ነበር። እግዚአብሔር ምሥጢሩን እየገለጠለት ልመናውን ይሰማ ነበር። (ያዕ. 2፡23፤ ዘፍ. 18፡17-21፤ 23-33)። «ዘርህ የጠላቶችን ደጅ ይወርሳል» ሲባል እስራኤላውያን ሰባት አሕዛብ የኖሩበትን ከነዓንን ለማሸነፍ በቁ። (ዘዳ. 7፡1) በአብርሃምና በዘሩ ዘንድ ተስፋው ተፈጸመ። ይህ ተስፋ ለምድራዊ ዘሩ በምድራዊ ረገድ ሲተረጎም ለእኛ ለመንፈሳዊ ዘሩ (ሮሜ 4፡16፤ ገላ. 3፡7፤ 9፡29) በመንፈሳዊ ረገድ ይተረጎማል። እንግዲያውስ የበረከት ሙላት፤ የመብዛትና የድል መንሣት ተስፋ ነውና ተስፋው ለእኛ ምሳሌው ከነዓን በሆነ በቃኝ ማለትና ደስታ በምላበት ሕይወት መኖር ነው። በዚህ መልእክት ውስጥ ሁሉ የተነገረለት የጎብረት ሕይወት ነው። የእግዚአብሔርን ሕይወት መካፈል ነው። ይህም ሲሆን የእግዚአብሔር ኃይል በእኛ ውስጥ ይሠራልና ብዙዎችን መንፈሳዊ ልጆች እንወልዳለን፤ ኃጢአትንም ድል እንነሣለን። ለአብርሃምና ለዘሩ ማለት፤ ለእኛ ለክርስቲያኖች፤ የተሰጠው የተስፋው ቃል ይኸው ነው። ነገር ግን እላይ እንደ ተባለው ሁሉ አብርሃም የተስፋውን ፍጻሜ በአንድ ቀን ውስጥ አላገኘም። ያገኘው ይስሐቅን መሥዋዕት እንዲሆን ካቀረበው ወዲያና ረዥም ዘመንም ከታገሠ በኋላ ብቻ ነው። እንደዚሁም እኛ እያንዳንዳችን ተስፋው እስኪሞላልን ያንን ትጋት እስከ መጨረሻ ማሳየት ያስፈልገናል (ም. 10፡36)።

ቁ. 13-20

13፡14 እግዚአብሔርም ለአብርሃም ተስፋ በሰጠው ጊዜ፡- በእውነት እየባረከሁ እባርክሃለሁ እያበዛሁም አበዛሃለሁ ብሉ፤ ከእርሱ በሚበልጥ በማንም ሊምል ስላልቻለ፤ በራሱ ማለ፤ ¹⁵ ማለት፤ እንዲሁም እርሱ ከታገሠ በኋላ ተስፋውን አገኘ። ¹⁶ ሰዎች ከእነርሱ በሚበልጠው ይምላሉና፤ ለማስረዳትም የሆነው ^{17፡18} መሐላ የሙገት ሁሉ ፍጻሜ ይሆናል፤ ስለዚህም እግዚአብሔር፤ የተስፋውን ቃል ለሚወርሱ ፈቃዱ እንደማይለወጥ አብልጦ ሊያሳያቸው ስለ ፈቀደ፤ እግዚአብሔር ሊሞሽ በማይቻል በሁለት በማይለወጥ ነገር፤ በፊታችን ያለውን ተስፋ ለመያዝ ለሸሸን ለእኛ ብርቅ መጽናናት ¹⁹ ይሆንልን ዘንድ በመሐላ በመካከል ገባ፤ ይህም ተስፋ እንደ ነፍስ መልሕቅ አለን እርሱም እርግጥና ጽኑ የሆነ ²⁰ ወደ መጋረጃውም ውስጥ የገባ ነው፤ በዚያም ኢየሱስ እንደ መልክ ጼዴቅ ሹመት ለዘላለም ሊቀ ካህናት የሆነው፤ ስለ እኛ ቀዳሚ ሆኖ ገባ።

እግዚአብሔር ለአብርሃምና ለዘሩ እንዲህ ያለውን ግሩም የሆነውን ተስፋ ሲሰጥ (ዘፍጥ. 22፡16፤ 17) ቃሉን በመሐላ አጸና። ሰው ግን ሲምል ከእርሱ በሚበልጠው ስለሚምል እግዚአብሔር ተቸገረ፤ ስለምን? ቢሉ፤ ከእርሱ በሚበልጥ ከቶ ስለሌለ ነው። ስለዚህ «በራሴ ግልሁ» ብሉ (ዘፍጥ. 22፡16) በአምላክነቱ፤ በክብሩ፤ በኃይሉም ማለ። ቃሉን የካደ እንደሆነ

እነዚህን ሁሉ ካደ ማለት ነው። አብርሃምም ወዲያውኑ ሳይሆን ብዙ ዓመታት ከታገሠ በኋላ ተስፋውን አገኘ። በሰዎች ዘንድ የነገሩ ማጽኛ በእውነት ይኸው ነው። እንደ ሰው የተሰጠውን ቃል ለማጽናት (ለማስረዳት፣ ቁ. 16) ወድዶ «ማን ይሙት?» ይልና መልስ ሰጧው ከእርሱ የበለጠውን ሰው ስም ጠርቶ ይምላል፤ መሐላም ከገባ በኋላ ጥርጥር የለም፤ ቃሉ ጸና። ስለዚህ እግዚአብሔር ደካማው የሰው ልብ ዘወትር ወደ ጥርጥር ማዘንበትን አውቆ የአብርሃም ወራሾች የሆንን እኛ «የእግዚአብሔር የተስፋ ቃል ይፈጸም አይፈጸም ይሆን?» በማለት እንዳንጠራጠር ነገር ግን ብርቱ መጽናናት ይሆንልን ዘንድ ሊዋሽ በማይቻል በሁለት ነገር ማለት በተስፋ ቃሉና በመሐላው፤ ወይም ደግሞ በመሐላ በሰጣቸው በሁለት ቃላቶች (ዘፍጥ. 22: 16-18 እና መዝ. 109:4)፤ መካከለኛና ዋስ ሊሆን በቃሉና በእኛ መካከል ገባ። መሐላው የተስፋውን ቃል እንድንወርስ መያዣችን ሆነ ማለት ነው። ይህም ተስፋ እንደ ነፍሳችን መልሕት ነው። መልሕት በጽኑ ቦታ ገብቶ መርከቡን ከመወሰድ እንደሚይዘው (ም. 2:1) እንዲሁም ይህ የያዝነውና በክርስቶስ ላይ የተመሠረተው ተስፋ በጽኑ ቦታ፤ ማለት እግዚአብሔር ወዳለበቱ ዘንድ ከክርስቶስ ጋር ገብቶ ተይዞ ከማፈገገ ይጠበቀናል። ይህ ብቻ ሳይሆን ኢየሱስ ራሱ ተስፋውን እንድንቀበል ለማረጋገጥ መካከለኛና ዋስ ሆኖ ወደዚያ ገባ። ተስፋችን ምንኛ ጽኑ ነው! በእግዚአብሔር መሐላ የተሰጠ የተስፋ ቃልና ያን ቃል የሚያስፈጽምልን ታላቅ ሊቀ ካህናት አለን።

ደራሲውም ይህን ተናግሮ በም. 5:10 ላይ ማስጠንቀቂያ ለመጻፍ አሳቡን ወደ አጃረጠበት ወደ ኢየሱስ ሊቀ ካህንነት ሐሳብ ይመለሳል።

ማስገንዘቢያ፡ -

ሀ) «አብርሃም ... ከታገሠ በኋላ ተስፋውን አገኘ» (ቁ. 15)። «አገኘ» ሲባል ተስፋው በዚያን ጊዜ እንደ ተሰጠው ማለቱ ይሁን፤ ወይም ፍጻሜውን እንደ ተቀበለ በእውነት አልታወቀም። እርግጥ ነው፤ ይህ ተስፋ የተሰጠው ብዙ ዓመታት ከታገሠ በኋላ ነው። የሆነ ሆኖ «አገኘ» ሲባል «ተቀበለ» ማለቱ ይሆናል። እንግዲያውስ ተቀብሎአልን? በአንዱ አስተያየት ተቀበለ (ም. 6:15)፤ በአንዱ ደግሞ አልተቀበለም። (ም. 11:39)። ማለት የተሰጠው ተስፋ እርሱ ራሱ እንዲባረክ ብቻ አልነበረም፤ ልጆቹም እንደ ሰማይ ከዋክብትና በባሕር ዳር እንዳለው አሸዋ እንዲበዙ ነበረ። (ዘፍጥ. 22:17)። አብርሃም ይህን ያይ ዘንድ አልቻለም ምክንያቱም ሳይፈጸም ሞቶአልና። ሁለተኛ ደግሞ፤ «የምድር አሕዛብ ሁሉም በዘርህ ይባረካሉ» ተብሎ ነበር (ዘፍጥ. 22:18)፤ የዚያም ፍጻሜ ክርስቶስ መሆኑን በገላ. 3:16 እንረዳለን። ይህንም አልተቀበለም ይባላል። ሆኖም በሌላ አስተያየት ሁለቱንም ተቀብሎአል። «እንዴት?» ቢሉ፤ በይስሐቅ መወሰድ መጀመሪያው ተስፋ የመፈጸሙን መነሻ አገኘ፤ አብርሃምም ይህን አየ። «ክርስቶስን አላየም» ይባል ይሆናል፤ ሆኖም በዮሐ. 8:56 ላይ ኢየሱስ «አብርሃም ቀኔን ያይ ዘንድ ሐሴት አደረገ አየም ደስም አለው» ብሎአል፤ ስለዚህ አየ ይባላል። አማናዊው ነገር በፅብ. 11:13 ላይ እንደ ተጻፈው ይሆናል፡ - «እነዚህ ሁሉ አምነው ሞቱ፤ የተሰጣቸውን የተስፋ ቃል አላገኙምና፤ ዳሩ ግን ከሩቅ ሆነው አዩትና ተላለሙት።»

ለ) «ስለዚህም እግዚአብሔር ... በመሐላ በመካከል ገባ» (ቁ. 17:18) «ይህስ የትኛው መሐላ ነው?» ቢሉ፤ በመዝ. 109:4 ላይ «እንደ መልክ ጺደቅ ሥርዓት አንተ ለዘላለም ካህን ነህ ብሎ እግዚአብሔር ማለ አይጸጸትም» ተብሎ የተጻፈው ነው።

እግዚአብሔር መሐላን እየጨመረ የተናገራቸው ሁለት የተስፋ ቃላት አሉ። አንደኛውን ለአብርሃም ሲናገር (ዘፍጥ. 22:15-18) ሁለተኛውን ለወራሾቹ ተናግሮአል። (መዝ. 109:4)። ሁለቱም የሚናገሩት ስለ አንድ ነገር ነው፤ እርሱም ስለ ክርስቶስና ስለ ማዳኑ፤ ሁለተኛውም አንደኛውን ያጸድቃል።

እግዚአብሔር የተስፋውን ቃል ለአብርሃም ሲጠጥ «በረከትን እባርክሃለሁ፤ ዘርህም እንደ ሰማይ ከዋክብት አበዛዋለሁ» ብሎ ተናግሮአል አብርሃምም ይህን ለራሱ የተሰጠውን የተስፋ ቃል አመነ ከታገሠም በኋላ አገኘ። በዚያ ቃል ላይ ደግሞ እግዚአብሔር «ዘርህም የጠላቶቹን ደጅ ይወርሳል፤ የምድር አሕዛብ ሁሉም በዘርህ ይባረካል» ብሎ ተናግሮ ነበርና የአብርሃም ዘር የሆኑት እስራኤላውያን «ክርስቶስ መጥቶ ይገኛል በእርሱ የሙታን ትንሣኤ የጋጢኦት ስርየት ጽድቅም ይገኛል» ብለው ተስፋ አድርገዋል፤ ስለዚህም «የእስራኤል ተስፋ» እየተባለ ቆየ። (የሐዋ. 13:32-39፤ 23:6፤ 24:15፤ 26:6-9፤ 28:20)።

አንደኛው የተስፋ ቃል ለአብርሃም ከተሰጠ 1ሺህ ያህል ዓመት በኋላ እግዚአብሔር ቃሉን ለሚወርሱ ፈቃዱ እንደማይለወጥ አብልጦ ሊያሳያቸው ወድዶ መሐላን እየጨመረ ሁለተኛ ተናገረ። «እንደ መልክ ጸደቅ ሥርዓት አንተ ካህን ነህ» ሲል የክርስቶስን መምጣትና ሊቀ ካህናት እየሆነ ማዳኑን እንደ ገና አመልክቶአል። እግዚአብሔር ከቶውንም አይዋሽምና ሁለት ጊዜ እንዲናገር አስፈላጊ አልነበረም፤ ይሁን እንጂ፡ ሰው ደካማ መሆኑን አውቆና ተስፋው እስኪሞላ ድረስ እነርሱን ለማጽናት ብሎ ተናገረ። እንግዲያውስ አብርሃም የተስፋውን ቃል ሰምቶ እንደ አመነና እስኪያገኝ ድረስ እንደ ታገሠ እንዲሁም ወራሾቹ የሆኑት ዕብራውያን ያን ትጋት እስከ መጨረሻ ያላዩ፤ ምእመናን የሆንን እኛም የአብርሃም ወራሾች መሆናችንን ተገንዝበን (ገላ. 3:7) በፊታችን ያለውን ተስፋ አጥብቅን እንያዝ፤ እግዚአብሔር ሁለት ጊዜ በመሐላ ከተናገረ ተስፋው እንደ መልሕቅ ሆኖ እርግጥና ጽኑ ነውና!

ሐ) «ይህም ተስፋ እንደ ነፍስ መልሕቅ አለን።» (ቁ. 19)። የክርስቲያኑ ተስፋ አንዳችም በማይታመንበት ነገር ላይ ሳይመሠረት በእግዚአብሔር በማይለወጥ ቃሉና በመሐላው ላይ ተመሥርቶአል። ይህ ተስፋ ለነፍሳችን እንደ መልሕቅ ይሆንና ይጠብቀናል። መልሕቅ (መያዣ ብረት) ከመርከብ ተጥሎ ጥልቁን ዘልቆ በጽኑ መሬት ወይም በዓለት ውስጥ ተተክሎ መርከቡን በነፋስና በማዕበል እንዳይወሰድ እንደሚጠብቀው ሁሉ እንዲሁም ይህ ተስፋ ወደ መጋረጃው ውስጥ ገብቶ ከመታከትና ከማፈግፈግ ይጠብቀናል። በሕይወታችን ዘመን ሁሉ በፍርሃትና በፊትና በሥቃይም ጊዝ በፊታችን ያለውን ተስፋ በመመልከት ጸንተን ልንቆም እንችላለን።

መ) «ወደ መጋረጃው ውስጥ የገባ ነው።» (ቁ. 19)። «መጋረጃው ምን ማለት ነው?» ቢሉት በብሉይ ኪዳን ዘመን በእግዚአብሔር ማደሪያ ውስጥ «ቅድስት» እና «ቅድስተ ቅዱሳን» በተባሉት ክፍሎች መካከል የተንጠለጠለው መጋረጃ ነው። (ዘጸ. 25:8+9፤ 26:31-35)። ቅድስተ ቅዱሳን በተባለው በውስጠኛው (በሁለተኛው) ክፍል ውስጥ እግዚአብሔ ከሙሴ ጋር ይነጋገር ነበር (ዘጸ. 25:22)፤ በዕብ. 9:1-8 ላይም እንደምናየው በዓመት አንድ ጊዜ ብቻ ከገባው ከሊቀ ካህናቱ በስተቀር ወደዚያ የገባ የለም። እግዚአብሔር ያለበት ሥፍራ ነበረና ሰው እንዳይገባ መጋረጃው ይከለክለው ነበር። ስለዚህ «መልሕቁ ወደ መጋረጃው ውስጥ ገባ» ሲል «እግዚአብሔር ወደ አለበት ዘንድ ገባ» ማለት ነው። ይህም ጽኑ ቦታ ነው።

ሠ) «ኢየሱስ ስለ እኛ ቀዳሚ ሆኖ ገባ» (ቁ. 20)። ኢየሱስ እርሱ ራሱ በሚኖርበት ሕይወት ዓይነት እንድንኖር እግዚአብሔር ወዳለበቱ ዘንድ ገባ። አሁንም ሊቀ ካህናታችን ሆኖ እኛን ወደዚያ አግብቶ ኅብረትን አስገኝቶ ገና በዚህ ዓለም ላለን «ዘላለም» በተባለው ሕይወት እንድንኖር ያደርጋል። የገባውም «ቀዳሚ ሆኑ» እና «ስለ እኛ» ነው። «ቀዳሚ» ማለት፣ ወይም ቀድሞ ሄዶ ለሚከተሉት መንገድን የሚከፍት መሪ፣ ወይም መልሕትን መጣል ባልተመቸ ጊዜ መልሕትን ይዞ ማዕበልን ሁሉ ችሎ በወደቡ ውስጥ በደኅና ቦታ የሚያኖረው መርከበኛ ማለት ነው። «ስለ እኛ» ሲል ደግሞ፣ በም. 2፡9 ላይ የተጻፈውን ቃል እናስባለን። በጎልጎታም ሆነ አሁንም በሰማያት በግርግው ቀኝ ሲቀመጥ ያደረገውና የሚያደርገው ሁሉ ስለ እኛ ነው። ያን ጊዜ ስለ እኛ ሞተ። ዛሬም ስለ እኛ በሕይወት ይኖራል። ወደ መጋረጃው ውስጥ የገባው ከእግዚአብሔር ጋር ወደ ሙሉ ኅብረት አድርሶን የሰላምን የኃይልንና የደስታን ሕይወት ሊቀበልልንና ሊያስተላልፍልን ነው። (ም. 8ኛ ም. 9)። እዚያ የሆነው «ስለ እኛ» ነው!